

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα</u>	<u>Σελίδα</u>
	I <i>Ανακοινώσεις</i>	
	.....	
	II <i>Προπαρασκευαστικές πράξεις</i>	
	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	
	Σύνοδος του Απριλίου 1992	
92/C 169/01	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την πρώτη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αρωματισμένων οίνων, των αρωματισμένων ποτών με βάση τον οίνο και των αρωματισμένων κοκτέιλ αμπελοοινικών προϊόντων, και — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την πρώτη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των οινοπνευματωδών ποτών	1
92/C 169/02	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την ελευθερία διαχείρισης και επένδυσης των κεφαλαίων τα οποία τηρούνται από ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών	2
92/C 169/03	Γνωμοδότηση για την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το «Ρόλο των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα»	7
92/C 169/04	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί λιπασμάτων	11
92/C 169/05	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ισχύουν για τις επιχειρήσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, και	

	— την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών	13
92/C 169/06	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων, και — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί της προσβάσεως των αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών, και — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί των ναύλων και των κομίστρων των αεροπορικών γραμμών	15
92/C 169/07	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου που θεσπίζει τους κανόνες ελέγχου και τα μέτρα καταπολέμησης της πανώλης των ίππων, και — την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 90/426/ΕΟΚ σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών σε ό,τι αφορά την πανώλη των ίππων	22
92/C 169/08	Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1442/88 σχετικά με τη χορήγηση, για τις αμπελουργικές περιόδους 1988/1989 έως 1995/1996, πριμοδοτήσεων οριστικής εγκατάλειψης των αμπελουργικών εκτάσεων	24
92/C 169/09	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας όσον αφορά το σχέδιο ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των προσανατολισμών των λειτουργικών προγραμμάτων τα οποία καλούνται να καταρτίσουν τα κράτη μέλη στα πλαίσια μιας κοινοτικής πρωτοβουλίας που αφορά τις περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης (RETEX)	25
92/C 169/10	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί ελαχίστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες που ασχολούνται με την έρευνα και την εκμετάλλευση των ορυκτών πρώτων υλών στα μεταλλεία και λατομεία	28
92/C 169/11	Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τον καθορισμό του οριστικού καθεστώτος στο πλαίσιο του οποίου γίνονται δεκτοί στις εθνικές οδικές, εμπορευματικές μεταφορές σε ένα κράτος μέλος μεταφορείς μη εγκατεστημένοι σ' αυτό	30
92/C 169/12	Γνωμοδότηση την «Από την Ενιαία Πράξη στη μετά το Μάαστριχτ περίοδο. Τα μέσα για την εξυπηρέτηση των φιλοδοξιών μας»	34
92/C 169/13	Γνωμοδότηση για ΤΙΣ προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό των τιμών των γεωργικών προϊόντων και ορισμένα συναφή μέτρα (1992/1993)	41
92/C 169/14	Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί ιδρύσεως Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία	44
92/C 169/15	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε αλιευτικά σκάφη — 10η ειδική οδηγία της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ	46
92/C 169/16	Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί της οργάνωσης του ευρωπαϊκού έτους των ηλικιωμένων και της αλληλεγγύης των γενεών, 1993	49

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την πρώτη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αρωματισμένων οίνων, των αρωματισμένων ποτών με βάση τον οίνο και των αρωματισμένων κοκτέιλ αμπελοοινικών προϊόντων, και
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την πρώτη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των οινοπνευματωδών ποτών⁽¹⁾

(92/C 169/01)

Στις 19 Δεκεμβρίου 1991, και σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 100 Α της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για τις ανωτέρω προτάσεις.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 3 Απριλίου 1992 με βάση την έκθεση του εισηγητή κ. Schnieders και των συνεισηγητών κ. Bottazzi και της κ. Gredal.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να απαγορευθεί από την 1η Ιανουαρίου 1993 η χρήση των καψυλίων που περιέχουν μόλυβδο, που χρησιμοποιούνται για να καλύψουν τα μέσα κλεισίματος των δοχείων διαφόρων ποτών, και να επιτραπεί μια εξαίρεση για τα υπάρχοντα αποθέματα που θα διαρκέσει έως ότου εξαντληθούν.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Michael GEUENICH

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 69 της 18. 3. 1992, σ. 11-12.

Γνωμοδότηση για με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την ελευθερία διαχείρισης και επένδυσης των κεφαλαίων τα οποία τηρούνται από ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών

(92/C 169/02)

Στις 28 Νοεμβρίου 1991 το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, με βάση το άρθρο 57 παράγραφος 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να γνωμοδοτήσει για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Απριλίου 1992 (εισηγητής: ο κ. Pardon, συνεισηγητής: ο κ. Chevalier).

Κατά τη 296η σύνοδο της ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Στόχος της οδηγίας

1.1. Τα «ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών», σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α) της πρότασης οδηγίας (βλέπε κατωτέρω σημείο 2 και σημείο 3.2) ανήκουν στην πιο σημαντική κατηγορία επενδυτικών ιδρυμάτων. Τα περιουσιακά τους στοιχεία υπερβαίνουν τα 800 δισεκατομμύρια ECU, εκ των οποίων τα 483 δισεκατομμύρια ανήκουν στα ιδρύματα του Ηνωμένου Βασιλείου και 184 δισεκατομμύρια στα ιδρύματα της Ολλανδίας.

1.2. Οι διατάξεις της συνθήκης σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων καθώς και η οδηγία για τη διακίνηση των κεφαλαίων έχουν, ήδη από σήμερα, άμεση εφαρμογή στα ιδρύματα αυτά. Δηλαδή, οι βασικές διατάξεις της πρότασης οδηγίας αφορούν την ουσιαστική υλοποίηση αυτών των ελευθεριών που έχουν ήδη παραχωρηθεί θεωρητικά, από τη συνθήκη και την παράγωγο νομοθεσία.

1.3. Η Επιτροπή είχε προσδιορίσει τρεις στόχους που σκοπεύουν στην ουσιαστική εφαρμογή της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών καθώς και των κινήσεων των κεφαλαίων, όσον αφορά την εφαρμογή τους στα ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών:

- τη διασυνοριακή ελευθερία της χρηματονομικής διαχείρισης,
- τη διασυνοριακή ελευθερία διενέργειας επενδύσεων,
- τη διασυνοριακή ελευθερία προσχώρησης σε τέτοιου είδους ιδρύματα.

1.4. Σύμφωνα με τη σημερινή κατάσταση των πραγμάτων, η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν μπορούσε να προτείνει ένα κείμενο που να αποσκοπεί στην υλοποίηση του τρίτου στόχου. Συνεπώς, ο σκοπός της οδηγίας αφορά αποκλειστικά την υλοποίηση των δύο πρώτων στόχων.

1.5. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει πλήρως την πρόθεση της Επιτροπής να υλοποιήσει, μέσω της προτεινόμενης οδηγίας, τους δύο πρώτους στόχους.

1.6. Εντούτοις διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν θεώρησε δυνατή την υλοποίηση του τρίτου στόχου, κατά τρόπο που να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, σύμφωνα με τα άρθρα 48 και επόμενα της συνθήκης.

1.7. Η ΟΚΕ παρά τις δυσκολίες καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες της λαμβάνοντας όμως υπόψη τους περιορισμούς που προκύπτουν από τις διαφορές των συστημάτων.

1.8. Αντίθετα με ό,τι επιτεύχθηκε στα πιστωτικά ιδρύματα, στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, στους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες OPCVM και στις επιχειρήσεις που αφορούν τις υπηρεσίες επενδύσεων, η πρόταση οδηγίας δεν στοχεύει στη σύγκλιση των νομοθεσιών των κρατών μελών στον εν λόγω τομέα, με σκοπό να καταλήξει στην υλοποίηση της αρχής της «αμοιβαίας αναγνώρισης». Κατ' αυτόν τον τρόπο τα «συνταξιοδοτικά ιδρύματα» δεν θα μπορούν προς στιγμήν, ακόμα και μετά την υλοποίηση της προτεινόμενης οδηγίας, να απολαύουν ενός «ευρωπαϊκού διαβατηρίου», όπως συμβαίνει με τις επιχειρήσεις των άλλων τομέων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, τις οποίες οι εθνικές νομοθεσίες σχετικά με την πρόσβαση και την άσκηση των δραστηριοτήτων τους κατέστησαν αντικείμενο μιας επαρκούς σύγκλισης.

1.9. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ΟΚΕ δεν μπορεί παρά να καλέσει την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες της στον εν λόγω τομέα, ώστε να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή ενός ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού χωρίς να τεθούν σε κίνδυνο τα υπάρχοντα συστήματα. Εναπόκειται κυρίως στην Επιτροπή να λάβει υπόψη της την προστασία των δικαιούχων (δυνατότητα ένταξης, κεκτημένα δικαιώματα, δικαιώματα του δικαιούχου, ενδεχόμενες μεταβιβάσεις, ...), την επάρκεια του παθητικού έναντι των ανειλημμένων υποχρεώσεων, καθώς και τον αναγκαίο συσχετισμό ενεργητικού και παθητικού.

1.10. Οι εργασίες αυτές θα αντιμετωπίσουν αναμφίβολα δυσκολίες, λόγω διαφόρων παραγόντων, και ιδιαίτερα:

- της διαφορετικής διάρθρωσης των επικουρικών συνταξιοδοτικών συστημάτων,
- των κοινωνικών πτυχών του προβλήματος,
- των πτυχών της σάφρονος διαχείρισης με σκοπό να προστατευθούν τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών: κυρίως των δικαιούχων επικουρικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, οι οποίοι αποβλέπουν νομίμως στην ασφάλεια αλλά επίσης και των εργοδοτών, οι οποίοι είναι κατά ένα τρόπο, οι πελάτες των «ιδρυμάτων συνταξιοδοτικών παροχών» και οι οποίοι για το λόγο αυτό, επιθυμούν όπωσ οι στόχοι που επιδιώκουν υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες,

— της δημοσιονομικής μεταχείρισης αυτών των συστημάτων,

— του ανταγωνισμού ανάμεσα στα «ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών» και, κατά τρόπο γενικό, ανάμεσα στα διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, — πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις για υπηρεσίες επενδύσεων, οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες με σεβασμό ιδίως της διάταξης του άρθρου 3 στοιχείο στ) της συνθήκης που επιβάλλει, εντός της κοινής αγοράς, την καθιέρωση ενός συστήματος που εξασφαλίζει την αποφυγή στρεβλώσεων στον ανταγωνισμό.

1.11. Η ΟΚΕ διαπιστώνει με ευχαρίστηση ότι η Επιτροπή συνεχίζει ενεργά τις εργασίες της, διότι απηύθυνε ανακοίνωση στο Συμβούλιο σχετικά με τα επικουρικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και το ρόλο των επικουρικών συνταξιοδοτικών συστημάτων για την κοινωνική προστασία των εργαζομένων και τις επιπτώσεις τους στην ελεύθερη κυκλοφορία (έγγρ. SEC(91) 1332 τελικό, της 22ας Ιουλίου 1991).

Η ΟΚΕ αναφέρεται στη γνωμοδότηση που θα εκδώσει σχετικά με την εν λόγω ανακοίνωση.

2. Το θέμα της οδηγίας

2.1. Θέμα της οδηγίας αποτελούν τα «συνταξιοδοτικά ιδρύματα», όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) (βλέπε κατωτέρω σημείο 3.2).

2.2. Όταν οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις, καλύπτονται από αποθεματικά στον ισολογισμό ενός εργοδότη δεν υφίσταται «συνταξιοδοτικό ίδρυμα» σύμφωνα με τον ορισμό και η οδηγία δεν εφαρμόζεται.

Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει αυτή τη λύση.

2.2.1. Στην περίπτωση αυτή το κράτος μέλος που επιτρέπει την υιοθέτηση παρόμοιου συστήματος οφείλει να επιβάλλει το σχηματισμό επαρκών αποθεματικών στον ισολογισμό του εργοδότη.

2.3. Ο ίδιος συλλογισμός (βλέπε σημείο 2.2) μπορεί να γίνει και για τα μετοχικά συστήματα στα οποία οι συντάξεις καταβάλλονται απευθείας μέσω εισφορών και η συμμετοχή είναι υποχρεωτική. Και σε αυτό το σημείο επίσης δεν εφαρμόζεται η οδηγία, εκτός σε ό,τι αφορά τα αποθεματικά που συνιστώνται και επενδύονται σε χρηματοδοτικά κεφάλαια. Εάν υφίσταντο τέτοιου είδους αποθεματικά, θα επρόκειτο για ένα «συνταξιοδοτικό σύστημα» το οποίο, όσον αυτά τα αποθεματικά θα μπορούσε να επωφεληθεί από την οδηγία και να εκμεταλλευθεί τη διασυνοριακή ελευθερία χρηματονομικής διαχείρισης καθώς και τη διασυνοριακή ελευθερία για τη διενέργεια επενδύσεων.

Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει αυτή τη λύση.

2.4. Η πρόταση επιτρέπει — χωρίς να το επιβάλλει — την προσφυγή σε διαχειριστή και θεματοφύλακα.

Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει αυτή τη λύση.

3. Εξέταση των άρθρων

3.1. Άρθρο 1 σημείο 2

3.1.1. Η εξαίρεση που προβλέπεται από αυτή τη διάταξη δικαιολογείται αναμφίβολα μόνο επειδή οι προβλεπόμενοι οργανισμοί επωφελούνται ήδη, ή θα επωφεληθούν όταν οι σχετικές οδηγίες υιοθετηθούν, όχι μόνον από τη διασυνοριακή ελευθερία δημοσιονομικής διαχείρισης και από τη διασυνοριακή ελευθερία διενέργειας επενδύσεων, αλλά επίσης και από την πλήρη και ολοκληρωμένη άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης καθώς και του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Το κείμενο θα μπορούσε να διατυπωθεί σύμφωνα με τον ανωτέρω τρόπο.

3.2. Άρθρο 2 στοιχείο α)

3.2.1. Το «ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών» χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι έχει ως σκοπό τη χρηματοδότηση των συνταξιοδοτικών παροχών «υπέρ μιας ομάδας ατόμων τα οποία συνδέονται βάσει μιας εργασιακής ή επαγγελματικής ή παρόμοιας σχέσης».

Τα «ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών» μπορούν επίσης να εξασφαλίσουν τη λειτουργία τους έναντι μιας «ομάδας επιχειρήσεων» (βλ. άρθρο 3(2)).

3.2.2. Ομοίως, η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι ένα «ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών» μπορεί να λειτουργήσει για έναν τομέα δραστηριοτήτων επίσης υπέρ μιας ομάδας ατόμων που συνδέονται μέσω της άσκησης μιας ανεξάρτητης δραστηριότητας, όπως για παράδειγμα μια ομάδα ατόμων που ασκεί ένα συγκεκριμένο ελεύθερο επάγγελμα ή μια συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.

Δηλαδή, στον ορισμό θα πρέπει να συμπεριληφθούν τα συλλογικά συνταξιοδοτικά ιδρύματα.

3.2.3. Ορθά, η πρόταση δεν διακρίνει εάν η συμμετοχή είναι προαιρετική ή εάν έχει καταστεί υποχρεωτική, με οποιοδήποτε τρόπο, σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις ιδιαίτερες ρυθμίσεις καθενός από τα κράτη μέλη.

3.2.4. Ορθά, η πρόταση δεν διακρίνει εάν το «ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών» λειτουργεί βάσει ενός επενδυτικού συστήματος ή βάσει ενός μετοχικού συστήματος, με την επιφύλαξη σε ό,τι έχει αναφερθεί για αυτό το θέμα στο ανωτέρω σημείο 2.3 και παρέχει κατ' αυτόν τον τρόπο απόλυτη ελευθερία στα κράτη μέλη.

3.2.5. Ορθά επίσης, η οδηγία δεν προβλέπει τίποτα σε ό,τι αφορά τον τρόπο λειτουργίας του ιδρύματος συνταξιοδοτικών παροχών, και παρέχει κατ' αυτόν τον τρόπο απόλυτη ελευθερία στα κράτη μέλη.

3.2.6. Ορθά τέλος, η οδηγία δεν διακρίνει σύμφωνα με το χαρακτήρα των «ιδρυμάτων συνταξιοδοτικών παροχών», εάν τα τελευταία υπάγονται στο ιδιωτικό δίκαιο, στο δημόσιο δίκαιο ή αν έχουν ένα μεικτό χαρακτήρα.

3.3. Άρθρο 2 στοιχείο β)

3.3.1. Οι συνταξιοδοτικές παροχές συνίστανται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων οι οποίες εξαρτώνται από τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής.

Μπορούν επίσης να καλύψουν με τρόπο συμπληρωματικό τους κινδύνους θανάτου λόγω ατυχήματος και αναπηρίας, το ενδεχόμενο πάσης της εργασίας και τις ενισχύσεις σε περίπτωση ασθένειας και ανέχειας.

Η ΟΚΕ επιδοκίμαζει αυτόν τον προσανατολισμό.

3.3.2. Οι παροχές μπορούν να συνίστανται σε υποχρεώσεις ως προς το αποτέλεσμα, όταν ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα είναι εγγυημένο έναντι συγκεκριμένων καταβολών.

3.3.3. Μπορούν επίσης να συνίστανται σε υποχρεώσεις ως προς τα μέσα, όταν «το ίδρυμα συνταξιοδοτικών παροχών» αναλαμβάνει την καλύτερη δυνατή διαχείριση των κεφαλαίων που του έχουν καταπιστευθεί για την εκτέλεση του σχεδίου συνταξιοδότησης.

Η ΟΚΕ επιδοκίμαζει αυτούς τους προσανατολισμούς.

3.3.4. Οι παροχές μπορούν να καταβάλλονται με τη μορφή προσόδων ή κεφαλαίου.

Η ΟΚΕ επιδοκίμαζει αυτόν τον προσανατολισμό.

3.3.5. Στις μελλοντικές της εργασίες (βλέπε ανωτέρω, σημεία 1.9, 1.10 και 1.11) η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι οι συμπληρωματικές εγγυήσεις που καλύπτουν τους κινδύνους που συνδέονται με τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής θα πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με τους κατάλληλους κανόνες της σφύρονος διαχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των ανειλημμένων υποχρεώσεων.

Οι εν στενή εννοία συνταξιοδοτικές παροχές θα έπρεπε να καθορίζονται ως προς τη φύση τους, τα χαρακτηριστικά τους και τις προϋποθέσεις χορήγησής τους: εισφορές που έχουν ορισθεί, ή παροχές που έχουν ορισθεί και που ενδεχομένως, συνοδεύονται από εγγυήσεις, π.χ. από ένα κατώτατο επιτόκιο.

Προς το συμφέρον των δικαιούχων και για να διασφαλισθεί η ισότητα των όρων του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών επιχειρηματιών, θα ήταν σκόπιμο να προβλέψει η Επιτροπή, όταν χορηγούνται τέτοιες συμπληρωματικές εγγυήσεις που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 1, όπως όλοι οι παρεμβαίνοντες τηρούν τους ανάλογους κανόνες σφύρονος διαχείρισης που είναι αναγκαίοι για την οικονομική ασφάλεια των πράξεων.

3.4. Άρθρο 2 στοιχείο γ)

Ο όρος «χρηματοδοτούσα επιχείρηση» δεν φαίνεται απολύτως κατάλληλος όσον αφορά τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω, κυρίως στο σημείο 3.2.2.

Ο όρος επιβάλλεται να επανεξετασθεί για πολλές καταστάσεις στις οποίες δεν υφίσταται «υπεύθυνη επιχείρηση» π.χ. στην περίπτωση όπου η τελευταία έχει καταστεί αφερέγγυα ή

ακόμη στην πιο γενική περίπτωση, που προβλέπεται στο σημείο 3.2.2. όπου δεν υπάρχει παρέμβαση ενός εργοδότη με τη μορφή «υπεύθυνης επιχείρησης».

3.5. Άρθρο 3 σημείο 1

3.5.1. Η διάταξη έχει μοναδικό στόχο να επιβάλλει στα κράτη μέλη — στην περίπτωση όπου επιτρέπουν την εξωτερική διαχείριση επενδύσεων ορισμένων μορφών ιδρυμάτων συνταξιοδοτικών παροχών —, να μην περιορίζουν την ελευθερία των εν λόγω ιδρυμάτων και να επιλέγουν ως διαχειριστή μια ασφαλιστική επιχείρηση, ένα πιστωτικό ίδρυμα ή ένα ίδρυμα χρηματοδοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος, στο οποίο έχουν επίσημη άδεια για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

Η ΟΚΕ επιδοκίμαζει αυτόν τον προσανατολισμό.

3.5.2. Όλοι οι παρεμβαίνοντες που έχουν την ικανότητα να ενεργούν ως διαχειριστές πρέπει να μπορούν να ασκούν τη λειτουργία αυτή κάτω από τις ίδιες συνθήκες ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να μπορούν να ασκούν τη δραστηριότητα αυτή εκτός ισολογισμού, δηλαδή, χωρίς καμία λογιστική υποχρέωση που θα είναι διαφορετική από εκείνες που επιβάλλονται στους άλλους διαχειριστές που δεν είναι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να μη λαμβάνεται υπόψη, το όριο φερεγγυότητας του 1% (βλέπε άρθρο 19 ε) της πρώτης οδηγίας 79/267/ΕΟΚ της 5ης Μαρτίου 1979, διότι, στην περίπτωση αυτή η ασφαλιστική επιχείρηση όπως και οι άλλοι οικονομικοί επιχειρηματίες δεν προβαίνει σε τοποθετήσεις που περιέχουν κίνδυνο.

3.6. Άρθρο 3 παράγραφος 2

Με τη διάταξη αυτή εξουσιοδοτούνται τα συνταξιοδοτικά ιδρύματα να οργανώνουν την οικονομική διαχείριση των ενεργητικών στοιχείων τους στο επίπεδο του ομίλου επιχειρήσεων.

Η ΟΚΕ εγκρίνει τη διάταξη.

Θεωρεί ότι παρόμοια διάταξη είναι ανάγκη να εφαρμοσθεί για την κατοχή ενεργητικών στοιχείων. Η κατοχή πρέπει, συνεπώς, να δύναται να γίνεται και στο επίπεδο του ομίλου επιχειρήσεων και η ελευθερία επιλογής του διαχειριστή επιβάλλεται να διασφαλίζεται και στην περίπτωση αυτή.

3.7. Άρθρο 3 σημείο 3

3.7.1. Η διάταξη έχει μοναδικό στόχο να επιβάλλει στα κράτη μέλη, στην περίπτωση όπου επιτρέπουν ή απαιτούν όπως τα περιουσιακά στοιχεία τηρούνται από θεματοφύλακα — να μην περιορίζουν την ελευθερία των ιδρυμάτων συνταξιοδοτικών παροχών να επιλέγουν ως θεματοφύλακα ένα πιστωτικό ίδρυμα, ή ένα ίδρυμα χρηματοδοτικών υπηρεσιών που έχουν εγκατασταθεί σε άλλο κράτος μέλος, όπου έχουν επίσημη άδεια για αυτή τη μορφή δραστηριοτήτων, καθώς και έναν θεματοφύλακα που είναι αποδεκτός για την εφαρμογή της οδηγίας για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (βλέπε κυρίως άρθρο 8 της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ). Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των θεματοφυλάκων.

3.8. Άρθρο 4 σημείο 1

3.8.1. Η πρόταση οδηγίας απαριθμεί τους θεμελιώδεις και γνωστούς κανόνες που διέπουν τον τρόπο της τοποθέτησης των περιουσιακών στοιχείων των ιδρυμάτων συνταξιοδοτικών παροχών. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία πρέπει να επενδύονται με τη φροντίδα, την ικανότητα, τη σύνεση και την επιμέλεια που θα επιδείκνυε ένας καλός επαγγελματίας, άριστα πληροφορημένος για αυτά τα θέματα, για τη διεξαγωγή μιας τέτοιας δραστηριότητας.

3.8.2. Λαμβάνοντας υπόψη το στόχο της οδηγίας, η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι κανόνες που απαριθμούνται είναι απαραίτητοι και επαρκείς. Για την εγγύηση της ασφάλειας των συνταξιοδωχών πρέπει να εξασφαλισθεί η τήρηση των ως άνω κανόνων.

3.8.2.1. Ίσως θα ήταν χρήσιμο να αναφερθεί, ότι τα ιδρύματα συνταξιοδοτικών παροχών καθώς και οι διαχειριστές και οι θεματοφύλακες στους οποίους ενδεχομένως προσφεύγουν, οφείλουν να δρουν αποκλειστικά για το συμφέρον των δικαιούχων των παροχών αυτών των ιδρυμάτων.

3.8.2.2. Υπό το πρίσμα αυτό επιβάλλεται να επαναληφθούν στο άρθρο 4.1 στοιχείο γ) οι όροι στις αιτιολογικές σκέψεις που υποδεικνύουν ότι «καμία τοποθέτηση δεν πρέπει να πραγματοποιείται υπέρ του ιδιαίτερου συμφέροντος του (των) διαχειριστή (ών) ή των εκπροσώπων τους, ή μόνον υπέρ της ή των επιχειρήσεων που συνεισφέρουν στο συνταξιοδοτικό ίδρυμα».

3.8.2.3. Επίσης, η ΟΚΕ διατηρεί μεγάλες επιφυλάξεις διότι διαπιστώνει ότι επιτρέπεται, έστω και αν θεσπίζεται ένας περιορισμός από την πλευρά της σωφροσύνης, οποιαδήποτε τοποθέτηση, με οποιαδήποτε μορφή, στην υπεύθυνη ή υπεύθυνες επιχειρήσεις.

3.8.3. Οι δικαιούχοι συνταξιοδοτικών παροχών είναι ανάγκη να έχουν πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία που αφορά ιδίως τη σύνθεση και τη φύση των ενεργητικών στοιχείων, την πολιτική διαχείρισης, την ταυτότητα και ιδιότητα των διαχειριστών και των θεματοφυλάκων.

3.8.4. Η ύπαρξη μιας ασφάλειας ή κρατικής εγγύησης, που προβλέπονται στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 4(1), δεν θα είναι δυνατό σε καμία περίπτωση να επιτρέψει την παρέκκλιση όσον αφορά τη διαχείριση, από τις θεμελιώδεις αρχές που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο 4(1).

Το κείμενο θα έπρεπε να προσδιορίζει.

3.8.5. Η οδηγία πρέπει να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη, που το θεωρούν σκόπιμο, να επιτρέψουν τον σχηματισμό συνταξιοδοτικού ταμείου που θα υπόκειται σε λιγότερο αυστηρούς κανόνες, ιδιαίτερα σε σχέση με το άρθρο 4.1 στοιχείο γ), όταν οι δικαιούχοι είναι αποκλειστικά οι ιδιοκτήτες ή διευθυντές της «υπεύθυνης επιχείρησης».

3.9. Άρθρο 4 σημείο 2

3.9.1. Η διάταξη απαγορεύει στα κράτη μέλη τον καθορισμό κατώτατων ορίων. Είναι δυνατό, αδικώς κατά τη γνώμη

της ΟΚΕ, να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ανώτατα όρια. Όμως, ο καθορισμός ανωτάτων ορίων συνεπάγεται και την επιβολή κατωτάτων ορίων για τις κατηγορίες του ενεργητικού που διαφέρουν από εκείνες για τις οποίες ορίστηκαν ανώτατα όρια.

Το κείμενο χρειάζεται να διατυπωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σαφές ότι τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να απαιτούν από τα συνταξιοδοτικά ιδρύματα να επενδύουν, ή μη, μέρος ή το σύνολο του ενεργητικού τους σε ιδιαίτερες κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού ούτε να εντοπίζουν μέρος ή το σύνολο του ενεργητικού τους σε ορισμένο κράτος.

3.9.2. Ο όρος «ενεργητικό» πρέπει να νοηθεί με την πλέον ευρεία έννοια. Περιλαμβάνει ειδικότερα κάθε κινητή αξία και κάθε χρηματοδοτικό μέσο, οποιαδήποτε και αν είναι η μορφή, η φύση και η διάρκειά του και οποιοδήποτε και αν είναι το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται. Ο όρος «ενεργητικό» περιλαμβάνει επίσης κάθε χρηματική κατάθεση, οποιαδήποτε και αν είναι η προθεσμία της και το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιείται η κατάθεση αυτή.

3.10. Άρθρο 4 σημείο 3

3.10.1. Ο κανόνας της νομισματικής αντιστοιχίας θα έπρεπε να παραλειφθεί:

— με το πρόσχημα της επιβολής ενός κανόνα ορθής διαχείρισης, έχει ως αποτέλεσμα, και μάλιστα ως στόχο, να ευνοήσει μια εθνική αγορά και ειδικότερα την έκδοση κρατικών δανείων. Ο συλλογισμός αυτός είναι απαράδεκτος ενόψει του στόχου της ενιαίας αγοράς και του βαθμού στον οποίον έχει υλοποιηθεί,

— μπορεί να επιφέρει αρνητικά αποτελέσματα σε μια ορθή διαχείριση, στο μέτρο που επιβάλλει να επενδύονται περιουσιακά στοιχεία σε ένα νόμισμα που υφίσταται υποτίμηση, εις βάρος επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε ένα σταθερό νόμισμα,

— περικλείει τον κίνδυνο να προσκύψει στη στενότητα ορισμένων αγορών, ειδικότερα σε ορισμένα κράτη μέλη όπου οι αγορές είναι πιο περιορισμένες,

— επαναθεσπίζει, έμμεσα, τον κανόνα που αφορά τον τόπο, ο οποίος απαγορεύεται βάσει του σημείου 2, του άρθρου 4,

— αποτελεί εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων.

Η σκέψη μόνο ότι η ECU μπορεί να λογισθεί ως νομισματική αντιστοιχία σε σχέση με οποιοδήποτε κοινοτικό νόμισμα, δεν αποτελεί λύση, στην παρούσα κατάσταση επειδή:

— η ECU μπορεί να είναι ασταθής σε σχέση με ορισμένα νομίσματα, σε περίπτωση νομισματικών αναπροσαρμογών,

— η αγορά της είναι προς στιγμή, σήμερα, σχετικά πάρα πολύ στενή.

3.11. Άρθρο 4 σημείο 4

3.11.1. Η ΟΚΕ αποδέχεται αυτή τη διάταξη.

3.12. Άρθρο 4 σημείο 5

3.12.1. Με την εν λόγω διάταξη υπάρχει κίνδυνος, όπως τα κράτη μέλη καταστήσουν πιο αυστηρή την εφαρμογή των αρχών που διατυπώθηκαν στα σημεία 1 έως 4 του άρθρου 4 (βλέπε ειδικώς σημείο 3.9.1)

Εναπόκειται στην Επιτροπή να προτείνει ένα κείμενο το οποίο να εμποδίζει την εμφάνιση μιας τέτοιας κατάστασης.

3.13. Άρθρο 5.2

3.13.1. Δεν αρμόζει όπως τα κράτη μέλη περιορίζονται στην ανακοίνωση μόνο σε ό,τι θεωρούν «ουσιαστικό», όσον αφορά τις διατάξεις που υιοθετούν στο εσωτερικό δίκαιο.

4. Συμπεράσματα

4.1. Η οδηγία έχει ως στόχο, στα πλαίσια της απελευθέρωσης της κίνησης κεφαλαίων, να ενθαρρύνει την απελευθέρωση του δικαιώματος επένδυσης των αποθεμάτων των ιδρυ-

μάτων συνταξιοδοτικών παροχών σε ξένες αξίες που εκδίδονται σε άλλα κράτη μέλη.

4.2. Έχει επίσης ως στόχο να επιτρέψει, εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει την παρέμβαση ενός διαχειριστή ή ενός θεματοφύλακα, την προσφυγή σε διαχειριστή ή θεματοφύλακα ο οποίος είναι εγκαταστημένος σε άλλο κράτος μέλος.

4.3. Κατά τα λοιπά, η πρόταση οδηγίας δεν επιβάλλει τίποτα και δεν απαγορεύει τίποτα.

4.4. Με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών παρατηρήσεων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η ΟΚΕ εγκρίνει το διττό στόχο της Επιτροπής.

4.5. Την καλεί να συνεχίσει τις εργασίες της ώστε να επιτραπεί η ουσιαστική υλοποίηση των δικαιωμάτων που έχουν αναγνωρισθεί από τη συνθήκη, δηλαδή της ελεύθερης εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση της τήρησης της θεμελιώδους αρχής της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της ισότητας των οικονομικών παραγόντων έναντι αυτής.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το «Ρόλο των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα»

(92/C 169/03)

Στις 28 Οκτωβρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την αυτίρω ανακοίνωση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Απριλίου 1992, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. E. Muller.

Κατά την 296η σύνοδο της ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1.1. Με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που ακολουθούν, η ΟΚΕ υποστηρίζει τη δράση που προτείνει στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή, σχετικά με το «Ρόλο των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα».

1.2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, σε διάφορες γνωμοδοτήσεις που έχει εκδώσει από το 1982, στις οποίες τάσσεται υπέρ μιας πολιτικής για την ενθάρρυνση των ΜΜΕ, τονίζει την ανάγκη να διευκολυνθεί η πρόσβαση των επιχειρήσεων αυτών στις κατάλληλες χρηματοδοτικές πηγές για να βελτιωθούν με τον τρόπο αυτό οι επενδυτικές και προσαρμοστικές τους ικανότητες, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

1.3. Αν και, γενικά, είναι γνωστός και εκτιμάται ο ουσιώδης ρόλος που διαδραματίζουν οι ΜΜΕ στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προβληματική της χρηματοδότησής τους. Ως εκ τούτου, η ΟΚΕ, αν και αναγνωρίζει ότι η υπό εξέταση ανακοίνωση αναφέρεται σε μια σημαντική πτυχή της χρηματοδότησης των ΜΜΕ, εντούτοις, συνιστά στην Επιτροπή να υποβάλει το ταχύτερο δυνατό, όσον αφορά τον τομέα της χρηματοδότησης, σκέψεις και προτάσεις για ενέργεια οι οποίες θα απευθύνονται προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

1.3.1. Η γενικότερη αυτή δράση θα πρέπει να λάβει υπόψη πτυχές όπως:

- η ποικιλία που χαρακτηρίζει τις επιχειρήσεις και τους τομείς δραστηριότητας των ΜΜΕ γενικά, όπως, για παράδειγμα, το μέγεθός τους, ο τομέας στον οποίο δρουν, η επίδρασή τους στην αγορά και το νομικό καθεστώς τους, που εκτείνεται από την ατομική και οικογενειακή επιχείρηση έως την προσωπική και κεφαλαιουχική εταιρεία μέχρι και το συνεταιρισμό,
- τα μέσα διαβούλευσης, ενημέρωσης και κατάρτισης, τα οποία διαθέτουν οι διευθύνοντες και το προσωπικό των εν λόγω επιχειρήσεων,
- η πολιτική ενθάρρυνσης που ακολουθείται έναντι των ΜΜΕ, στο πλαίσιο της διαρθρωτικής πολιτικής των κρα-

τών μελών και σύμφωνα με ορισμένες ταξινομήσεις (τομείς βιοτεχνίας, εμπορίου, ξενοδοχείων κλπ.), που συνεπάγονται τη λήψη των κατάλληλων μέτρων στους τομείς της διοίκησης, της χρηματοδότησης και φορολογίας, κλπ.

1.4. Το έγγραφο της Επιτροπής αναφέρεται σε μια σειρά μέτρων που προτείνονται από την Κοινότητα στον τομέα της χρηματοδότησης όπως: πρόγραμμα «Capital d'amorçage», πρόγραμμα «Venture Consort», πρόγραμμα «Eurotech Capital». Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν τα προγράμματα αυτά είναι επαρκώς γνωστά στους κύκλους των ΜΜΕ, εάν η επιλογή των συντελεστών πολλαπλασιασμού πραγματοποιήθηκε με την απαραίτητη φροντίδα και εάν το αποτέλεσμα των μέτρων αυτών είναι ενθαρρυντικό.

2. Ορισμένα χαρακτηριστικά της λειτουργίας των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων

2.1. Το σύστημα αμοιβαίων εγγυήσεων αποτελεί ένα τρόπο εγγύησης που επιτρέπει στις ΜΜΕ ή/και σε όσους συμμετέχουν στη συλλογική αυτή δέσμευση να:

- λαμβάνουν ευκολότερα πιστώσεις λόγω της εμπιστοσύνης που εμπνέει στις τράπεζες η εν λόγω εγγύηση,
- επιβαρύνονται, χάρη στην εγγύηση αυτή, με ένα ελάχιστο ποσοστό προμήθειας, διότι το σύστημα βασίζεται στην αρχή της παροχής υπηρεσιών και όχι σε εκείνη του κέρδους.

2.1.1. Αντίθετα, η μείωση του κόστους της ίδιας της πίστωσης δεν αποτελεί τον άμεσο στόχο του, αν και διαδραματίζει ένα ορισμένο ρόλο, αναμφισβήτητο, λόγω των 2 πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει το σύστημα αυτό για τις τράπεζες.

2.2. Τα συστήματα των αμοιβαίων εγγυήσεων μπορούν να δώσουν στις τράπεζες μία τριπλή εγγύηση:

α) εγγύηση όσον αφορά την τεχνική πτυχή

Στο μέτρο που γνωρίζουν πλήρως τις ανάγκες των μελών τους, μπορούν να αξιολογούν την τεχνική πλευρά των επενδυτικών προγραμμάτων που τους υποβάλλονται, να ελέγχουν τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων, και σε περίπτωση αδυναμίας του δανειοδοτούμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, να

ρευστοποιήσουν την παρασχεθείσα εγγύηση κάτω από τις καλύτερες συνθήκες.

β) *εγγύηση σχετικά με το ήθος του αιτούντος*

Οι διευθύνοντες τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων συχνά γνωρίζουν, προσωπικά, τα μέλη της επαγγελματικής τάξης στην οποία ανήκουν και μπορούν να δώσουν έγκυρη γνώμη για την τεχνική τους ικανότητα και την επαγγελματική τους αξία.

γ) *χρηματοδοτική εγγύηση*

Η χρηματοδοτική εγγύηση των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων εξασφαλίζεται:

- με τη σύσταση ενός κεφαλαίου εγγυήσεων που προορίζεται να καλύψει τα οφειλόμενα καθώς και άλλες απώλειες,
- από μία γενική καλή τη πίστει εγγύηση που δεσμεύει όλα τα στοιχεία του ενεργητικού τους.

2.2.1. Η αξία της χρηματοδοτικής εγγύησης ενός συστήματος αμοιβαίων εγγυήσεων εξαρτάται ουσιαστικά από την οικονομική επιφάνεια του ταμείου εγγυήσεων. Εξάλλου, κάθε σύστημα αμοιβαίων εγγυήσεων πρέπει να έχει τη δυνατότητα, σε περίπτωση ανάγκης, να ανασυγκροτήσει, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, το κεφάλαιο εγγυήσεων του.

2.3. Δεν πρόκειται για υποκατάσταση των τραπεζικών και πιστωτικών ιδρυμάτων από τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων, αλλά για βελτίωση και συμπλήρωση του ρόλου τους, όταν οι εγγυήσεις τις οποίες ζητούν συνήθως οι τράπεζες δεν μπορούν πλέον να δοθούν, ή όταν το ανώτατο όριο των τρεχουσών προκαταβολών έχει εξαντληθεί στα πλαίσια του συνήθους συστήματος.

2.4. Προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά, είναι σημαντικό οι βασικές προϋποθέσεις, που διέπουν τη χορήγηση εγγυήσεων, να καθορίζονται από τα όργανα του συστήματος των αμοιβαίων εγγυήσεων. Οι προϋποθέσεις αυτές μπορεί να αφορούν, μεταξύ άλλων, και, αν ληφθούν συγχρόνως υπόψη τα δεδομένα του τομέα με τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες, τα εξής σημεία:

- η επιχείρηση πρέπει να βρίσκεται σε μια διαφανή χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματά της να είναι θετικά στα ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα,
- η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης δεν πρέπει να είναι ασταθής και τα προβλεπόμενα αποτελέσματα εκμετάλλευσής της θα πρέπει να είναι θετικά ή τουλάχιστον η αποδοτικότητά της να είναι μηδενική,
- ο/οι διευθύνων/οντες την επιχείρηση οφείλουν να διαθέτουν την κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση καθώς και αναγνωρισμένα ατομικά προσόντα (ήθος, ευποληψία),
- η επιχείρηση και ο/οι διευθύνων/οντες να έχουν λευκό παρελθόν (να μην έχουν διωχθεί για οικονομικά ή χρηματοοικονομικά αδικήματα, ή για επιλήψιμες και δόλιες πτωχεύσεις, κλπ.).

2.4.1. Ορισμένα από τα ανωτέρω κριτήρια ισχύουν επίσης και για την απορρόφηση εταιρειών και την ίδρυση επιχειρήσεων.

2.5. Στο πλαίσιο της κύριας δραστηριότητάς τους, τα συστήματα των αμοιβαίων εγγυήσεων θα πρέπει να παρέχουν συμβουλές στις επιχειρήσεις που ζητούν τις υπηρεσίες τους, έστω και αν η παρέμβαση είναι αδύνατη. Θα είναι, κυρίως, αρμόδια για ζητήματα αναδιοργάνωσης και εξυγίανσης, εκτίμησης διαδικασιών απορρόφησης εταιρειών ή σύναψης συμβάσεων, διευκόλυνσης των τραπεζικών σχέσεων και συνεργασίας, κλπ.

2.5.1. Οι συμπληρωματικές αυτές υπηρεσίες μπορούν να αποδειχθούν μεγάλης χρησιμότητας για όλες τις σχετικές επιχειρήσεις.

2.6. Η ανακοίνωση της Επιτροπής περιλαμβάνει ορισμένο αριθμό στοιχείων σχετικά με το χώρο στον οποίο κινούνται τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων, σε σχέση με τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Όσον αφορά τις δράσεις που προτείνονται από την Επιτροπή, φαίνεται χρήσιμο να επισημανθούν ορισμένα προβλήματα που αντιμετωπίζονται τόσο από τις ΜΜΕ όσο και από τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων.

2.6.1. Από την πλευρά των χρηστών, δηλαδή των επιχειρήσεων, μπορούν να επισημανθούν πολλά σημεία.

2.6.1.1. Η μακροχρόνια και βραδεία διαδικασία στην οποία παρεμβαίνουν διαδοχικά περισσότεροι οργανισμοί, η οποία συχνά προκαλεί σφαιρικά καθυστερήσεων και περιορισμών, συνιστά μια από τις βασικές κατηγορίες που διατυπώνονται από τις επιχειρήσεις κατά των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων.

2.6.1.2. Ορισμένοι αιτούντες πιστώσεις δεν προσφεύγουν στις υπηρεσίες των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων, ενώ πολλές φορές αιτήσεις πιστώσεων απορρίπτονται, όχι για λόγους οικονομικής φύσεως αλλά διότι οι αιτούντες δεν είναι μέλη μιας επαγγελματικής οργάνωσης.

2.6.1.3. Σε ορισμένα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων η επιχείρηση που υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση εγγύησης είναι δυνατό να κληθεί να προβεί σε καταβολές, που ενδεχομένως να επιβαρύνουν σε ορισμένο βαθμό, το ταμείο της (συμμετοχή στο κεφάλαιο του συστήματος των αμοιβαίων εγγυήσεων, εισφορές στο κεφάλαιο εγγυήσεων, προμήθεια για το άνοιγμα του φακέλλου, ασφάλειες ζωής ή μέτρα διασφάλισης για το οφειλόμενο υπόλοιπο του δανείου).

2.6.1.4. Παρόλα αυτά, τα εν λόγω προβλήματα, όσο βάσιμα και αν είναι, δεν πρέπει να επισκιάζουν τα αναμφισβήτητα πλεονεκτήματα που προσφέρει το σύστημα των αμοιβαίων εγγυήσεων των οποίων η δράση δίνει στις τράπεζες τη δυνατότητα να χορηγήσουν πιστώσεις, καθώς και μια πολύ αξιόλογη εγγύηση.

2.6.1.5. Όπως αναφέρθηκε ήδη ανωτέρω, η έγκριση από το σύστημα αμοιβαίων εγγυήσεων μιας αίτησης για την παροχή εγγύησης βασίζεται, καταρχήν, στην εμπιστοσύνη και τις επαγγελματικές και προσωπικές ικανότητες του αιτούντος.

2.6.1.6. Είναι, πάντως, αναγκαίο να προφυλαχθούν τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων από τους κινδύνους που είναι συναφείς με τη χορήγηση εγγυήσεων (χρόνια αφερεγγυότητα, θάνατος του διευθύνοντος, κλπ.). Τα όργανα διαχείρισης των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων καταρτίζουν τον κατάλογο των μέτρων διασφάλισης, τον οποίο τα ΣΑΕ σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν, αν παραστεί ανάγκη.

2.6.2. Από πλευράς των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων, πρέπει να επισημανθούν τα εξής προβλήματα:

2.6.2.1. Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται ως κεφάλαιο κάλυψης ενός συστήματος αμοιβαίων εγγυήσεων έναντι των δανειστών κεφαλαίων αποτελούνται βασικά από το κεφάλαιο στο οποίο συμμετέχουν οι εταίροι του συστήματος αμοιβαίων εγγυήσεων, το αποθεματικό που ορίζει ο νόμος, τα ελεύθερα ή μη υποχρεωτικά αποθεματικά, τα κεφάλαια που έχει χορηγήσει το κράτος ή άλλοι φορείς κρατικού ή ημικρατικού χαρακτήρα, που έχουν αυξηθεί με την κεφαλαιοποίηση των τόκων, κεφάλαια που έχουν χορηγηθεί από οργανωμένους επαγγελματικούς φορείς, τις καταβολές στο ταμείο εγγυήσης, τις προμήθειες για τους κινδύνους.

2.6.2.2. Η παρέμβαση των κρατικών αρχών μπορεί να συντελεσθεί ανάλογα με το σύστημα σε διάφορα επίπεδα:

α) ο εξωτερικός έλεγχος, που ορίζεται από το νομοθέτη μπορεί να ασκηθεί κατά περισσότερους τρόπους:

- είτε από τον οργανισμό εποπτείας των τραπεζών, στην περίπτωση που τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων εξομοιωθούν με τις τράπεζες,
- είτε ακόμη από έναν αρμόδιο ελεγκτή ή ορκωτό λογιστή που θα διορίζεται από την κυβέρνηση ύστερα από πρόταση των οργάνων των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων.

β) σε οικονομικό επίπεδο η παρέμβαση των κρατικών αρχών μπορεί να παρουσιασθεί υπό διάφορες μορφές:

- ενισχύσεις κατά την έναρξη ενός νέου συστήματος αμοιβαίων εγγυήσεων, με τη μορφή των επιδοτήσεων εκμετάλλευσης και/ή υπό τη μορφή κεφαλαίων χρηματοδότησης που χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό επαρκούς κεφαλαίου κάλυψης,
- ετήσια δημοσιονομικά μέσα υπό τη μορφή χρηματοδοτήσεων ενόψει της ανάπτυξης του φάσματος δραστηριοτήτων του συστήματος αμοιβαίων εγγυήσεων,
- εγγύηση του δημοσίου για την προώθηση μιας τομεακής ή περιφερειακής πολιτικής με τη συμμετοχή των κοινωνικο-οικονομικών κύκλων.

2.6.2.3. Σε φορολογικό επίπεδο, ο σχηματισμός αποθεματικών δεν θα πρέπει να εμποδισθεί εξαιτίας μιας φορολογικής επιβάρυνσης που δεν έχει προσαρμοστεί στον οικονομικό και κοινωνικό ρόλο των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων. Πάντως, η προσέγγιση αυτή δεν πρέπει να οδηγήσει σε πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις ή σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων διαφορετικής νομικής μορφής.

2.6.2.4. Τα κεφάλαια που αποτελούν το κεφάλαιο κάλυψης, δεν θα μπορούν να επενδύονται ελεύθερα αλλά θα πρέπει να τοποθετούνται σε ασφαλείς μη κερδοσκοπικές αξίες ή να κατατίθενται στην τράπεζα.

2.6.2.5. Τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων οφείλουν να ενεργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προσφέρουν ικανοποιητικές λύσεις στα τρία προβλήματα των τραπεζιτών (ασφάλεια, χρηματοδότηση, αποδοτικότητα) και, με τον τρόπο αυτό, να καταστήσουν τις ΜΜΕ πελάτες εξίσου ενδιαφέροντες με τις μεγάλες επιχειρήσεις.

2.6.2.5.1. Επιπλέον, προκειμένου να διευκολυνθεί η χορήγηση πιστώσεων από τις τράπεζες, τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων αναλαμβάνουν υπό την ευθύνη τους, επικουρικά προς την εγγυοδοσία, ορισμένες διοικητικές εργασίες (εποπτεία και παρακολούθηση των υποθέσεων, διαχείριση των δικαστικών διαφορών, κλπ.).

2.6.2.6. Σε επίπεδο χορήγησης των εγγυοδοσιών, είναι σημαντικό οι διαδικασίες να είναι απλές και ταχείες. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποθαρρύνεται ούτε ο αιτών, ούτε ο τραπεζίτης, με τη συσσώρευση εγγράφων και εντύπων τα οποία, επιπλέον, ποικίλλουν μεταξύ των διάφορων συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων με αποτέλεσμα να επιβραδύνουν την έγκριση των αιτήσεων.

2.6.2.7. Τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων δεν θα πρέπει να περιορίζουν τις ενέργειές τους σε μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις, αλλά να συμπεριλαμβάνουν, επίσης, και βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις (εξασφάλιση των κεφαλαίων κίνησης γενικά, και πιστώσεις για τις περιόδους εμπορίας όσον αφορά ορισμένους τομείς ειδικότερα) εφόσον αυτές υπάγονται στη σφαίρα των δράσεών τους.

3. Μέσα προβολής και ενίσχυσης των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων

3.1. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων απεικονίζουν την υλοποίηση μίας βούλησης για συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων στην κοινή τους προσπάθεια να εξεύρουν τις κατάλληλες λύσεις στα προβλήματα εγγυοδοσίας για τα επενδυτικά δάνεια. Επομένως, πρέπει να γίνει η καλύτερη δυνατή χρήση τους εφόσον αποτελούν επίσης και μέσο διαχείρισης των επιχειρήσεων αυτών. Εκτός της παροχής παραδοσιακών και συνήθων υπηρεσιών από τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων που ορθώς αναφέρονται στο έγγραφο της Επιτροπής, φαίνεται αναγκαία μια συστηματικότερη έρευνα των νέων δυνατοτήτων για δραστηριότητες που ανήκουν στον τομέα της διαχείρισης των επιχειρήσεων και υποστήριξης των τομέων, αν ληφθούν υπόψη οι νέες ανάγκες που παρουσιάζονται στους τομείς της λογιστικής, της διοικητικής διαχείρισης, της διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων, της τεχνικής και οικονομικής συνεργασίας, της βελτίωσης της ποιότητας κλπ.

3.2. Οι προτάσεις για δράση που προβλέπονται από την υπό εξέταση ανακοίνωση, οι οποίες αξίζουν την υποστήριξη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη συστηματική έρευνα για συγκεκριμένα και αποτελεσματικά μέσα που θα είναι ικανά να δώσουν νέα ώθηση στα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων που είναι υγιή και έχουν ενσωματωθεί επαρκώς στις οικονομικές και κοινωνικές δομές.

3.3. Με την ευκαιρία αυτή, η διασυνοριακή συνεργασία των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων και η συνεργασία των εν λόγω συστημάτων με ανάλογους φορείς θα μπορούσε να ενθαρρυνθεί μεσοπρόθεσμα. Σχετικά με το ανωτέρω, πρέπει, χωρίς αμφιβολία, να υπενθυμισθεί η πρόσφατη ενέργεια σε κοινοτικό επίπεδο, που απέβλεπε τη θέσπιση για επιχειρήσεις, όπως τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων, ενός καθεστώτος ανάλογου με εκείνο της ευρωπαϊκής εταιρείας. Θα πρέπει, επίσης, να γίνουν μελέτες σχετικά με το θέμα της σημαντικής συμβολής σε εμπειρίες και σε γνώσεις που θα προσφέρουν ορισμένες χώρες της ΕΖΕΣ, οι οποίες προβλέπεται να ενταχθούν προσεχώς στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

3.4. Η δημιουργία ενός αρκετά ελκυστικού περιβάλλοντος για ιδρυτές επιχειρήσεων που προέρχονται από όλες τις κατηγορίες του πληθυσμού, που ασκούν διάφορα επαγγέλματα και έχουν διάφορα προσόντα, και οι οποίοι εγκαθίστανται σε όλες τις περιφέρειες της Κοινότητας πρέπει, επίσης, να εξετασθεί μέσα στο πλαίσιο της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στο εσωτερικό της Κοινότητας. Επομένως, δεν πρέπει μόνο να ενθαρρυνθεί η ίδρυση επιχειρήσεων, αλλά να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να εφοδιασθούν με επαρκείς ανθρώπινους και υλικούς πόρους για να αναπτυχθούν και να επιτύχουν ένα υψηλό βαθμό σταθερότητας. Η υπαρξη και η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων και εγγυοδοσιών συνιστά ένα αξιόλογο στοιχείο, που πρέπει όλο και περισσότερο να αποτελέσει αναπόσπαστο στοιχείο των διαφόρων τομέων της κοινοτικής πολιτικής και, ειδικότερα, των τομέων της περιφερειακής ανάπτυξης, της διασυνοριακής συνεργασίας και της διαρθρωτικής ενίσχυσης όπως, π.χ., στα νέα κρατίδια της ΟΔΓ, όπου τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων μπορούν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό και σωτήριο ρόλο για την Κοινότητα στο σύνολό της.

3.5. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τις αιτιολογικές σκέψεις και τα επιχειρήματα που εκτίθενται στην ανακοίνωση της Επιτροπής.

3.5.1. Τονίζει, επίσης, πέντε πτυχές που θα πρέπει να εξετασθούν στις ενέργειες που προβλέπονται για το μέλλον:

- η πρωτοβουλία της Επιτροπής μπορεί να εξασφαλίσει μόνιμα θετικά αποτελέσματα, σε κοινοτικό επίπεδο μόνο στην περίπτωση που τα συστήματα, που πρέπει να προσαρμοσθούν ή να δημιουργηθούν στα κράτη μέλη, λειτουργούν τηρώντας την αρχή της βέλτιστης χορήγησης των πόρων και τους νόμους της αγοράς, χωρίς να δημιουργούν κινδύνους στρέβλωσης του ανταγωνισμού, αποβλέποντας δε συγχρόνως στη βελτίωση των μηχανισμών της αγοράς, οι οποίοι περιέχουν πολλές φορές σοβαρά μειονεκτήματα για τις ΜΜΕ.
- η ανακοίνωση της Επιτροπής δεν περιλαμβάνει κανένα δεσμευτικό στοιχείο, ούτε έναντι των υφιστάμενων συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων, ούτε έναντι των συστημάτων εγγυοδοσίας που έχουν αναπτυχθεί σε ορισμένα κράτη μέλη. Όμως, η ανακοίνωση θα πρέπει να κινηθεί το ενδιαφέρον για μια προσεκτικότερη εξέταση, που ενδεχομένως να οδηγήσει σε αποτελεσματικές βελτιώσεις, και μάλιστα σε θεμελιώδεις τροποποιήσεις των σημερινών συστημάτων. Αποτελεί, επίσης, προσφορά για ενημέρωση και, ενδεχομένως, για δράση προς τα κράτη μέλη που δεν έχουν πείρα στον τομέα αυτό,

- θα πρέπει, καταρχήν, να επιβεβαιωθεί ο ρόλος των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων ως ενδιάμεσων ιδρυμάτων μεταξύ, αφενός, των ΜΜΕ, των τραπεζών και των πιστωτικών ιδρυμάτων και, αφετέρου, των αρμοδίων κρατικών αρχών,

- προκειμένου να αποφευχθεί η ανάληψη αστηρίκτων πρωτοβουλιών, ο ρόλος της Επιτροπής και των κρατικών αρχών στα κράτη μέλη θα πρέπει, σε πρώτο στάδιο, να αποβλέπει στην ενημέρωση και στη δημιουργία ορθών απόψεων και, σε δεύτερο στάδιο στην προώθηση συγκεκριμένων ενεργειών που θα υποστηρίζονται, βασικά, από τις επιχειρήσεις, τις οργανώσεις των ΜΜΕ και, όταν παραστεί ανάγκη, από άλλους οικονομικούς παράγοντες που διατίθενται να συνεργαστούν στον εν λόγω τομέα. Σε επίπεδο αμοιβαίας πληροφόρησης, η Επιτροπή θα μπορούσε να επωφεληθεί του δικτύου των ευρωπαϊκών κέντρων ενημέρωσης της Κοινότητας,

- προκειμένου να ευνοηθούν τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων, ίσως να ήταν χρήσιμο να εξετασθεί η σκοπιμότητα για τη μελέτη ενός κατάλληλου νομικού καθεστώτος για τα εν λόγω συστήματα, καθώς και των ελάχιστων προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν.

3.5.2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δεν προτίθεται να προβεί στη λεπτομερή ανάλυση των διαφόρων κεφαλαίων της υπό εξέταση ανακοίνωσης. Ορισμένες σημαντικές πτυχές θα αναφανούν κανονικά, κατά τις διαβουλεύσεις και τις ανταλλαγές των προβλεπομένων εμπειριών. Όταν δοθούν οι ευκαιρίες αυτές, θα είναι δυνατόν, χωρίς αμφιβολία, να καταρτισθεί ένας συγκριτικός πίνακας που θα εμφανίζει τα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των συστημάτων εγγυοδοσιών και αμοιβαίων εγγυήσεων που λειτουργούν στα κράτη μέλη.

3.5.3. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έλαβε υπόψη ότι με την ενίσχυση της Επιτροπής διοργανώθηκε στη Μαδρίτη, στο τέλος του Νοεμβρίου του 1991, ένα ευρωπαϊκό συνέδριο των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων.

3.5.3.1. Η ΟΚΕ λυπάται που δεν μπόρεσε να συμμετάσχει στη συνάντηση αυτή. Φρονεί ότι θα έπρεπε να θεωρείται ως συνομιλήτης πρώτης γραμμής, λόγω της εκπροσώπησης σ' αυτήν των διαφόρων οικονομικών και κοινωνικών κύκλων, που έχουν άμεσο ενδιαφέρον για την προβληματική αυτή.

3.5.4. Η ανακοίνωση της Επιτροπής δεν αναφέρεται στη δυνατότητα για ενδεχόμενες παρεμβάσεις της ΕΤΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδότησης που απευθύνονται ιδιαίτερα προς τις ΜΜΕ. Το ζήτημα αυτό θα έπρεπε, χωρίς αμφιβολία, να εξετασθεί στο γενικότερο πλαίσιο της κοινοτικής χρηματοδοτικής πολιτικής, αλλά, εξίσου, και υπό το πρίσμα των συγκεκριμένων λειτουργιών των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων, όπως αυτές περιγράφονται στο έγγραφο της Επιτροπής.

4. Τελικές παρατηρήσεις

4.1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή επιδοκιμάζει την ενέργεια της Επιτροπής που εγκαινιάζεται με την υπό εξέταση ανακοίνωση.

4.2. Τα πολύ θετικά αποτελέσματα που επετεύχθησαν από τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων στις διάφορες χώρες, πρέπει να αποτελέσουν ένα ενθαρρυντικό στοιχείο για τα κράτη μέλη και για την Κοινότητα, ώστε να συνεχισθεί και να ευοδωθεί η συγκεκριμένη αυτή ενέργεια που επιτρέπει τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων, με συνθεώρηση της σπουδαιότητας του γενικού προβλήματος χρηματοδότησης των ΜΜΕ και διευκόλυνση, ταυτοχρόνως, της διαφοροποίησης των συστημάτων και των

μέσων, στο πλαίσιο για μια βέλτιστη απόδοση των σχετικών τομέων των ΜΜΕ.

4.3. Η υποστήριξη αυτή από την Κοινότητα είναι απολύτως δικαιολογημένη διότι τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων αποτελούν μέσα αμοιβαίας αραγής που επιτρέπουν στις ΜΜΕ να βελτιώσουν την αλληλοβοήθεια, αρχή που φαίνεται να είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία των συστημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων.

4.4. Τέλος, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή τονίζει το ρόλο που τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων, που αν, έχουν σχεδιαστεί σωστά, μπορούν να διαδραματίσουν στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα και συμπεραίνει, εξ αυτού, ότι μία εντατική διαβούλευση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με την ΟΚΕ όπου εκπροσωπούνται ακριβώς όλοι οι οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες που ενδιαφέρονται αμέσως για τα συστήματα αμοιβαίων εγγυήσεων.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί λιπασμάτων

(92/C 169/04)

Στις 14 Ιανουαρίου 1992, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Απριλίου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Proumens.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Το τμήμα εγκρίνει ανεπιφύλακτα την παρούσα πρόταση οδηγίας περί λιπασμάτων.

για την τέταρτη: 79/138/ΕΟΚ, 87/566/ΕΟΚ και 89/516/ΕΟΚ

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για κωδικοποίηση τεσσάρων οδηγιών (76/876/ΕΟΚ, 87/94/ΕΟΚ και 77/535/ΕΟΚ), οι οποίες άλλωστε έχουν αποτελέσει αντικείμενο τροποποιήσεων και συγκεκριμένα

για την πρώτη: 88/183/ΕΟΚ, 89/284/ΕΟΚ και 89/530/ΕΟΚ

για την τρίτη: 88/126/ΕΟΚ

1.2. Η Επιτροπή, με απόφαση της 1ης Απριλίου 1987, έδωσε εντολή να κωδικοποιούνται, το αργότερο μετά τη 10η τροποποίηση, όλες οι οδηγίες που απετέλεσαν αντικείμενο τροποποιήσεων, και σε αυτή την περίπτωση εμπίπτουν τα λιπάσματα.

1.3. Το νέο κείμενο, που δεν μεταβάλλει καθόλου την ουσία των κειμένων που κωδικοποιούνται, είναι απλούστερο και έτσι μπορεί να γίνει ευκολότερα κατανοητό τόσο από τους υπαλλήλους των κρατών μελών, όσο και από τους επαγγελματίες του κλάδου.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι όλες οι προαναφερθείσες οδηγίες ενσωματώθηκαν στις διάφορες εθνικές νομοθεσίες εκτός της οδηγίας 89/530/ΕΟΚ για την οποία δύο κράτη μέλη δεν έχουν προβεί ακόμη στις σχετικές ενέργειες. Η ΟΚΕ ζητεί από την Επιτροπή να μεριμνήσει προκειμένου να καλυφθεί το εν λόγω κενό το συντομότερο δυνατόν.

2.2. Η ΟΚΕ, με την ευκαιρία της εξέτασης της παρούσας πρότασης οδηγίας, εκφράζει την επιθυμία όπως, εκτός των νομικών υποχρεώσεων που συνεπάγονται οι κωδικοποιούμενες οδηγίες, οι εταιρείες λιπασμάτων, στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο, παρέχουν στους χρήστες όλες τις απαραίτητες υποδείξεις προκειμένου να εξασφαλίζεται ορθολογικότερη χρήση των εν λόγω λιπασμάτων, ειδικότερα όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος.

2.3. Εάν κριθεί αναγκαίο, θα πρέπει να γίνουν παρόμοιες υποδείξεις και στους γεωργούς που χρησιμοποιούν φυσικά λιπάσματα (ιλύς, κοπριά σε στερεά και υγρά μορφή).

2.4. Η ΟΚΕ εκφράζει επίσης την επιθυμία να ασχοληθεί η Επιτροπή και με άλλα είδη λιπασμάτων, όπως τα οργανικά λιπάσματα (π.χ. οστεάλευρα, υπολείμματα βυρσοδεψείων, γκουανό) καθώς και με τα μείγματα οργανικών και ορυκτών λιπασμάτων, προκειμένου να εναρμονισθούν οι ισχύουσες εθνικές νομοθεσίες.

2.5. Εν κατακλείδι, η ΟΚΕ εκφράζει την επιθυμία να μεριμνήσει η Επιτροπή Προσαρμογής στην Τεχνική Πρόοδο, που προβλέπεται από τις οδηγίες που κωδικοποιούνται εν προκειμένω, για την προσαρμογή των κειμένων συναρτήσει της συνεχούς τεχνικής προόδου που παρατηρείται στον τομέα των λιπασμάτων.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ισχύουν για τις επιχειρήσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, και
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών⁽¹⁾

(92/C 169/05)

Στις 26 Αυγούστου 1991 και σύμφωνα με το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΟΚ το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για τις ανωτέρω προτάσεις.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 9 Απριλίου 1992 με βάση την εισήγηση του κ. Bleser.

Κατά τη 296η σύνοδο της ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Η πρόταση της Επιτροπής

1.1. Οι εξουσίες της Επιτροπής για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού περιορίζονται στις διεθνείς μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών, βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 του Συμβουλίου.

1.1.1. Στην απόφαση που εξέδωσε στις 11 Απριλίου 1989 επί της υποθέσεως «Ahmed Saeed», το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επιβεβαίωσε την απόφαση που είχε εκδώσει στην «Nouvelles Frontières» όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 85 της συνθήκης και διέγινωσε ότι το άρθρο 86 εφαρμόζεται αμέσως από τα εθνικά δικαστήρια. Από την απόφαση του Δικαστηρίου συνάγεται ότι όταν μια κυρίαρχη αεροπορική εταιρεία που κατέχει δεσπόζουσα θέση επιτυγχάνει χρησιμοποιώντας όλες τις μεθόδους ανταγωνισμού, εκτός από τις επιτρεπόμενες, να εξαλείψει τον ανταγωνισμό, έστω και σε μία εγχώρια γραμμή ή στις γραμμές από την Κοινότητα προς τρίτες χώρες, η στάση αυτή συνιστά κατάχρηση, που αντιβαίνει στη διάταξη του άρθρου 86.

1.1.2. Επειδή, τόσο σε σχέση με τις εγχώριες αεροπορικές μεταφορές, όσο και τις μεταφορές από την ΕΟΚ προς τρίτες χώρες, η Επιτροπή δεν έχει την εξουσία να χορηγήσει απαλλαγές βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3, ούτε και να χρησιμοποιεί τις κανονικές διαδικασίες, ώστε να αποφασίζει σχετικά με τις περιπτώσεις κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης βάσει του άρθρου 86, σήμερα επικρατεί σοβαρή αβεβαιότητα, λόγω της οποίας οι αερομεταφορείς δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν ποιες πρακτικές και συμφωνίες μπορούν να συνάψουν με θεμιτό τρόπο για τις γραμμές αυτές.

1.1.3. Η Επιτροπή υποβάλλει νέα πρόταση που συνίσταται στην έκδοση κανονισμού, με τον οποίο καταργείται ο περιορισμός στις διεθνείς μεταφορές εντός της Κοινότητας, ούτως ώστε να καλύπτονται από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 και οι αεροπορικές μεταφορές που εκτελούνται

εξ ολοκλήρου στην επικράτεια ενός μεμονωμένου κράτους μέλους.

1.2. Όσον αφορά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/86 πρέπει να υπομνησθεί ότι ο εν λόγω κανονισμός εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να θεσπίζει για περιορισμένα χρονικά διαστήματα ορισμένες απαλλαγές κατά κατηγορίες από τους κανόνες του ανταγωνισμού, κατά τρόπο ώστε οι αερομεταφορείς να μπορούν να προσαρμοσθούν προοδευτικά σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

1.2.1. Η Επιτροπή ενέκρινε με βάση τις διατάξεις αυτές τρεις κανονισμούς σχετικά με την εξυπηρέτηση με επίγεια μέσα στους αερολιμένες, τα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων, τον κοινό προγραμματισμό και συντονισμό της μεταφορικής ικανότητας⁽²⁾.

1.2.2. Από την πείρα που αποκόμισε η Επιτροπή συνάγεται ότι οι απαλλαγές κατά κατηγορίες ανταποκρίνονται στην πραγματική ανάγκη εμπέδωσης της νομικής Βεβαιότητας στους αερομεταφορείς και τους λοιπούς παράγοντες της αγοράς, με τη θέσπιση κινήτρων για την εγκατάλειψη προγενέστερων περιοριστικότερων συμφωνιών. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η Επιτροπή προτείνει οι απαλλαγές κατά κατηγορίες να ανανεώνονται σε σημαντικό βαθμό υπό την προϋπόθεση ότι θα επιβληθούν δραστηκότεροι όροι. Αυτό είναι επιθυμητό λόγω της προόδου που σημειώθηκε στην πορεία για τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικότερου περιβάλλοντος.

1.2.3. Η Επιτροπή προτείνει ως εκ τούτου στο Συμβούλιο να εγκρίνει κανονισμό, με τον οποίο θα τροποποιείται ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87, ως εξής:

- 1) ο κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται και επί των εγχώριων μεταφορών που διενεργούνται εξ ολοκλήρου στην επικράτεια ενός μεμονωμένου κράτους μέλους.
- 2) στον κανονισμό δίνεται απεριόριστη χρονική ισχύς.
- 3) θεσπίζεται η δυνατότητα απαλλαγής για δρομολόγια που εκτελούν οι αεροπορικές εταιρείες από κοινού.
- 4) ενσωματώνεται μια τυποποιημένη ρήτρα (το νέο άρθρο 3) σχετικά με τη χρονική διάρκεια ισχύος και την αναθεώρηση των εκτελεστικών κανονισμών της Επιτροπής.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 225 της 30. 8. 1991, σ. 9-10.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 10 της 15. 1. 1991, σ. 7-18.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ ενόψει της υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών και για να επιτραπεί η εφαρμογή των περί ανταγωνισμού κανόνων σύμφωνα με τα άρθρα 85 και 86 της συνθήκης εγκρίνει την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 και (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 που επιδιώκει την κατάργηση του όρου «διεθνείς» στο πρώτο άρθρο.

2.2. Ωστόσο όμως η ΟΚΕ επισημαίνει ότι έχει εκδώσει σχετική γνωμοδότηση για τους κανόνες ανταγωνισμού στις αεροπορικές μεταφορές (ΕΕ αριθ. C 41 της 18ης Φεβρουαρίου 1991, σ. 44) οι οποίοι δεν έχουν θεσμοθετηθεί ακόμη. Η ΟΚΕ επαναλαμβάνει τις παρατηρήσεις της επί του θέματος αυτού.

2.3. Μολονότι η προσέγγιση της Επιτροπής γίνεται ενόψει μιας συνεκτικής κοινοτικής πολιτικής η ΟΚΕ εκφράζει φόβο μήπως μια πολιτική που προορίζεται μόνο στην εσωτερική αγορά έλθει σε αντίθεση με την πολιτική αερομεταφορών σε σχέση με τις τρίτες χώρες.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Είναι απαραίτητο όπως οι επιχειρήσεις αερομεταφορών διαθέτουν, διαχρονικά μια φερέγγυα βάση υπολογισμού, με την προοπτική να επιτύχουν, μακροπρόθεσμα, τη διαφάνεια στην απαλλαγή κατά κατηγορίες.

3.2. Αυτό σημαίνει ότι ο κανονισμός, σύμφωνα με το άρθρο 3, δεν μπορεί να περιορισθεί διαχρονικά και ότι οι απαλλαγές κατά κατηγορίες πρέπει να έχουν απεριόριστη ισχύ.

Σε ορισμένες περιπτώσεις όπου για αντικειμενικούς λόγους, που αναφύονται κατά τη διάρκεια της απαλλαγής κατά κατηγορίες και ενδεχομένως να καταστήσουν αναγκαία την τροποποίηση του κανονισμού εντός της ενδεδειγμένης προθεσμίας, η εν λόγω τροποποίηση δύναται να γίνει, επίσης, κατά τη διάρκεια της απεριόριστης ισχύος του εν λόγω κανονισμού. Σχετική τροποποίηση του κανονισμού για τους προαναφερθέντες λόγους δεν θα μπορούσε να γίνει πριν από την εκπνοή της προθεσμίας των 10 ετών.

3.3. Άρθρο 2 παράγραφος 2

Δεύτερη περίπτωση

Στη γερμανική και αγγλική διατύπωση ελλείπει η έννοια των εμπορευμάτων.

Τρίτη περίπτωση

Είναι ανάγκη να επεκταθεί η απαλλαγή κατά κατηγορίες στις γραμμές με αραιά κυκλοφορία.

Τέταρτη περίπτωση

Να συμπληρωθεί: σύμφωνα με τον κώδικα συμπεριφοράς που θέσπισε το Συμβούλιο.

3.4. Άρθρο 3

Πρόκειται να προσαρμοσθεί με βάση τις παρατηρήσεις των σημείων 3.1 και 3.2.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων,
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί της προσβάσεως των αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών, και
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί των ναύλων και των κομίστρων των αεροπορικών γραμμών⁽¹⁾

(92/C 169/06)

Την 1η Οκτωβρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 87 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για τις ανωτέρω προτάσεις.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 9 Απριλίου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Moreland.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Ιστορικό: Προτάσεις της Επιτροπής

1.1. Όταν, τον Ιούνιο του 1990, το Συμβούλιο συμφώνησε για τη «Δεύτερη Δέσμη» των αεροπορικών μεταφορών, καθόρισε επίσης τις περαιτέρω ενέργειες που ήταν απαραίτητες για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αεροπορικών μεταφορών. Οι τελευταίες προτάσεις της Επιτροπής αφορούν την έκδοση αδειών των αερομεταφορέων, την πρόσβαση στην αγορά και τους ναύλους, αποτελούν απάντηση στο αίτημα του Συμβουλίου και εντάσσονται στους τέσσερις τομείς της πολιτικής για τις αεροπορικές μεταφορές που καλύπτονται από την ως άνω πρόταση καθώς και από άλλες προτάσεις που εξετάζονται ή που πιθανόν θα εξεταστούν: ελευθέρωση, εναρμόνιση, υποδομές και εξωτερική πολιτική.

1.2. Οι παρούσες προτάσεις αφορούν βασικά (όχι όμως αποκλειστικά) την ελευθέρωση και καλύπτουν τα εξής θέματα:

1.2.1. Έκδοση αδειών των αερομεταφορέων

1.2.1.1. Η πρόταση καλύπτει τους οικονομικούς και τεχνικούς κανόνες που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τους όρους που επιβάλλει η Κοινότητα σχετικά με την κυριότητα, τον έλεγχο και τον τόπο εγκατάστασης.

1.2.2. Πρόσβαση στην αγορά

1.2.2.1. Το Συμβούλιο έχει ήδη αποφασίσει ότι η «δη ελευθερία» θα εφαρμοσθεί πλήρως και ότι θα καθιερωθούν και οι ενδομεταφορές καμποτάζ. Η πρόταση αυτή αποσκοπεί στο να? μεγαλύτερες ευκαιρίες στους αερομεταφορείς, ενώ εξακολουθεί να περιλαμβάνει τις απαιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος.

1.2.3. Αεροπορικοί ναύλοι και κόμιστρα

1.2.3.1. Το Συμβούλιο Υπουργών έχει ήδη αποφασίσει ότι, από την 1η Ιανουαρίου 1993, ο στόχος της Κοινότητας θα είναι ένα πλήρως ανεπτυγμένο σύστημα διπλής απόρριψης για όλους τους αεροπορικούς ναύλους. Προτείνεται να θεσπισθεί ο ελεύθερος καθορισμός των τιμών το 1996 και να διατηρηθούν οι διασφαλίσεις στις γραμμές όπου ο ανταγωνισμός είναι ανεπαρκής.

2. Γενικές παρατηρήσεις που αφορούν και τις τρεις προτάσεις

2.1. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής ανταποκρίνονται σε παλαιότερα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις εναέριες μεταφορές. Επιπλέον, η ΟΚΕ λαμβάνει υπόψη της τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με τις παρούσες προτάσεις, τις οποίες επιδοκιμάζει διατυπώνοντας συγχρόνως τις παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται σ' αυτή τη γνωμοδότηση. Συνεπώς, η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προτάσεις της Επιτροπής οι οποίες κατά τη γνώμη της παρέχουν τη βάση για την επίτευξη συμφωνίας για περαιτέρω πρόοδο στην κοινοτική νομοθεσία στον τομέα των εναέριων μεταφορών.

2.2. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι ήταν δύσκολο να καταρτισθούν οι εν λόγω προτάσεις, σύμφωνα με τους στόχους του Συμβουλίου, χωρίς, από τη μια πλευρά, να επικρατήσουν υπερβολικές τάσεις παρεμβατισμού και, από την άλλη, να υπάρξουν τμήματα κειμένου ασαφή και επιδεκτικά διαφόρων ερμηνειών. Όπως αναφέρεται στις ειδικές παρατηρήσεις σχετικά με τις επιμέρους προτάσεις, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή προσεγγίζει τα δύο άκρα.

2.3. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των προτάσεων αυτών, πρέπει να γίνει σαφές ότι θα χορηγείται κρατική βοήθεια στις εναέριες μεταφορές και στους αερολιμένες μόνο

(¹) ΕΕ αριθ. C 258 της 4. 10. 1991, σ. 2-10-15.

σύμφωνα με τους κανόνες της Κοινότητας. (Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΚΕ αναμένει να εξετάσει το έγγραφο της Επιτροπής για το εν λόγω θέμα).

2.4. Όπως τόνισε η ΟΚΕ στις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, η επίτευξη των στόχων των προτάσεων αυτών θα παρεμποδισθεί, εάν δεν γίνουν σημαντικές βελτιώσεις κυρίως στον τομέα της υποδομής, δηλαδή σχετικά με τον έλεγχο εναερίου κυκλοφορίας και τους αερολιμένες. Η ΟΚΕ ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να δώσουν απόλυτη προτεραιότητα στο θέμα αυτό. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάσουν τις ανάγκες σχετικά με τη διατήρηση ευρέων εναερίων χώρων για στρατιωτικούς σκοπούς, ύστερα από τη μεταβολή των σχέσεων με την Ανατολική Ευρώπη.

2.5. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τακτικές διαβουλεύσεις σχετικά με τη λειτουργία των τριών κανονισμών με όλες τις σχετικές οργανώσεις εναερίων μεταφορών καθώς και με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και των καταναλωτών.

2.6. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι ορισμένα άρθρα στις προτάσεις αυτές φαίνεται να προδικάζουν μια απόφαση του Συμβουλίου για τις σχέσεις όσον αφορά τις εναέριες μεταφορές με τις τρίτες χώρες. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι η Κοινότητα επιθυμεί να δημιουργήσει με τις χώρες της ΕΖΕΣ έναν Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο που να συμπεριλαμβάνει την πολιτική αεροπορία, και ότι ακόμη η Κοινότητα έχει διαπραγματευθεί μια συμφωνία με τη Νορβηγία και τη Σουηδία που αφορά μόνο την πολιτική αεροπορία. Στην περίπτωση που συνεχισθούν οι νομικές δυσχέρειες για τον ΕΟΧ, η ΟΚΕ θα ζητήσει από το Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να επεκτείνει και στα άλλα κράτη μέλη της ΕΖΕΣ την αεροπορική συμφωνία με τη Νορβηγία και τη Σουηδία. Θα πρέπει να χορηγηθεί μια πρόσθετη εξουσιοδότηση για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και, σε μεταγενέστερο στάδιο, με άλλες τρίτες χώρες.

2.7. Μια συνέπεια των εν λόγω προτάσεων για την Τρίτη Δέσμη θα είναι η εξάλειψη των κανονιστικών διαφορών μεταξύ τακτικών και μη τακτικών αεροπορικών γραμμών. Ωστόσο, ο όρος «τακτικές γραμμές» απαντά στο κείμενο και δίδεται ο ορισμός της έννοιάς του. Θα πρέπει να τροποποιηθεί το κείμενο για να απαλειφθεί το επίθετο «τακτικές» που πιθανόν να δημιουργήσει σύγχυση.

3. Έκδοση αδειών για τους αερομεταφορείς

3.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη δεν πρέπει να ασκούν διακρίσεις μεταξύ των αερομεταφορέων που εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ζητούν να εγκατασταθούν στην επικράτειά τους για λόγους άλλους εκτός από αντικειμενικά τεχνικούς ή οικονομικούς. Παρόλα αυτά η ΟΚΕ φρονεί ότι:

α) η ασφάλεια των χειρισμών έχει πρωταρχική σημασία. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι η έγκυρη άδεια καθιστά περιττή τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας στο αεροσκάφος.

β) οι οικονομικές υποχρεώσεις πρέπει να απλουστευθούν, χωρίς όμως τούτο να αντιστρατευθεί την ανάγκη των αεροπορικών εταιρειών να έχουν μια υγιή οικονομική βάση.

γ) οι «κοινωνικές» συνθήκες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται όπως αρμόζει, ιδιαίτερα δε οι υποχρεώσεις που πηγάζουν από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

3.2. Ειδικές παρατηρήσεις

3.2.1. Άρθρο 2

3.2.1.1. Για λόγους σαφήνειας, θα έπρεπε να συμπεριληφθούν και οι όροι «αρμόδια αρχή για την έκδοση της άδειας» και «πλήρες πλήρωμα».

3.2.2. Άρθρο 3

3.2.2.1. Το άρθρο 3, παράγραφος 1 να διατυπωθεί ως εξής: «...άδεια εκμετάλλευσης και πιστοποιητικό αερομεταφορέα μπορούν να μεταφέρουν αεροπορικά επιβάτες, ταχυδρομείο ή και φορτίο, έναντι αμοιβής ή/και μίσθωσης στο έδαφος της Κοινότητας» (για να υπάρχει συνοχή με το άρθρο 2).

3.2.3. Άρθρο 4

3.2.3.1. Η πρόταση αυτή, όπως έχει διατυπωθεί, θα μπορούσε να ερμηνευθεί ότι απαγορεύει σ' ένα κοινοτικό αερομεταφορέα να συγκεντρώνει κεφάλαιο εκτός της Κοινότητας. Η ΟΚΕ δεν συμφωνεί με την ερμηνεία αυτή. Πράγματι, η ερμηνεία αυτή μπορεί να προκαλέσει πρακτικές δυσκολίες στις αεροπορικές εταιρείες, που είναι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, από τη στιγμή που οι μετοχές των ΕΠΕ είναι διαπραγματεύσιμες δημοσίως. Αυτό που είναι σημαντικό δεν είναι η κατοχή μετοχών, αλλά το γεγονός ότι ο έλεγχος θα πρέπει να παραμείνει σε κοινοτικά χέρια. Η ΟΚΕ προτείνει ακόμη ότι ο ορισμός του «ελέγχου» πρέπει να ληφθεί από το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου που αφορά τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

3.2.4. Άρθρο 4 παράγραφος 1

3.2.4.1. Είναι λογικό μια αεροπορική εταιρεία να λαμβάνει την άδειά της από το κράτος όπου είναι εγκατεστημένη. Ο τόπος εγκατάστασης μπορεί να είναι σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

3.2.4.2. Η φράση «κύρια δραστηριότητα» δημιουργεί σύγχυση. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι ο στόχος της πρότασης της Επιτροπής δεν είναι να εμποδίσει τις εταιρείες που αναπτύσσουν και μη μεταφορικές δραστηριότητες να έχουν την κυριότητα αεροπορικών εταιρειών.

3.2.5. Άρθρο 4 παράγραφος 4

3.2.5.1. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι η παρέκκλιση αυτή αφορά καταστάσεις κατά τις οποίες μια τρίτη χώρα έχει, κατά κάποιο τρόπο, λάβει ευνοϊκή απόφαση για τα συμφέροντα της Κοινότητας. Καθώς το Συμβούλιο δεν έχει ακόμη αποφασίσει για τη στάση της Κοινότητας έναντι των τρίτων χωρών, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η παρέκκλιση αυτή δεν προδικάζει τη στάση του Συμβουλίου, αλλά αποτελεί απλώς προετοιμασία για τη στιγμή κατά την οποία η στάση αυτή θα έχει καθορισθεί.

3.2.6. Άρθρο 5

3.2.6.1. Ενώ είναι σημαντικό να υπάρχουν οι κατάλληλες οικονομικές συνθήκες ώστε οι αερομεταφορείς να διαθέτουν υγιή οικονομική βάση, η ΟΚΕ φρονεί ότι η πληροφόρηση που απαιτείται από την παρούσα πρόταση είναι ανώφελα εκτεταμένη και γραφειοκρατική, και ότι ενδεχομένως θίγει επίσης τα οικονομικά συμφέροντα του αερομεταφορέα. Ωστόσο είναι αναγκαίο ένα σύστημα παρατήρησης.

3.2.6.2. Επειδή έχει σημασία να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι επιβάτες και οι άλλοι χρήστες να μην χάνουν τα χρήματά τους και να μην περιέρχονται σε δύσκολη θέση σε περίπτωση οικονομικής κατάρρευσης μιας αεροπορικής εταιρείας, η Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο καθιέρωσης συστήματος εγγυήσεων.

3.2.7. Άρθρο 5 παράγραφος 1

3.2.7.1. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η τελευταία πρόταση του άρθρου 5 παράγραφος 1 (εξαιρέση μικρών αερομεταφορέων) πρέπει να διαγραφεί. Θα ήταν προτιμότερο να αποκλεισθούν, και μάλιστα με βάση ειδική εξαίρεση, μόνο η γενική αεροπορία και τα αεροταξί. Ωστόσο, οι αερομεταφορείς αυτοί θα πρέπει να χρειάζονται κεφάλαιο εκκίνησης μικρότερο από 100 000 Ecu.

3.2.7.2. Ο όρος της διάθεσης «καθαρού κεφαλαίου τουλάχιστον 100 000 Ecu» είναι άνευ περιεχομένου για όλες σχεδόν τις αεροπορικές εταιρείες. Πρόκειται για «πενταροδεκάρες», και, για πολλές αεροπορικές εταιρείες, το ποσό αυτό είναι μικρότερο από το ετήσιο ποσό που διατίθεται για τους ξηρούς καρπούς που προσφέρονται δωρεάν στους επιβάτες. Συγχρόνως, όμως, το ποσό των 100 000 Ecu μπορεί να είναι αδικαιολόγητα περιοριστικό για τους μικρούς αερομεταφορείς, καθώς και για τα αεροταξί, εάν συμπεριληφθούν. Η ΟΚΕ προτείνει οι οικονομικοί όροι να καθορίζονται ανάλογα με το μέγεθος των δραστηριοτήτων που προτείνονται από την αεροπορική εταιρεία που υποβάλλει για πρώτη φορά αίτηση.

3.2.8. Άρθρο 5 παράγραφος 2

3.2.8.1. Όπως αναφέρεται στο σημείο 3.2.7.1, οι όροι που αφορούν τους μικρούς αερομεταφορείς πρέπει να τροποποιη-

θούν. Το στοιχείο β) κρίνεται περιττό, εφόσον υπάρχει το στοιχείο γ) και το άρθρο 4 παράγραφος 6.

3.2.9. Άρθρο 5 παράγραφος 3

3.2.9.1. Τα στοιχεία α) και γ) αναφέρονται στο παρελθόν, ενώ το στοιχείο β) στο μέλλον. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία β) και γ) πρέπει να αλλάξουν θέση.

3.2.10. Άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο β)

3.2.10.1. Τα επιχειρηματικά προγράμματα πρέπει να είναι λεπτομερή και ρεαλιστικά. Το τμήμα απορρίπτει, συγχρόνως, κάθε υπαινιγμό σύμφωνα με τον οποίο οι κυβερνητικοί κανονιστικοί φορείς θα πρέπει να εκτιμούν κατ' εικασίαν τα προγράμματα των αεροπορικών εταιρειών, αφού τούτο αποτελεί ανώφελο παρεμβατισμό και γραφειοκρατία.

3.2.11. Θα πρέπει επίσης να κοινοποιείται κάθε αγορά, συγχώνευση ή σημαντική μεταβολή στους μετόχους της εταιρείας.

3.2.12. Άρθρο 7

3.2.12.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι μπορεί να χορηγηθεί μια άδεια σε έναν αερομεταφορέα που υποβάλλει αίτηση, έστω και αν δεν έχει την κυριότητα ενός, ή περισσότερων, ή όλων των αεροσκαφών που προτίθεται να χρησιμοποιήσει, καθώς η μίσθωση (leasing) αεροσκαφών είναι συχνά αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή των αερομεταφορών. Τα κράτη μέλη, όταν είναι υπεύθυνα για την ασφάλεια των μεταφορών, μπορούν να απαιτήσουν, λόγω της ως άνω ευθύνης τους όσον αφορά την ασφάλεια, να εγγραφεί και στα δικά τους μητρώα ένα μισθωμένο αεροσκάφος. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η Επιτροπή ορθά αντιμετωπίζει το θέμα της μίσθωσης με ελαστικότητα, αλλά πιστεύει ότι οι διαδικασίες εκ νέου εγγραφής σε μητρώα θα πρέπει να είναι σύντομες για να μην παρακαλύδουν την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η εκ νέου εγγραφή σε μητρώα των αεροσκαφών που έχουν μισθωθεί εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δεν θα είναι αναγκαία, όταν θα έχουν θεσπισθεί εναρμονισμένες τεχνικές απαιτήσεις.

3.2.13. Άρθρα 8, 9, 10

3.2.13.1. Η ΟΚΕ ζητά από το Συμβούλιο να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να συμπληρωθούν και εφαρμοσθούν το συντομότερο δυνατό οι Κοινές Απαιτήσεις Πλοιομότητας (JAR).

3.2.13.2. Όταν θα τεθούν σε ισχύ οι JAR, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσουν κατά πόσο ενδείκνυται να καθορισθούν κανόνες για τίποτε άλλο εκτός από τη διαδικασία JAR. Τούτο θα μπορούσε να προκαλέσει ασάφειες και να καταστήσει αναγκαίες μελλοντικές τροποποιήσεις του κανονισμού αυτού, ώστε να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές στις JAR. Τα άρθρα αυτά πρέπει, συνεπώς, να ορίζουν ότι ο αιτών

πιστοποιητικό αερομεταφορέα (AOC) καθώς και η αρμόδια αρχή για την έκδοσή του θα πρέπει να ακολουθούν τις σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται στα πλαίσια των JAR για την αρχική χορήγηση, τη διατήρηση σε ισχύ και την ανανέωση πιστοποιητικού αερομεταφορέα (AOC).

3.2.14. Άρθρο 9

3.2.14.1. Ενώ η ΟΚΕ αναγνωρίζει τη δυσκολία που συνεπάγεται η διατύπωση του άρθρου αυτού, η χρήση σε όλο το κείμενο του άρθρου λέξεων όπως «κατάλληλες», «αναγκαίες», «ικανοποιητικές» υποδηλοί την αοριστία πολλών από τις απαιτήσεις, στις οποίες μπορούν συνακόλουθα να δοθούν διαφορετικές ερμηνείες.

3.2.15. Άρθρο 11 παράγραφος 1

3.2.15.1. Ίσως να μην είναι δυνατή η εφαρμογή του άρθρου αυτού σε μη κοινοτικές «επιχειρήσεις».

3.2.16. Άρθρο 11 παράγραφος 2

3.2.16.1. Να διαγραφούν οι λέξεις «ή που παρέχει το αεροσκάφος αυτό σε». Η ευθύνη της έγκρισης ανήκει στον επιχειρηματία.

3.2.16.2. Οι προϋποθέσεις για την έγκριση της λειτουργίας πρέπει επίσης να εφαρμόζονται και στις συμφωνίες μεταξύ μερών από τα οποία το ένα δεν έχει την έδρα του στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

3.2.17. Άρθρο 12 παράγραφος 2

3.2.17.1. Δεν θα πρέπει να απαιτείται η εκ νέου επικύρωση της άδειας εάν η πρόσκαιρη διακοπή των δραστηριοτήτων οφείλεται σε εξωτερικούς παράγοντες, όπως π.χ. το κλείσιμο ενός αερολιμένα. Ο όρος, επομένως, «για οποιοδήποτε λόγο» πρέπει να αντικατασταθεί με τις λέξεις «... για λόγους που συνδέονται με τη χρηματοοικονομική ή τεχνική ικανότητα...». Η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού είναι περιττή διότι καλύπτεται από την παράγραφο 2.

3.2.18. Άρθρο 14 παράγραφος 1

3.2.18.1. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι ο στόχος της Επιτροπής είναι η γνωστοποίηση των αιτήσεων. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η γνωστοποίηση οποιασδήποτε λεπτομέρειας θα πρέπει να γίνεται στα πλαίσια της τήρησης του εμπορικού απορρήτου. Πιθανόν η φράση «αρμόδια αρχή» να είναι πιο κατάλληλη για το άρθρο αυτό (ιδιαίτερα για την παράγραφο 2).

3.2.19. Άρθρο 14 παράγραφος 4

3.2.19.1. Να προστεθεί η εξής πρόταση: «Η επανεξέταση πρέπει να ολοκληρώνεται εντός 30 ημερών».

3.2.20. Άρθρο 15 παράγραφος 1

3.2.20.1. Εάν η Επιτροπή δίνει στη δημοσιότητα πληροφορίες, θα πρέπει να εξαιρεί όσες έχουν εμπορικά απόρρητο χαρακτήρα.

3.2.21. Άρθρο 15 παράγραφος 4

3.2.21.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί ως προς το ότι η Επιτροπή πρέπει να έχει εξουσίες για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών για την έκδοση άδειας, εντούτοις διαφωνεί ως προς την επιβολή οικονομικών κυρώσεων.

3.2.22. Άρθρο 17

3.2.22.1. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του σημείου 3.2.7 (μικροί αερομεταφορείς), η Επιτροπή στην έκθεσή της, θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην εξέταση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κανονισμού.

4. Πρόσβαση των αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών

4.1. Γενικές παρατηρήσεις

4.1.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί ως προς το ότι, με την επιφύλαξη των περιορισμένων μηχανισμών διασφάλισης και της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου πτήσεων στους αερολιμένες, που εκκρεμεί, όλοι οι αερομεταφορείς θα πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες για την εξυπηρέτηση οποιασδήποτε γραμμής.

4.1.2. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τα συμπεράσματα της Επιτροπής (και του Συμβουλίου) σύμφωνα με τα οποία πρέπει να καταργηθούν οι περιορισμοί για τις ενδομεταφορές στα πλαίσια του στόχου για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Παρατηρεί επίσης ότι η Επιτροπή προβλέπει, στον τομέα αυτό, μικρές εξελίξεις για ορισμένο χρονικό διάστημα, ειδικά «η άσκηση των δικαιωμάτων ενδομεταφορών έχει περιορισμένο μόνο οικονομικό ενδιαφέρον για τους αερομεταφορείς». Πάντως, θα μπορούσε να υπάρξει μια μεταβατική περίοδος περίπου δύο ή τριών ετών, για να καταστούν δυνατές οι απαραίτητες προσαρμογές, διαφορετικά, η ΟΚΕ θα τόνιζε την ανάγκη να εφαρμοσθούν πλήρη δικαιώματα ενδομεταφορών.

4.1.3. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι είναι δυνατόν να καταργηθούν ορισμένες διατάξεις που εφαρμόζονται στις τακτικές και μη τακτικές αεροπορικές γραμμές. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε, με την κατάργηση της διάκρισης μεταξύ τακτικών και μη τακτικών γραμμών, να μην περιέλθουν είτε οι μεν είτε οι δε σε «χειρότερη» θέση απ' αυτή στην οποία βρίσκονται σήμερα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσε να γίνει επίκληση του άρθρου 62 της συνθήκης ΕΟΚ — βλέπε επίσης τις παρατηρήσεις του σημείου 2.7).

4.2. Ειδικές παρατηρήσεις

4.2.1. Άρθρο 2

4.2.1.1. Για λόγους σαφήνειας και καλύτερης κατανόησης πρέπει επίσης να δοθεί ο ορισμός της «επιχείρησης».

4.2.1.2. Άρθρο 2 στοιχείο δ) σημείο ι)

4.2.1.2.1. Πρέπει να επαναδιατυπωθεί ως εξής: «ή/και ταχυδρομείου κατά τρόπο ώστε για κάθε πτήση με επιβάτες...» [επίσης η παράγραφος στ) του άρθρου 2 θα πρέπει να επαναδιατυπωθεί ως εξής: «ή/και»].

4.2.1.3. Άρθρο 2 στοιχείο ζ)

4.2.1.3.1. Η παρούσα πρόταση θα νομιμοποιήσει τις «πωλήσεις θέσεων» στις εκδρομικές (charter) πτήσεις σε όλη την επικράτεια της Κοινότητας. Ωστόσο, ο προτεινόμενος ορισμός δεν διακρίνει μεταξύ των διαφόρων τύπων «θέσεων». Παραδείγματος χάριν, σε μια ακραία περίπτωση, ορισμένες θέσεις διατίθενται άνετα μέσω ταξιδιωτικών πρακτόρων σε πτήσεις που εκτελούνται τακτικά, ενώ πολλές άλλες διατίθενται μόνο μέσω ορισμένων οργανωτών ταξιδιών. Όσον αφορά τη δραστηριότητα αυτή, οι εταιρείες εκδρομικών πτήσεων πρέπει να εξομοιούνται με τους αερομεταφορείς των τακτικών γραμμών.

4.2.2. Άρθρο 4

4.2.2.1. Άρθρο 4 παράγραφος 1

4.2.2.1.1. Η ΟΚΕ κατανοεί πλήρως την πρόθεση της Επιτροπής να προωθήσει τις κατάλληλες αεροπορικές γραμμές προς απομακρυσμένες κοινότητες και νησιά. Υπάρχει ωστόσο κάποια ανησυχία μήπως ο κανονισμός χρησιμοποιηθεί για να περιορίσει τον ανταγωνισμό. Η ΟΚΕ προτείνει επομένως να ζητείται από τα κράτη μέλη να αιτιολογούν την επιβολή της υποχρέωσης παροχής υπηρεσίας δημοσίου συμφέροντος (π.χ. με βάση το σκεπτικό ότι πρόκειται για γραμμή ζωτικής σημασίας «για την οικονομική ανάπτυξη μιας περιφέρειας»). Πρέπει επίσης να δοθεί ο ορισμός των όρων «επαρκής παροχή» και «καθορισμένα κριτήρια».

4.2.2.1.2. Η ταξινόμηση των υπηρεσιών που είναι επιλέξιμες για μια «υποχρέωση παροχής υπηρεσίας δημοσίου συμφέροντος» περιλαμβάνει τα δρομολόγια προς/από οποιοδήποτε αερολιμένα που δεν έχει ταξινομηθεί στην κατηγορία 1. Η ταξινόμηση αυτή θα έπρεπε να περιορισθεί στους αερολιμένες των περιφερειών ή/και τους αερολιμένες των απομακρυσμένων περιοχών της Κοινότητας του Στόχου 1 που δεν περιέχονται στον πίνακα αερολιμένων κατηγορίας 1.

4.2.2.1.3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο στόχος και η λειτουργία του άρθρου αυτού χρειάζεται να εξετασθούν διεξοδικότερα. Π.χ., όταν στην πρόταση αναφέρονται οι λέξεις «προς περιφε-

ρειακό αερολιμένα», είναι σαφές ότι θα έπρεπε να αναφέρεται και η λέξη «από».

4.2.2.2. Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ)

4.2.2.2.1. Όταν δεν υποβάλλεται εύλογη προσφορά από κοινοτική αεροπορική εταιρεία, τότε το δικαίωμα συμμετοχής σε διαγωνισμό θα πρέπει να παρέχεται και σε μη κοινοτικούς αερομεταφορείς.

4.2.2.3. Άρθρο 4 παράγραφος 2

4.2.2.3.1. Θα ήταν ρεαλιστικότερο να συσχετισθεί η προστασία με τη συχνότητα μάλλον παρά με τη χρήση μικρών αεροσκαφών.

4.2.2.4. Άρθρο 4 παράγραφος 3

4.2.2.4.1. Πρέπει να διευκρινισθεί αν ο αριθμός των 30000 θέσεων αναφέρεται στο σύνολο των πτήσεων από και προς τον αερολιμένα.

4.2.3. Άρθρο 5

4.2.3.1. Δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ένας κοινός αριθμός πτήσης εάν γίνονται αλλαγές αεροπλάνων ή/και μεταφορέων. Τούτο σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει κοινός κωδικός αριθμός υπό την έννοια των κανονισμών σχετικά με τα Συστήματα Κράτησης Θέσεων μέσω Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

4.2.4. Άρθρο 6

4.2.4.1. Εάν μια αεροπορική εταιρεία κρίνει ότι ένα κράτος μέλος κακόπιστα της αρνείται την πρόσβαση σε μια γραμμή, θα πρέπει να έχει το δικαίωμα προσφυγής σ' αυτό το κράτος μέλος καθώς επίσης και το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4.2.5. Άρθρο 8

4.2.5.1. Άρθρο 8 παράγραφος 1

4.2.5.1.1. Τούτο αποτελεί τη λογική συνέπεια των περιορισμών μεταφορικής ικανότητας της 1ης Νοεμβρίου 1990. Πάντως, οι περιορισμοί αυτοί θα είναι ασυμβίβαστοι με την ενιαία αγορά και επομένως θα είναι «αντικοινοτικοί».

4.2.5.2. Άρθρο 8 παράγραφος 2

4.2.5.2.1. Το άρθρο αυτό χρειάζεται να επαναδιατυπωθεί (στα αγγλικά αποτελείται από μια πρόταση με 110 λέξεις στην οποία υπάρχει και ένα σοβαρό συντακτικό λάθος). Βασικά, η στάση της Επιτροπής θα πρέπει να συνίσταται στο να διασφαλίζει την καλή εκτέλεση των δρομολογίων και την

προστασία των αεροπορικών εταιρειών από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι προσεκτική ώστε να μην παρέχει προστασία κατά του θεμιτού ανταγωνισμού (η οποία είναι ασυμβίβαστη με τη Συνθήκη της Ρώμης).

4.2.6 Άρθρο 10 παράγραφος 4

4.2.6.1. Όπως και με την πρόταση για έκδοση αδειών, η ΟΚΕ διαφωνεί με την επιβολή οικονομικών κυρώσεων, ενώ πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέτει τις νόμιμες εξουσίες για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών.

5. Ναύλοι και κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών

5.1. Γενικές παρατηρήσεις

5.1.1. Η ΟΚΕ φρονεί ότι, σε μια ανταγωνιστική αγορά, οι ναύλοι θα πρέπει καταρχήν να καθορίζονται από τις ίδιες τις αεροπορικές εταιρείες. Ωστόσο, μέχρις ότου επιτευχθεί μια τέτοια αγορά και οι αεροπορικές εταιρείες έχουν ίσα δικαιώματα εγκατάστασης και ελευθερία παροχής υπηρεσιών σε όλη την έκταση της Κοινότητας, είναι απαραίτητη η ύπαρξη κανονιστικών διαδικασιών προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο οι αεροπορικοί ναύλοι να είναι είτε υπερβολικά υψηλοί ή τόσο χαμηλοί ώστε να προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού. Είναι συζητήσιμο κατά πόσον τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίζονται επαρκώς.

5.1.2. Από το Νοέμβριο του 1990, έχει δοθεί μεγαλύτερη ελευθερία στις αεροπορικές εταιρείες όσον αφορά τις μεταβολές στους ναύλους. Οι ναύλοι που κυμαίνονται εντός λογικών ορίων θα πρέπει να εγκρίνονται αυτομάτως, ενώ οι ναύλοι που βρίσκονται εκτός των ορίων αυτών θα μπορούν να απορρίπτονται μόνο εάν οι κυβερνήσεις και των δύο ενδιαφερομένων χωρών (αναχώρησης και άφιξης) συμφωνούν. Εάν μόνο η μια απορρίπτει τον προτεινόμενο ναύλο, τότε η απόρριψη θα ισχύσει μόνο από τη στιγμή που θα επικυρωθεί από την Επιτροπή.

5.1.3. Αν κρίνουμε από τις μέχρι σήμερα επιδόσεις της, η Επιτροπή καθυστερεί πολύ ώσπου να λάβει μια απόφαση. Πράγματι, ακόμη και σε περιπτώσεις που έχει καταλήξει σε μια άποψη, η ενδεχόμενη μεταβολή των συνθηκών παρέχει στις αεροπορικές εταιρείες τη δυνατότητα να χρεώνουν νόμιμα ναύλους που διαφέρουν από εκείνους που έχει εξετάσει η Επιτροπή και που ίσως είναι υψηλότεροι από πριν. Στην καλύτερη περίπτωση, η παρούσα διαδικασία έχει επομένως αποδειχθεί γραφειοκρατική, και, στη χειρότερη, άσκοπη (εφόσον δεν μπορεί να εμποδίσει την αύξηση των ναύλων).

5.1.4. Ασφαλώς, ενώ η δυσκολία λήψης πληροφοριών από τις αεροπορικές εταιρείες αποτελεί μέρος του προβλήματος, εντούτοις, με βάση τη μέχρι σήμερα εμπειρία, είναι συζητήσιμο εάν το πρόβλημα της καθυστέρησης θα αντιμετωπισθεί επαρκώς στα πλαίσια της παρούσας πρότασης. Η προθεσμία των δύο μηνών κρίνεται ικανοποιητική, αλλά η εξέταση των ναύλων που της υποβάλλονται για τη λήψη αποφάσεων μπορεί ενδεχομένως να επιβαρύνει πολύ την Επιτροπή, καθώς θα έχει να εξετάσει και τους ναύλους πρώτης θέσης για όλες τις γραμμές που εξυπηρετούνται από λιγότερους από τρεις αερομεταφορείς. Τούτο συμβαίνει σήμερα σε όλες σχεδόν τις κοινοτικές γραμμές και είναι ενδεχόμενο να εξαπλωθεί όσο θα πολλαπλασιάζονται οι συγχωνεύσεις των αεροπορικών

εταιρειών. Συνεπώς, ενώ η ΟΚΕ υποστηρίζει το γενικό στόχο της πρότασης της Επιτροπής, διερωτάται μήπως:

- α) το περιεχόμενο της είναι υπερβολικά γραφειοκρατικό και επιτρέπει ακόμη υπερβολικά χρονοβόρες διαδικασίες.
- β) υπάρχει μια άσκοπη επικάλυψη με τους κανόνες της Κοινότητας περί ανταγωνισμού.
- γ) χρειάζεται «εκ των προτέρων» έγκριση ή αρκεί η «εκ των υστέρων λόγω τετελεσμένου» έγκριση.

5.2. Ειδικές παρατηρήσεις

5.2.1. Άρθρο 2

5.2.1.1. Άρθρο 2 στοιχεία α) και β)

5.2.1.1.1. Το άρθρο αυτό θα πρέπει να αναφέρεται στο τοπικό νόμισμα καθώς επίσης και στο Ecu έως ότου το Ecu εγκριθεί ως κοινό νόμισμα. Στο άρθρο 2 στοιχείο β), η αναφορά στο ταχυδρομείο θα πρέπει να διαγραφεί, διότι τα ταχυδρομικά τέλη συμφωνούνται βάσει διμερών διαπραγματεύσεων.

5.2.1.2. Άρθρο 2 στοιχείο ε)

5.2.1.2.1. Πρέπει να διατυπωθεί ως εξής: «ή/και φορτίο».

5.2.1.3. Άρθρο 2 στοιχείο στ)

5.2.1.3.1. Δεν χρειάζεται να δοθεί ορισμός στην τακτική αεροπορική γραμμή.

5.2.1.4. Άρθρο 2 στοιχείο ια)

5.2.1.4.1. Θα πρέπει να διαγραφεί ως εκτός θέματος.

5.2.2. Άρθρο 3

5.2.2.1. Βασική αρχή της ΟΚΕ είναι ότι οι ναύλοι πρέπει να καθορίζονται με την κατά το δυνατόν ελάχιστη παρέμβαση των κρατών ή της Επιτροπής. Η ΟΚΕ φρονεί επίσης ότι οι ναύλοι δεν μπορούν να συνδέονται αποκλειστικά με το κόστος.

5.2.2.2. Ενώ η ΟΚΕ επιδοκίμαζε το γενικό στόχο της Επιτροπής να απελευθερώσει τους ναύλους των αεροπορικών γραμμών και αναγνωρίζει τη δυσκολία διατύπωσης του άρθρου αυτού, η χρήση ορισμένων λέξεων όπως «εύλογη», «ικανοποιητική» και «εξαιρετικά υψηλό» δείχνει την ασάφεια του άρθρου και τους κινδύνους που υπάρχουν για ανό-

μοια εφαρμογή, πολύ περισσότερο που υπάρχουν επί πλέον διαφορές στην απόδοση του κειμένου στις διάφορες γλώσσες. Το τμήμα παρατηρεί ότι οι διάφορες αεροπορικές εταιρείες κατανέμουν διαφορετικά τις δαπάνες τους.

5.2.3. Άρθρο 3 παράγραφος 1

5.2.3.1. Ενώ η ΟΚΕ υποστηρίζει πλήρως την ανάγκη για ένα «επαρκές περιθώριο κόστους προς εξασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ασφάλειας», τούτο δεν πρέπει να λειτουργήσει ως υποκατάστατο της αυστηρής εφαρμογής των νόμων περί ασφάλειας.

5.2.4. Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β)

5.2.4.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει τα μέτρα για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού μέσω της μείωσης των τιμών. Πάντως, ένας εναλλακτικός (και προτιμότερος) μηχανισμός θα ήταν να προβλεφθεί στο άρθρο 7 μια διαδικασία υποβολής προσφυγών κατά των υπερβολικά υψηλών και υπερβολικά χαμηλών τιμών.

5.2.5. Άρθρο 3 παράγραφος 2

5.2.5.1. Η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση των εξουσιών της σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1284/91, σύμφωνα με τον οποίο μπορεί να ζητηθεί η προσωρινή ανάκληση ναύλων διότι εκκρεμεί η εφαρμογή της κανονικής χρονοβόρου διαδικασίας. Χρειάζονται περισσότερο ακριβή κριτήρια όσον αφορά τη σημασία του όρου «εξαιρετικά υψηλά».

5.2.6. Άρθρο 6

5.2.6.1. Το άρθρο αυτό είναι υπερβολικά γραφειοκρατικό. Θα μπορούσε να απλοποιηθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της ελεύθερης αγοράς και να περιορισθούν συγχρόνως οι υψηλοί ναύλοι που οφείλονται στον ανεπαρκή ανταγωνισμό.

5.2.7. Άρθρο 6 παράγραφος 2

5.2.7.1. Ο όρος «οι αρχές πολιτικής αεροπορίας» πρέπει να αντικατασταθεί με τον όρο «οι αρμόδιες αρχές» (επίσης στο άρθρο 7 παράγραφος 3). Ο αριθμός των ημερών πρέπει να μειωθεί, προκειμένου να έχουν οι αεροπορικές εταιρείες μεγαλύτερη ευελιξία για να ανταποκριθούν στους όρους της αγοράς.

5.2.8. Άρθρο 7

5.2.8.1. Το άρθρο αυτό πρέπει να συνδυασθεί με το Παράρτημα, που περιορίζει τις εξουσίες της Επιτροπής όσον αφορά

τη διεξαγωγή έρευνας στους «ναύλους πρώτης θέσης» αλλά επεκτείνει τις εξουσίες αυτές σε όλες σχεδόν τις γραμμές της Κοινότητας. Η ΟΚΕ προτείνει την ενσωμάτωση του Παραρτήματος στο άρθρο 7, προς αποφυγή παρερμηνειών.

5.2.9. Άρθρο 7 παράγραφος 1

5.2.9.1. Πρέπει να διευκρινισθεί ότι μπορούν να γίνονται προσφυγές από τις αεροπορικές εταιρείες, τις οργανώσεις καταναλωτών ή από οποιονδήποτε (αν και θα πρέπει να υπάρξει μια διαδικασία διαλογής για τις καταχρηστικές προσφυγές).

5.2.10. Άρθρο 7 παράγραφος 2

5.2.10.1. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η Επιτροπή πρέπει στην εκτίμησή της να λάβει υπόψη της και τον έμμεσο ανταγωνισμό.

5.2.11. Άρθρο 7 παράγραφος 4

5.2.11.1. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ της ταχείας λήψης αποφάσεων.

5.2.12. Άρθρο 8

5.2.12.1. Πρέπει να διατυπωθεί εκ νέου ώστε να καλύπτει, εκτός από τις ενώσεις που ασχολούνται αποκλειστικά με τις αεροπορικές μεταφορές, και τις ενώσεις των καταναλωτών αεροπορικών μεταφορών.

5.2.12.1.1. Η ΟΚΕ προτείνει να συμπεριληφθούν «στα συναφή θέματα» η «πρόσβαση στα δρομολόγια» και η «έκδοση άδειας».

5.2.13. Άρθρο 9

5.2.13.1. Βλέπε τις παρατηρήσεις του άρθρου 3 παράγραφος 3 (5.2.2.4.1). Το άρθρο αυτό μπορεί να συνδυασθεί με το άρθρο 3 παράγραφος 3. Πάντως, όλες οι υπάρχουσες συμφωνίες μεταξύ χωρών μελών και τρίτων χωρών θα πρέπει να τηρηθούν, αν και η ΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ως προς το ότι οι συμφωνίες αυτές πρέπει να εξετάζονται από την άποψη του συμφέροντος της Κοινότητας όταν πρόκειται να ανανεωθούν.

5.2.14. Άρθρο 12

5.2.14.1. Θα ανακληθεί επίσης μέρος του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 294/91.

6. Συμπληρωματικές παρατηρήσεις

6.1. Ενώ γενικά ελπίζεται ότι το Συμβούλιο θα μπορέσει να καταλήξει σε μια συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις, η ΟΚΕ θα ήθελε να τονίσει ότι υπάρχουν και άλλες προτάσεις οι οποίες δεν μπορούν να αποσυνδεθούν τελείως από την

πρόταση αυτή και για τις οποίες αναμένεται ακόμη η έγκριση του Συμβουλίου: π.χ. κατανομή του χρόνου πτήσεων στους αερολιμένες, διαβούλευση μεταξύ αερολιμένων και χρηστών, ηχορύπανση από τα αεροσκάφη και σχέσεις με τρίτες χώρες. Όσον αφορά το τελευταίο θέμα, η ΟΚΕ καλεί το Συμβούλιο να επιδιώξει τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των αερομεταφορέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έναντι των αερομεταφορέων των τρίτων χωρών.

6.2. Ομοίως, η ΟΚΕ αναμένει να λάβει τις προτάσεις που η Επιτροπή έχει ήδη δηλώσει ότι θα υποβάλει: εναρμόνιση των τεχνικών χαρακτηριστικών για την αεροπλοήγηση, περιορισμός ωρών πτήσεως, κώδικας συμπεριφοράς των ταξιδιωτικών πρακτόρων, κοινοί κανόνες για την αντικειμενική

ευθύνη (σύμβαση Βαρσοβίας). η ΟΚΕ εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για το γεγονός ότι οι προτάσεις σχετικά με τους περιορισμούς των ωρών πτήσεων και τον κώδικα συμπεριφοράς για τους ταξιδιωτικούς πράκτορες απαιτούν υπερβολικά μεγάλο χρονικό διάστημα για τη διεκπεραίωσή τους, από τη στιγμή που, ως γνωστόν, η ΟΚΕ είχε ζητήσει να υποβληθούν για να συμπληρωθεί η ισχύουσα νομοθεσία για τις αεροπορικές μεταφορές.

6.3. Η ΟΚΕ συνεχίζει να ζητά να βελτιωθούν οι υποδομές, ιδιαίτερα όσον αφορά τους αερολιμένες και τον Έλεγχο της Εναέριας Κυκλοφορίας, το κόστος του οποίου υπολογίζεται σε 4 επιπλέον δισεκατομμύρια δολάρια τα οποία δαπανώνται ασκόπως.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου που θεσπίζει τους κανόνες ελέγχου και τα μέτρα καταπολέμησης της πανώλης των ίππων, και
- την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 90/426/ΕΟΚ σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών σε ό,τι αφορά την πανώλη των ίππων⁽¹⁾

(92/C 169/07)

Στις 20 Δεκεμβρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για τις ανωτέρω προτάσεις.

Το τμήμα γεωργίας και αλιείας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Απριλίου 1992, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Proumens.

Κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που θεσπίζει τους κανόνες ελέγχου και τα μέτρα καταπολέμησης της πανώλης των ίππων και την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 90/426/ΕΟΚ.

Εντούτοις, ειδικότερα όσον αφορά το πρώτο κείμενο, επιθυμεί να διατυπώσει ορισμένες παρατηρήσεις.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Πρέπει καταρχήν να σημειωθεί ότι η πανώλη των ίππων (η οποία μάλλον θα έπρεπε να ονομάζεται «αφρικανική πανώλη των ίππων») είναι μεταδοτική νόσος, η οποία προκαλείται από ιό που μεταδίδεται από ένα κωνοποειδές. Πρόκειται για ένα είδος κώνωπος που προσβάλλει τόσο τους ίππους όσο και τους όνους, τους ημίονους ή τις ζέβρες.

1.2. Εντούτοις, πρέπει, επίσης, να τονισθεί ότι η μεταδοτική νόσος μπορεί να εξαπλωθεί μόνο μέσω νύξεως των εντόμων, ειδικότερα των κωνοποειδών που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 312 της 3. 12. 1991, σ. 12-17.

1.3. Συνεπώς, η ασθένεια δεν μεταδίδεται ούτε μέσω της επαφής με τα ζώα που νοσούν, ούτε μέσω των ατόμων που ασχολούνται με αυτά.

1.4. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι η Επιτροπή, στις προτάσεις της, προβλέπει τη χρήση του εμβολιασμού μόνο σε σχετικά περιορισμένες περιπτώσεις. Ορισμένες φορές, μάλιστα, απαγορεύει τον εμβολιασμό.

1.5. Εντούτοις, η Επιτροπή προέβλεψε τη χρηματοδότηση μιας εκστρατείας εμβολιασμού στο Μαρόκο. Πράγματι, στη χώρα αυτή, όπου η εκτροφή και εξαγωγή των ίππων είναι σημαντική, υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθούν εστίες ασθενειών, ιδιαίτερα λόγω κλιματολογικών συνθηκών της χώρας. Επίσης, η γεινίαση με την Ισπανία δικαιολογεί τη μελέτη ενός τέτοιου μέτρου.

1.6. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά κανόνα, στις χώρες ή περιοχές των οποίων το κλίμα είναι λιγότερο θερμό δεν παρατηρείται ανάπτυξη των εντόμων που φέρουν τον ιό και ότι η εμφάνιση της πανώλης των ίππων στις πλέον εύκρατες περιοχές της Κοινότητας και των τρίτων χωρών είναι πολύ σπάνια.

1.7. Εκ πρώτης όψεως, φαίνεται ότι δεν υπάρχει μια σχετική συνοχή στη σύλληψη των εκστρατειών εμβολιασμού, αν αναφερθεί κανείς στα διάφορα άρθρα του κανονισμού.

1.7.1. Εντούτοις, από την εξέταση των διατάξεων του άρθρου 14, απορρέει ότι ο εμβολιασμός δεν αποτελεί παρά μόνο ένα από τα προβλεπόμενα μέτρα και ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων (κυρίως αν οι περιπτώσεις αυτές είναι κατά το μάλλον ή το ήττον μεμονωμένες) η θανάτωση των ζώων που νοσούν, ή που είναι επιρρεπή προς τη νόσο, είναι η προτιμητέα λύση.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ έλαβε υπόψη ότι η ακτίνα για τις ζώνες στις οποίες λαμβάνονται αυστηρά μέτρα (20 χλμ.), προστασίας (100 χλμ.) και επιτήρησης (150 χλμ.), είναι πολύ μεγαλύτερη από την ακτίνα που λαμβάνεται για άλλες ασθένειες, πράγμα το οποίο εξηγείται από το είδος του φορέα μετάδοσης της νόσου, δηλαδή των εντόμων.

2.2. Λόγω της μεγάλης ακτίνας των ζωνών αυτών, συνάγεται ότι σε αυτές μπορεί να συμπεριληφθούν τρίτες χώρες. Η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να συνάψει συμφωνίες στον εν λόγω τομέα, όχι μόνο με τις χώρες ΕΖΕΣ, αλλά, επίσης, και με τρίτες χώρες, όπως με την Τουρκία, τη Βουλγαρία ή τη Γιουγκοσλαβία.

2.3. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Πορτογαλία είναι μη μολυσμένη ζώνη, αλλά ότι το νοτιο-ανατολικό τμήμα της χώρας θεωρείται ως ζώνη-φραγμός στις περιπτώσεις των μέτρων προστασίας και επιτήρησης (βλέπε σημείο 2.1).

2.4. Η ΟΚΕ διερωτάται, εξάλλου, και το εύχεται θερμά, αν μπορούν να πραγματοποιηθούν εκστρατείες απεντόμωσης στις θερμές και υγρές ή ελώδεις περιοχές.

2.4.1. Πάντως, είναι σαφές ότι η εν λόγω μέθοδος δεν μπορεί παρά να έχει περιορισμένη έκταση και ότι τα μέσα που θα ληφθούν δεν πρέπει να βλάπτουν σοβαρά το περιβάλλον.

2.4.2. Εντούτοις, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της άλλες μεθόδους όπως τα δολώματα με βάση την οσμή ή άλλα βακτηρίδια τα οποία παρεμποδίζουν την ανάπτυξη των κωνοποιειδών.

3. Παρατηρήσεις που αφορούν τα άρθρα του κανονισμού

3.1. Όσον αφορά το άρθρο 3 παράγραφος 3, εντεταλμένος κτηνίατρος είναι εκείνος ο οποίος έχει εξουσιοδοτηθεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, όπως ορίζεται στην οδηγία 90/426/ΕΟΚ.

3.2. Στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ), θα μπορούσε να προστεθεί η φράση: «στο εσωτερικό αυτής της ζώνης».

3.3. Στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε), η ΟΚΕ προτείνει να καταρτίσει η Επιτροπή παράρτημα το οποίο να αναφέρει τα κατάλληλα μέσα απεντόμωσης, έστω και αν ο κατάλογος δεν είναι πλήρης και έχει ενδεικτικό μόνο χαρακτήρα, λόγω της άμεσης ανάγκης εφαρμογής αυτών των μέτρων.

3.4. Στο άρθρο 6, θα ήταν σκόπιμο να παρεμβληθεί ένα νέο στοιχείο μεταξύ των στοιχείων α) και β), ειδικότερα: «η θανάτωση των ιπποειδών που νοσούν ή αυτών που είναι επιρρεπή προς τη νόσο, πρέπει να πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν, ακόμα και αν ο θάνατος που συνδέεται άμεσα με τη νόσο επέρχεται σχετικά ταχέως.»

3.5. Ο εμβολιασμός όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ), και του οποίου η έννοια φαίνεται διαφορετική, αιτιολογείται με τις παρατηρήσεις που παρατίθενται στο παρόν κείμενο, στο σημείο 1.7.

3.6. Στο άρθρο 7 παράγραφος 1, γίνεται αναφορά σε επιζωοτιολογικούς παράγοντες, ενώ σε άλλα σημεία γίνεται λόγος για επιδημιολογική έρευνα. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο όρος «επιζωοτιολογικός» στο κείμενο.

3.7. Στο άρθρο 7 παράγραφος 3, θα πρέπει να παρεμβληθεί η λέξη «κτηνιατρικών» πριν τη λέξη «εμπειρογνομόνων».

3.8. Η ΟΚΕ, μολονότι αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες, συνιστά να προστεθούν στις διατάξεις των άρθρων 6 και 10 συγκεκριμένες προθεσμίες, σύμφωνα με τις συγκυρίες που οφείλονται στην έκταση της νόσου ή το γεωγραφικό εντοπισμό της καθώς και σύμφωνα με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται.

3.9. Στο άρθρο 12, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει τις μεθόδους παραγωγής και αποθήκευσης καθώς και τη διάρκεια ζωής των εμβολίων που αναφέρονται.

3.10. Τέλος, στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α), η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα έπρεπε να προστεθεί το ακόλουθο κείμενο: «και αναφορά του αριθμού και του τύπου των ιπποειδών που υπάρχουν στις περιοχές αυτές ...».

4. Παρατηρήσεις όσον αφορά τα άρθρα της οδηγίας

καθορισμός αυτός πρέπει να αναθεωρείται ή να διορθώνεται σύμφωνα με την αποκτώμενη πείρα.

4.1. Στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α), το οποίο τροποποιείται από το άρθρο 1 της πρότασης, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει τις σχετικές περιόδους του έτους. Ο

4.2. Στο άρθρο 3, η ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1991 πρέπει σαφώς να τροποποιηθεί.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1442/88 σχετικά με τη χορήγηση, για τις αμπελουργικές περιόδους 1988/1989 έως 1995/1996, πριμοδοτήσεων οριστικής εγκατάλειψης των αμπελουργικών εκτάσεων

(92/C 169/08)

Στις 22 Απριλίου 1992 και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα γεωργίας και αλιείας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 8 Απριλίου 1992 (εισηγητής: ο κ. Charles Pelletier).

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Η ΟΚΕ θεωρεί αναγκαίο να ολοκληρωθούν οι προσπάθειες που έχουν αναληφθεί για την αναδιάρθρωση του αμπελοοικονομικού τομέα, ειδικότερα μέσω των πριμοδοτήσεων για την εκρίζωση των αμπελώνων οι οποίες συμβάλλουν στην ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων.

εξαρτώνται μόνο από το ΕΓΤΠΕ — Εγγυήσεις, είχε ως αποτέλεσμα να μην χορηγείται το υπόλοιπο των πριμοδοτήσεων οι οποίες δεν είχαν κατανεμηθεί, πριν από την προαναφερθείσα ημερομηνία, εφόσον, την περίοδο εκείνη, εξηρτάντο τόσο από το τμήμα «Εγγυήσεων» όσο και από το τμήμα «Προσανατολισμού» του ΕΓΤΠΕ.

1.1. Είναι συνεπώς απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν κατά το μέγιστο δυνατόν τα ποσά που χορηγήθηκαν για τη χρηματοδότηση των εν λόγω πριμοδοτήσεων για την εκρίζωση, και ειδικότερα να υπάρξει μέριμνα ώστε το υπόλοιπο των πριμοδοτήσεων που δεν έχουν χορηγηθεί να μπορεί να ανακτάται από τη μια δημοσιονομική χρήση στην άλλη.

2.1. Η προς εξέταση πρόταση κανονισμού, η οποία είχε ως στόχο την προσάρτηση αυτών των υπολοίπων στο ΕΓΤΠΕ — Εγγυήσεις είναι πλήρως αποδεκτή.

2. Η από 1ης Ιανουαρίου 1990 αλλαγή του μηχανισμού χρηματοδότησης αυτών των πριμοδοτήσεων, οι οποίες έκτοτε

2.2. Συνεπώς, η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας όσον αφορά το σχέδιο ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των προσανατολισμών των λειτουργικών προγραμμάτων τα οποία καλούνται να καταρτίσουν τα κράτη μέλη στα πλαίσια μιας κοινοτικής πρωτοβουλίας που αφορά τις περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης (Retex)

(92/C 169/09)

Στις 28 Ιανουαρίου 1992 και σύμφωνα με το άρθρο 20 του Εσωτερικού Κανονισμού της η ΟΚΕ αποφάσισε να καταρτίσει γνωμοδότηση πρωτοβουλίας για το ανωτέρω σχέδιο.

Το τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης, χωροταξίας και πολεοδομίας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 8 Απριλίου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Smith.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Στην κοινοτική βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης απασχολούνται σήμερα, απευθείας, περισσότερα από 3 εκατομμύρια άτομα, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων είναι γυναίκες (περίπου 70%), ενώ η αξία της παραγωγής υπερβαίνει τα 150 δισεκατομμύρια Ecu. Συμβάλλοντας, έτσι, σε μεγάλο βαθμό στην κοινωνικο-οικονομική ισορροπία της Κοινότητας, ο εν λόγω τομέας δημιουργεί, σε ορισμένες περιφέρειες, πλέον του 50% των βιομηχανικών θέσεων απασχόλησης. Παρ' όλες τις αναδιρθρώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί, ο σημαντικός αυτός τομέας συνεχίζει να αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες.

1.2. Η πιθανή συμπερίληψη του διεθνούς εμπορίου κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης στις διαπραγματεύσεις της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT), οι διαπραγματεύσεις σύνδεσης των χωρών της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης με την Κοινότητα και η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη ελευθέρωση του τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης. Οι περιφέρειες εκείνες που εξαρτώνται — οικονομικώς και κοινωνικώς — σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης θα αντιμετωπίσουν μεγαλύτερο διεθνή ανταγωνισμό, ενώ οι επιχειρήσεις του τομέα θα υποχρεωθούν να προσαρμοστούν περαιτέρω.

1.3. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για τα κλωστοϋφαντουργικά που πραγματοποιήθηκαν, κατά τα τέλη του 1991, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τις συμφωνίες σύνδεσης με την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία και την Ουγγαρία, η Επιτροπή ανέλαβε να προτείνει «μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα προκειμένου να εκσυγχρονισθεί η πορτογαλική βιομηχανία καθώς και η βιομηχανία άλλων περιφερειών της Κοινότητας που έχουν πληγεί, και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητά τους»⁽¹⁾. Περαιτέρω, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά την ολομέλεια του Οκτωβρίου 1991, υιοθέτησε ψήφισμα⁽²⁾ σχετικά με την «αναδιάρθρωση της βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης στην Κοινότητα» με το οποίο ζήτησε, μεταξύ άλλων, από την Επιτροπή «να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν ένα πρόγραμμα κοινοτικής δράσης Retex για τον εν λόγω τομέα».

1.4. Η Επιτροπή πρότεινε, λοιπόν, ένα πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας Retex στις 18 Δεκεμβρίου 1991 το οποίο:

- αποβλέπει στην επιτάχυνση της οικονομικής διαφοροποίησης ορισμένων περιφερειών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης,
- προβλέπει τη λήψη μιας σειράς μέτρων που είναι συμπληρωματικά εκείνων του κοινοτικού πλαισίου στήριξης,
- αφορά τις περιφέρειες των στόχων 1, 2 και 5β που καλύπτονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
- προβλέπει ποσό 5 X 100 εκατομμυρίων Ecu (για την περίοδο 1993-1997),
- θα εφαρμοσθεί από τα κράτη μέλη.

2. Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με την πρόταση θέσπισης ενός κοινοτικού προγράμματος Retex

2.1. Στόχοι του προγράμματος

2.1.1. Η πρωτοβουλία Retex έχει ως στόχο την επιτάχυνση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης με σκοπό να διευκολύνει τον εκσυγχρονισμό πιθανώς βιώσιμων επιχειρήσεων σε όλους τους βιομηχανικούς τομείς των εν λόγω περιφερειών. Το πρόγραμμα Retex αποτελεί λοιπόν δράση περιφερειακής ανάπτυξης και όχι τομεακό πρόγραμμα.

2.1.2. Η ΟΚΕ επισημαίνει, ωστόσο, ότι το εν λόγω πρόγραμμα δεν αποτελεί παρά μόνο «ένα» από τα στοιχεία ενός ευρύτερου συνόλου και ότι, για να υπάρξει σημαντική βελτίωση στις περιοχές όπου αναπτύσσεται δραστηριότητα στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης, πρέπει να ληφθούν, εκ μέρους των κρατών μελών και της Κοινότητας, σφαιρικά και συνεκτικά μέτρα στο βιομηχανικό και εμπορικό τομέα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του σχετικά με την «αναδιάρθρωση της βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης στην Κοινότητα» ζήτησε, περαιτέρω, να αναληφθεί ένα γενικότερο σύνολο συντονισμένων δράσεων, μεταξύ των οποίων αναφέρεται το Retex⁽³⁾.

(1) Έγγρ. SEC(91) 2542 τελικό, Αιτιολογική έκθεση.

(2) ΕΕ αριθ. C 305 της 25. 11. 1991.

(3) ΕΕ αριθ. C 305 της 25. 11. 1991.

2.1.3. Απαιτείται μια συντονισμένη πολιτική εξωτερικού εμπορίου που να βασίζεται στην ανάληψη εθελοντικής δράσης, να προάγει την άσκηση του εμπορίου σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη και να καταργεί τον αθέμιτο ανταγωνισμό και τις καταχρηστικές εμπορικές πρακτικές (π.χ. κοινωνικά ντάμπινγκ, προϊόντα απομίμησης, πειρατικά εμπορικά σήματα, επιδοτήσεις). Διαφορετικά, θα υπονομευθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων περιφερειακής πολιτικής για περιφέρειες που εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης.

2.1.4. Η ΟΚΕ ευελπιστεί τέλος ότι, παρόλο που ο κύριος στόχος του Retex είναι η διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε περιφέρειες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε με τα προτεινόμενα μέτρα να βελτιωθούν οι επιδόσεις του τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης.

2.2. Επιλέξιμα μέτρα

2.2.1. Τα προτεινόμενα μέτρα αφορούν όλους τους βιομηχανικούς τομείς και είναι συμπληρωματικά εκείνων που προβλέπονται ήδη από το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης. Τα επιλέξιμα μέτρα μπορούν να καταταχθούν σε δύο κατηγορίες: τα «ήπια» μέτρα που αφορούν:

- τη βελτίωση της τεχνογνωσίας,
- την παροχή βοήθειας για τη σύσταση τοπικών ενώσεων επιχειρήσεων,
- τη δημιουργία ομάδων σχεδιασμού και παροχής συμβουλών,
- την παροχή επιχορηγήσεων για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης,

και μέτρα οικονομικής ενίσχυσης που αφορούν:

- την προσωρινή συμμετοχή στη χρηματοδότηση των αμοιβών των μηχανικών, των τεχνικών και των διοικητικών στελεχών που θα προσληφθούν για να βοηθήσουν στην υλοποίηση του προγράμματος εκσυγχρονισμού,
- την αναθέμανση της δραστηριότητας στις βιομηχανικές περιοχές σε παρακμή καθώς και την παροχή βοήθειας για τη μείωση της ρύπανσης, και
- τη βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια και σε δάνεια.

2.2.2. Η ΟΚΕ φρονεί ότι τα «ήπια» μέτρα πρέπει να ευνοηθούν έναντι των μέτρων οικονομικής ενίσχυσης, και συγκεκριμένα για επενδύσεις, παρόλο που, σε ορισμένες περιπτώσεις, μερικοί εξοπλισμοί είναι άμεσα συμπληρωματικοί.

2.2.3. Η ΟΚΕ συμφωνεί, περαιτέρω, με το γεγονός ότι τα επιλέξιμα μέτρα δεν αφορούν τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και παραγωγικού εξοπλισμού που καλύπτονται ήδη από τα προγράμματα κοινοτικών πλαισίων στήριξης.

2.2.4. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι στις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης απασχολούνται πάρα πολλές γυναίκες. Καλεί λοιπόν την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:

- να εξασφαλισθεί η διατήρηση και ενθάρρυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση σε περίπτωση διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων, και
- να υπάρξει ο μεγαλύτερος δυνατός συντονισμός με άλλα προγράμματα που αφορούν τις γυναίκες.

2.2.5. Η ΟΚΕ επισημαίνει ακόμη ότι η κρίση του τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης πλήττει κυρίως περιφέρειες όπου το ποσοστό ανεργίας είναι ήδη υψηλό. Πρόκειται συχνά για βιομηχανικές περιφέρειες που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες αναπροσαρμογής. Το πρόγραμμα Retex, το οποίο αποδίδει μεγάλη σημασία στην ανάγκη να ενθαρρυνθεί όσο το δυνατό περισσότερο η αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού, αποτελεί αναμφίβολα, μια ορθή προσέγγιση 1) για τη διαρθρωτική ανάπτυξη που προανατολίζεται προς το μέλλον και 2) για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις εν λόγω περιφέρειες. Ωστόσο, τα προτεινόμενα μέτρα δεν αρκούν για να επιλυθούν τα προβλήματα των εν λόγω περιφερειών. Θα πρέπει λοιπόν να συντονιστούν, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το πρόγραμμα Retex και τα κοινωνικά συνοδευτικά μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων που θα απαιτήσουν αυξημένη ελαστικότητα μεταξύ των άλλων μέτρων. Αυτό, μεταξύ άλλων, θα επιτρέψει να ληφθεί καλύτερα υπόψη α) η χρονική διαφορά ανάμεσα στις προσαρμογές που πρέπει να γίνουν από ορισμένες επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης και β) των ευεργετικών μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων που θα προκύψουν από τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων των εν λόγω περιοχών.

2.3. Επιλέξιμες περιφέρειες

2.3.1. Η πρωτοβουλία Retex θα εφαρμοστεί σε ζώνες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης και οι οποίες είναι επιλέξιμες για την παροχή ενίσχυσης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο των στόχων 1, 2 και 5β. Πρόκειται, κατ'αρχήν, για περιφέρειες που θα κριθούν επιλέξιμες το 1993. Ωστόσο, τα κριτήρια μπορούν να επανεξετασθούν πριν από το τέλος του 1993 βάσει της νέας νομοθεσίας περί διαρθρωτικών ταμείων.

2.3.2. Η ΟΚΕ, ενώ αντιλαμβάνεται πλήρως ότι η χρηματοδότηση του προγράμματος Retex μέσω του ΕΤΠΑ συνεπάγεται τήρηση των υφισταμένων κανονισμών και οδηγιών που ισχύουν για το ΕΤΠΑ, εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μόνο οι καθυστερημένες αναπτυξιακά περιφέρειες, οι φθίνουσες βιομηχανικές περιφέρειες και οι μειονεκτούσες αγροτικές ζώνες, όπως αυτές ορίστηκαν το 1988-1989, θα είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στα πλαίσια του Retex κατά το 1993. Τούτο σημαίνει ότι ορισμένες άλλες περιφέρειες με μεγάλη συγκέντρωση θέσεων απασχόλησης στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και των ειδών ένδυσης οι οποίες είτε παρουσιάζουν ήδη υψηλό ποσοστό ανεργίας, είτε απειλούνται με απώλεια θέσεων απασχόλησης στο εγγύς μέλλον, δεν θα καλύπτονται από το πρόγραμμα Retex το 1993. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει περισσότερο το θέμα αυτό.

2.3.3. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι στην αιτιολογική έκθεση της ανακοίνωσης για το πρόγραμμα Retex προβλέπονται τα εξής: «στην επόμενη φάση εφαρμογής των διαρθρωτικών ταμείων, ενδέχεται να απαιτηθεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η επανεξέταση της εφαρμογής της εν λόγω πρωτοβουλίας πριν από το τέλος του 1993, με βάση τη νέα νομοθεσία για τα 6 διαρθρωτικά ταμεία»⁽¹⁾, και επιμένει να περιληφθεί

(1) Εγγρ. SEC(91) 2542 τελικό, Αιτιολογική έκθεση, σημείο 8.

η εν λόγω ρήτρα στο κείμενο της ανακοίνωσης. Αν αυξηθεί η ελαστικότητα στα πλαίσια των κοινοτικών πρωτοβουλιών ώστε να καταστεί δυνατό να αναληφθούν δράσεις σε περιφέρειες που αυτή τη στιγμή δεν είναι επιλέξιμες, η ΟΚΕ φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει ανάλογη επιπλέον χρηματοδότηση για την κάλυψή τους.

2.4. Η συμμετοχή της Κοινότητας στη χρηματοδότηση του Retex

2.4.1. Μέχρι το τέλος του 1993 το προβλεπόμενο απαραίτητο ποσό για την κοινοτική συμμετοχή στο Retex ανέρχεται σε 100 εκατομμύρια Ecu. Προβλέπεται ότι η πρωτοβουλία Retex θα συνεχιστεί κατά τη διάρκεια 4 επιπλέον ετών (4 × 100 εκατομμύρια Ecu) και θα χρηματοδοτηθεί από πιστώσεις των διαρθρωτικών ταμείων που θα καθοριστούν για την περίοδο μετά το 1993. Αρχικά, το 80 % της κοινοτικής συνδρομής θα διατεθεί για τις περιφέρειες του στόχου 1 και το 20 % για τις περιφέρειες του στόχου 2 και 5β. Η κατανομή μεταξύ των κρατών μελών θα είναι συνάρτηση των σημερινών επιπέδων απασχόλησης στις περιφέρειες και ομάδες περιφερειών που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- να ανήκουν στις περιφέρειες του στόχου 1, 2 και 5β,
- να παρουσιάζουν τουλάχιστον 2 000 θέσεις απασχόλησης στη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης, και
- να παρουσιάζουν ποσοστό θέσεων απασχόλησης στον τομέα κλωστοϋφαντουργικών και ειδών ένδυσης μεγαλύτερο του 10 % σε σχέση με το συνολικό αριθμό θέσεων απασχόλησης στη βιομηχανία.

2.4.2. Η ΟΚΕ επαναλαμβάνει ότι δεν θα είναι δυνατόν να επιλυθούν τα προβλήματα των υπό εξέταση περιφερειών αποκλειστικά σε περιφερειακό επίπεδο. Οι επιχειρήσεις, οι περιφέρειες και τα κράτη θα πρέπει, λοιπόν, να υποστηρίζουν την περιφερειακή αναδιάρθρωση με τη θέσπιση συμπληρωματικών μέτρων περιφερειακού χαρακτήρα.

2.4.3. Η ΟΚΕ διαπιστώνει, περαιτέρω, ότι στην ανακοίνωση της Επιτροπής δεν υπάρχει καμία ένδειξη όσον αφορά το τμήμα των δαπανών που θα αναλάβει η Κοινότητα. Θεωρεί, ωστόσο, ως δεδομένο ότι θα εφαρμοσθούν οι διατάξεις του ΕΤΠΑ και ζητεί από την Επιτροπή να αποσαφηνίσει το εν λόγω σημείο.

2.4.4. Η ΟΚΕ επισημαίνει, επίσης, ότι η κοινοτική χρηματοδότηση θα πρέπει να είναι συμπληρωματική των εθνικών μέτρων. Τονίζει λοιπόν ότι η Κοινότητα θα πρέπει να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε μείωση των εθνικών πιστώσεων που προβλέπονται για τα κοινωνικά συνοδευτικά μέτρα στις περιφέρειες ή τα κράτη μέλη που επωφελούνται του προγράμματος Retex.

2.5. Εφαρμογή

2.5.1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να επωφεληθούν από την πρωτοβουλία Retex καλούνται να υποβάλουν λειτουργικά προγράμματα εντός προθεσμίας έξι μηνών από την επίσημη ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης. Η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της που στην ανακοίνωση για το Retex αναφέρεται αποκλειστικά ο ρόλος των κρατών μελών και όχι η ανάγκη πραγματοποίησης διαβούλευσης με τις περιφέρειες για τις οποίες σε τελευταία ανάλυση προορίζεται το πρόγραμμα.

2.5.2. Η ΟΚΕ υποστηρίζει ότι θα πρέπει να εξασφαλισθεί η συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων (σε κοινοτικό, κρατικό και περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων και των εκπροσώπων των εργοδοτών και των εργαζομένων) όχι μόνο κατά την εκπόνηση των λειτουργικών προγραμμάτων αλλά και κατά την εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων ενίσχυσης που εγκρίνονται στα πλαίσια του Retex. Τούτο αφενός θα συμβάλει στην ενίσχυση των περιφερειακών πρωτοβουλιών και αφετέρου θα εξασφαλίσει τη διαφάνεια όσον αφορά τους στόχους και το περιεχόμενο των αιτήσεων, τη διαδικασία, τη χρηματοδότηση και τα αποτελέσματα του προγράμματος Retex.

2.5.3. Η ΟΚΕ εκφράζει, επίσης, την άποψη ότι κατά την επιλογή των σχεδίων, δεν θα πρέπει να διατίθενται κεφάλαια σε υποψήφιους που δεν τηρούν τους ελάχιστους διεθνείς κανόνες εργασίας (Διεθνές Γραφείο Εργασίας) οι οποίοι θεωρείται ότι έχουν βασική σημασία για τους εργαζομένους.

2.5.4. Η ΟΚΕ θεωρεί, επίσης, ότι είναι απαραίτητο να προβλεφθούν συστήματα αιτιολόγησης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα προγράμματα ενίσχυσης.

2.5.5. Η ΟΚΕ εκφράζει, τέλος, την επιθυμία να απλοποιηθούν οι διαδικασίες υποβολής και εξέτασης των προγραμμάτων προκειμένου να μην καθυστερεί ή παρεμποδίζεται η πρόσβαση στο Retex.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί ελαχίστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες που ασχολούνται με την έρευνα και την εκμετάλλευση των ορυκτών πρώτων υλών στα μεταλλεία και λατομεία⁽¹⁾

(92/C 169/10)

Στις 3 Μαρτίου 1992, και σύμφωνα με το άρθρο 118 Α της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Η ΟΚΕ αποφάσισε να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στον κ. Flum ως γενικό εισηγητή.

Κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Περιγραφή προγράμματος

1.1. Σκοπός της πρότασης οδηγίας της Επιτροπής των ΕΚ είναι η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες. Με την πρόταση αυτή θεσπίζονται ελάχιστες προδιαγραφές που αφορούν τις μεθόδους εργασίας, τη διαμόρφωση του χώρου εργασίας, τα όργανα εργασίας και τη διάθεση εγκαταστάσεων υγιεινής και εγκαταστάσεων κοινωνικού χαρακτήρα.

1.2. Η πρόταση στηρίζεται στο άρθρο 118 Α της συνθήκης ΕΟΚ και εντάσσεται στο πλαίσιο της ανακοίνωσης της Επιτροπής για το πρόγραμμα στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής της εργασίας και της προστασίας της υγείας στο χώρο εργασίας.

1.3. Η πρόταση αποτελεί μέρος των κοινωνικών μέτρων συναφών με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

1.4. Το σχέδιο οδηγίας καλύπτει τις εξορυκτικές βιομηχανίες που αναπτύσσουν δραστηριότητες στους ακόλουθους τομείς:

- α) έρευνα (ανίχνευση) και εκμετάλλευση ορυκτών σε υπαίθρια μεταλλεία και λατομεία (π.χ. παραγωγή άμμου, χαλικιού, θραυστών υλικών, μαρμάρου, γρανίτη, σχιστόλιθου, γύψου, ασβέστου, λιγνίτη κ.ά.).
- β) έρευνα και εκμετάλλευση ορυκτών σε υπόγεια μεταλλεία (π.χ. παραγωγή άνθρακα, λιγνίτη, μεταλλεύματος, άλατος καλίου, γύψου και σχιστόλιθου).

1.5. Η πρόταση οδηγίας έχει την ακόλουθη διάρθρωση:

Το κύριο μέρος ισχύει για τους τομείς που αναφέρονται στο σημείο 1.4 στοιχεία α) και β). Το παράρτημα της οδηγίας αποτελείται από πέντε μέρη:

- 0 Εισαγωγή και τομέας εφαρμογής
- 1 Κοινές προδιαγραφές για τα υπαίθρια και τα υπόγεια μεταλλεία και λατομεία καθώς και για τις επιφανειακές εγκαταστάσεις τους
- 2 Ειδικές προδιαγραφές για τις επιφανειακές εγκαταστάσεις των μεταλλείων και των λατομείων
- 3 Ειδικές προδιαγραφές για τα υπαίθρια μεταλλεία και λατομεία
- 4 Ειδικές προδιαγραφές για τα υπόγεια μεταλλεία και λατομεία.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει με έμφαση την πρόταση οδηγίας επειδή αποτελεί σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της πρόληψης ατυχημάτων σε έναν τομέα με υψηλό βαθμό κινδύνου στο χώρο εργασίας.

2.2. Οι εξορυκτικές βιομηχανίες αποτελούν τομείς δραστηριότητας με εξαιρετικά υψηλούς κινδύνους. Συνεπώς, η ΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι επείγει ιδιαίτερα η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στους τομείς αυτούς.

2.3. Το ποσοστό ατυχημάτων και κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες είναι κατά πολύ υψηλότερο απ' ό,τι ο μέσος όρος των ατυχημάτων στους άλλους βιομηχανικούς κλάδους. Η βελτίωση της ασφάλειας, της προστασίας της υγείας των εργαζομένων και της πρόληψης επαγγελματικών ασθενειών στις βιομηχανίες αυτές αποκτά, γι' αυτό, ιδιαίτερη σημασία.

2.4. Έως σήμερα δεν έχουν θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο διατάξεις νομοθετικού χαρακτήρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες. Σε πολλά κράτη μέλη ισχύουν ήδη εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία της υγείας των εργαζομένων στον κλάδο αυτό.

2.5. Οι προτεινόμενες ελάχιστες προδιαγραφές μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την επίτευξη ομοιόμορφου επιπέδου ασφάλειας και προστασίας της υγείας των εργαζομένων χωρίς να αγνοούνται τα συμφέροντα των ΜΜΕ.

2.6. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι στην πρόταση οδηγίας δεν λαμβάνονται υπόψη, όπως ορίζει το άρθρο 118 Α της συνθήκης, οι εθνικές διατάξεις των κρατών μελών που είναι αυστηρότερες από τις ελάχιστες προδιαγραφές.

2.7. Η ΟΚΕ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή υιοθέτησε κατά την επεξεργασία της πρότασής της πολυάριθμες προτάσεις που είχε διατυπώσει η ΟΚΕ στη γνωμοδότησή της για την πρόταση οδηγίας «εκμετάλλευση ορυκτών — πετρέλαιο και φυσικό αέριο»⁽²⁾.

(1) ΕΕ αριθ. C 58 της 5. 3. 1991, σ. 3

(2) ΕΕ αριθ. C 191 της 22. 7. 1991, σ. 34.

2.8. Επιπλέον, η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η Επιτροπή ανταποκρίθηκε με την πρόταση αυτή στην υπόσχεσή της να υποβάλει το συντομότερο δυνατό την «πρόταση οδηγίας για τη βελτίωση της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες, στα μεταλλεία και στα λατομεία».

2.9. Η ΟΚΕ, μολονότι συμφωνεί γενικά με την πρόταση οδηγίας, καλεί την Επιτροπή να δεχθεί τις προτάσεις που διατυπώνονται στο σημείο «ειδικές παρατηρήσεις».

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Άρθρο 3

3.1.1. Η ΟΚΕ επιστημαίνει ότι όλες οι οδηγίες που αφορούν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων θα πρέπει να διατίθενται ή να τοιχοκολλούνται σε γλώσσα που να είναι κατανοητή από όλους τους εργαζομένους.

3.2. Νέο άρθρο

3.2.1. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη θα εφαρμόζουν ορθά την οδηγία μετά την ενσωμάτωσή της στις εθνικές νομοθεσίες. Χρειάζεται, γι' αυτό, να προστεθεί ένα νέο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο: «Τα κράτη μέλη δημιουργούν τις διοικητικές προϋποθέσεις με σκοπό να διασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή και η εποπτεία της οδηγίας που υιοθέτησαν.»

3.3. Άρθρο 9

3.3.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει με έμφαση το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη την πρόταση που διατύπωσε η ΟΚΕ στη γνωμοδότησή της CES 709/91 σχετικά με την υγειονομική παρακολούθηση και ότι προβλέπει στην πρόταση οδηγίας την τακτική υγειονομική εξέταση των εργαζομένων, καθώς και τη διεξαγωγή ιατρικής εξέτασης πριν από την έναρξη της εργασίας. Η συχνότητα διενέργειας των υγειονομικών ελέγχων θα πρέπει να καθορίζεται ανάλογα με τον κίνδυνο που εγκυμονεί η κάθε θέση εργασίας.

3.4. Άρθρο 11

3.4.1. Σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας, οι ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία της υγείας των εργαζομένων ισχύουν για τις επιχειρήσεις που άρχισαν τη λειτουργία τους πριν την 31η Δεκεμβρίου 1993 μόνο 9 χρόνια μετά από την έναρξη της ισχύος της οδηγίας.

Η ΟΚΕ αδυνατεί να συμφωνήσει με την ιδέα αυτή, διότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, αναγκαίες διατάξεις προστασίας των εργαζομένων τίθενται εκτός εφαρμογής για ένα απαράδεκτα μεγάλο χρονικό διάστημα. Η ΟΚΕ προτείνει για τις εν λόγω επιχειρήσεις μια μεταβατική περίοδο που να ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 5 χρόνια.

3.5. *Παράρτημα 1: Κοινές προδιαγραφές για τα υπαίθρια και τα υπόγεια μεταλλεία και λατομεία καθώς και για τις επιφανειακές εγκαταστάσεις τους*

3.5.1. Να απαλειφθεί η λέξη «κατάλληλη» στη δεύτερη σειρά του σημείου αυτού, ώστε να διατυπωθεί το κείμενο ως εξής: «..., οι τελευταίοι θα πρέπει να παρακολουθούνται ή να έχουν τη δυνατότητα επαφής με τηλεπικοινωνιακά μέσα.»

3.5.2. Το σημείο 1.2.4 αναφέρεται στις γραπτές οδηγίες ασφάλειας. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, οι οδηγίες αυτές θα πρέπει να διατίθενται στην απαιτούμενη γλώσσα ώστε να λαμβάνουν όλοι οι εργαζόμενοι τις ίδιες πληροφορίες.

3.5.3. Σχετικά με την προστασία από κινδύνους πυρκαγιάς, η ΟΚΕ προτείνει να συμπληρωθεί το κείμενο της οδηγίας ως εξής:

— Σημείο 1.5.3.2: Στην πρώτη σειρά να απαλειφθούν οι λέξεις «εφόσον είναι αναγκαίο».

— Σημείο 1.5.3.3: Στη δεύτερη σειρά να απαλειφθούν οι λέξεις «εάν είναι απαραίτητο».

3.5.4. Σχετικά με τον εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, να απαλειφθεί στο σημείο 1.13.2, στην πρώτη σειρά, η λέξη «ενδεχομένως».

3.6. *Παράρτημα 2: Ειδικές προδιαγραφές για τις επιφανειακές εγκαταστάσεις των μεταλλείων και των λατομείων, σημείο 2.2.1*

Για να αποφευχθούν ενδεχόμενες παρερμηνείες, η ΟΚΕ προτείνει να διατυπωθεί η δεύτερη πρόταση του σημείου αυτού ως εξής: «Οι αίθουσες που στεγάζουν θέσεις εργασίας πρέπει να διαθέτουν επαρκή θερμομόνωση, με την οποία να διασφαλίζεται υγιεινή θερμοκρασία του χώρου με συνεκτίμηση της φύσης των εργασιών που πραγματοποιούνται και της σωματικής δραστηριότητας των εργαζομένων.»

4. Τελικές παρατηρήσεις

4.1. Κατά την εξέταση του εγγράφου διαπιστώθηκαν, ιδιαίτερα στο ισπανικό κείμενο, ορισμένες γλωσσικές ανακρίβειες. Η ΟΚΕ καλεί γι' αυτό την Επιτροπή να επανεξετάσει το κείμενο.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τον καθορισμό του οριστικού καθεστώτος στο πλαίσιο του οποίου γίνονται δεκτοί στις εθνικές οδικές, εμπορευματικές μεταφορές σε ένα κράτος μέλος μεταφορείς μη εγκατεστημένοι σ αυτό⁽¹⁾

(92/C 169/11)

Στις 10 Δεκεμβρίου 1991 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Απριλίου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Tukker.

Κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με πλειοψηφία, 8 ψήφους κατά και 12 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Στις 31 Δεκεμβρίου 1992 λήγει το μεταβατικό καθεστώς για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών, καθεστώς το οποίο καθιερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4059/89 του Συμβουλίου και τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 296/91. Με βάση τη ρύθμιση αυτή, μεταφορείς που διαθέτουν άδεια για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών γίνονται δεκτοί στις εθνικές οδικές εμπορευματικές μεταφορές σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένοι. Κάθε κράτος μέλος έλαβε περιορισμένο αριθμό αδειών για την εκτέλεση παρόμοιων μεταφορών τις οποίες μπορεί να διανέμει στους εθνικούς μεταφορείς του.

1.2. Σκοπός της παρούσας πρότασης της Επιτροπής είναι να καθορίσει το οριστικό καθεστώς εσωτερικών μεταφορών. Η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών όσον αφορά τις εθνικές μεταφορές, η οποία πρέπει να υλοποιηθεί με βάση το άρθρο 75 παράγραφος 1 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ, συνεπάγεται την κατάργηση κάθε περιορισμού που επιβάλλεται στις μεταφορές λόγω εθνικότητας ή της εγκατάστασης του μεταφορέα σε άλλο κράτος μέλος. Η πρόταση στηρίζεται επίσης στο γεγονός ότι από την 1η Ιανουαρίου 1993 κάθε κοινοτικός μεταφορέας, που έχει δικαίωμα να πραγματοποιεί εσωτερικές κοινοτικές μεταφορές βάσει κοινοτικής άδειας, θα μπορεί να εκτελεί παρόμοιες μεταφορές στα κράτη μέλη χωρίς να υπόκειται σε ποσοστάσεις.

1.3. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι ρύθμισης των εσωτερικών μεταφορών. Αφενός μπορεί να επιλεγεί ένα σύστημα βάσει του οποίου ισχύουν στο ακέραιο οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους στο οποίο εκτελούνται οι μεταφορές αυτές. Αφετέρου, μπορεί να επιλεγεί ένα σύστημα βάσει του οποίου οι διατάξεις αυτές περιορίζονται σε ένα ελάχιστο σε ό,τι αφορά τον μεταφορέα που εκτελεί εσωτερικές μεταφορές. Ο μεταφορέας που διαθέτει κοινοτική άδεια μπορεί συνεπώς να εκτελεί παρόμοιες μεταφορές στα κράτη μέλη χωρίς να υπόκειται στις διατάξεις που ισχύουν στα εκάστοτε κράτη. Το πρώτο σύστημα έχει το μειονέκτημα ότι στην Κοινότητα οι εθνικές αγορές διέπονται από διαφορετικές ρυθμίσεις. Σε περίπτωση που οι ποσοστάσεις αυτές ισχύουν και για τους μεταφορείς που εκτελούν εσωτερικές μεταφορές, δεν μπορεί

σε καμία περίπτωση να γίνεται λόγος για ελεύθερη παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια της συνθήκης ΕΟΚ. Το δεύτερο σύστημα παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι, δεδομένου ότι οι νομικές διατάξεις που διέπουν τις μεταφορές στα διάφορα κράτη μέλη δεν έχουν εναρμονισθεί ακόμη, οι μεταφορείς που εκτελούν εσωτερικές μεταφορές θα υπόκεινται σε διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού από ό,τι οι εθνικοί μεταφορείς. Με την παρούσα πρόταση η Επιτροπή επέλεξε μια συμβιβαστική λύση. Αφενός, η πρόσβαση στην αγορά των εσωτερικών μεταφορών διευρύνεται και απαλλάσσεται από ποσοστάσεις. Αφετέρου, οι εσωτερικές μεταφορές υπόκεινται σε ορισμένες διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιούνται οι εν λόγω μεταφορές.

2. Παρατηρήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της πρότασης

2.1. Οι όροι πραγματοποίησης εσωτερικών μεταφορών (άρθρο 1)

2.1.1. Το άρθρο 1 της πρότασης ορίζει τους όρους υπό τους οποίους ένας μεταφορέας γίνεται δεκτός στις εθνικές μεταφορές ενός κράτους μέλους. Ο μεταφορέας, ο οποίος σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και με το κοινοτικό δίκαιο είναι εγκατεστημένος στο εν λόγω κράτος μέλος και διαθέτει κοινοτική άδεια, γίνεται δεκτός για την εκτέλεση των μεταφορών αυτών χωρίς να υπόκειται σε ποσοτικούς περιορισμούς. Στην πρόταση δεν γίνεται αναφορά στην ειδική άδεια για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών αλλά προτείνεται συνδυασμός με την κοινοτική άδεια. Αυτό σημαίνει ότι η οδηγία αυτή συμπληρώνει την κοινοτική οδηγία σχετικά με την πρόσβαση στην κοινοτική αγορά. Εκτός από τις εσωτερικές κοινοτικές μεταφορές όπως περιγράφονται στην προαναφερθείσα οδηγία, η κοινοτική άδεια σύμφωνα με τη νέα αυτή πρόταση δίνει επιπλέον δικαίωμα στην εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών. Με την απαίτηση να διαθέτει ο μεταφορέας που εκτελεί τέτοιες μεταφορές κοινοτική άδεια, διασφαλίζεται ότι διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα.

2.1.2. Δημιουργεί εντύπωση το γεγονός ότι στο άρθρο 1 αναφέρεται εκτενώς ότι οι εσωτερικές μεταφορές έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, ο προσωρινός αυτός χαρακτήρας δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση των εθνικών μεταφορέων και των μεταφορέων

(¹) ΕΕ αριθ. C 317 της 7. 12. 1991, σ. 10.

που εκτελούν τέτοιες μεταφορές. Οι πρώτοι υπόκεινται σε εθνικούς ποσοτικούς περιορισμούς, οι δεύτεροι όχι. Τίθεται επομένως το ερώτημα τι μπορεί να σημαίνει στην πράξη ο προσωρινός αυτός χαρακτήρας.

2.2. Προϋποθέσεις για την καταχώρηση (άδεια κυκλοφορίας) και τη μίσθωση οχημάτων (άρθρο 2)

2.2.1. Στο άρθρο 2 θεσπίζονται οι όροι με τους οποίους γίνεται η καταχώρηση οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών καθώς και οι όροι σχετικά με τη μίσθωση των οχημάτων αυτών. Η καταχώρηση πρέπει να γίνει στο όνομα του μεταφορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο ο μεταφορέας είναι εγκατεστημένος, εκτός εάν πρόκειται για ρυμολκούμενα ή ημι-ρυμολκούμενα οχήματα. Τα τελευταία αυτά οχήματα μπορούν να καταχωρηθούν ή να έχουν λάβει άδεια σε άλλο κράτος μέλος με βάση τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις. Επιπλέον, για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών μπορούν να χρησιμοποιηθούν και μισθωμένα οχήματα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 84/647/ΕΟΚ ή υπό προϋποθέσεις ίδιες με εκείνες που ισχύουν για τους μεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος υποδοχής.

2.3. Οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις που ισχύουν για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών (άρθρο 3)

2.3.1. Στο άρθρο 3 σκιαγραφούνται οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος υποδοχής σε ό,τι αφορά την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών. Πρόκειται για τις ακόλουθες διατάξεις:

- διατάξεις δημόσιας τάξης που αφορούν τη σύμβαση μεταφοράς δylaδής διατάξεις δεσμευτικού νομικού χαρακτήρα που αφορούν τη σύμβαση μεταφοράς συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων που αφορούν την ευθύνη. Σύμφωνα με την Επιτροπή τα τιμολόγια δεν εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές,
- το βάρος και τις διαστάσεις, καθώς και τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές των οδικών οχημάτων,
- τις προδιαγραφές σχετικά με τη μεταφορά ορισμένων κατηγοριών εμπορευμάτων, όπως επικίνδυνων εμπορευμάτων, αλλοιώσιμων τροφίμων, ζώων ζώνων, μεταφορών εξαιρετικής φύσεως. Η εφαρμογή τεχνικών περιορισμών με βάση την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής δεν επιτρέπεται, αν το όχημα ανταποκρίνεται όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές κατασκευής και εξοπλισμού, στους ισχύοντες κοινοτικούς και διεθνείς κανόνες,
- το χρόνο οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών,
- τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας,
- την επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας στις υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών. Αν και το γεγονός αυτό δεν αναφέρεται ρητά στο άρθρο 3, αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την οδηγία 77/388/ΕΟΚ για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με το φόρο κύκλου εργασιών (που τροποποιήθηκε με την οδηγία 89/465/ΕΟΚ), ο τομέας αυτός υπόκειται στους κανόνες που ισχύουν στο κράτος μέλος υποδοχής.

Άλλωστε, οι εθνικές διατάξεις των κρατών μελών υποδοχής δεν μπορούν να ισχύουν για τις εσωτερικές μεταφορές εάν

ληφθεί υπόψη η αρχή της αναλογικότητας ώστε να αποφεύγεται η επιβολή υπερβολικών φόρων που θα οδηγούσαν στον περιορισμό της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών.

2.3.2. Όπως αναφέρεται στην εισαγωγή, η Επιτροπή επέλεξε ένα σύστημα με το οποίο διατηρείται η ισχύς ορισμένων εθνικών νομοθετικών διατάξεων για τις εσωτερικές μεταφορές με σκοπό να διασφαλισθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ αφενός των μεταφορέων που εκτελούν τέτοιες μεταφορές και αφετέρου των εθνικών μεταφορέων. Το πρόβλημα είναι ωστόσο ότι ο μεταφορέας που εκτελεί εσωτερικές μεταφορές αντιμετωπίζει σε πολλούς τομείς άγνωστα νομικά συστήματα. Θα αναγκασθεί αφενός να «ενταχθεί» στα καθεστάτα αυτά και αφετέρου να εκπληροί πολύ διαφορετικές νομικές απαιτήσεις. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η έλλειψη εναρμόνισης του νομικού καθεστάτος στα διάφορα κράτη μέλη μπορεί να αποτελέσει πραγματικό εμπόδιο για ένα μεταφορέα σε ό,τι αφορά την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών. Συνεπώς, η εναρμόνιση των εθνικών νομικών διατάξεων των διαφόρων κρατών μελών αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος μεταφορών εσωτερικού χαρακτήρα.

2.3.3. Τέλος, επισημαίνεται σχετικά ότι ακόμη και η συγκεκριμένη εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων στα διάφορα κράτη μέλη μπορεί να είναι πολύ διαφορετική. Αυτό οφείλεται ασφαλώς στις πολιτιστικές διαφορές που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών καθώς και στην έλλειψη εναρμόνισης των διατάξεων. Επομένως, η εναρμόνιση στον τομέα αυτό, δύσκολα θα μπορεί να επιβληθεί με επιτακτικούς κοινοτικούς κανόνες. Άλλωστε, μια υπερβολικά αυστηρή εφαρμογή των εθνικών διατάξεων στις εσωτερικές μεταφορές μπορεί να αποτελέσει αντίθεση προς την αρχή της αναλογικότητας. Τίθεται, επομένως, το ερώτημα με ποιο τρόπο θα μπορούσε να επισημανθεί στην πράξη η παραβίαση της αρχής αυτής και με ποιο τρόπο θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί.

2.4. Ο μηχανισμός κρίσης (άρθρα 4 και 5)

2.4.1. Το άρθρο 4 ορίζει ότι σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της αγοράς μιας συγκεκριμένης γεωγραφικής ζώνης της Κοινότητας λόγω των εσωτερικών μεταφορών, η Επιτροπή μπορεί να λάβει μέτρα είτε ύστερα από αίτηση ενός κράτους μέλους είτε με δική της πρωτοβουλία. Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε κρίσιμες καταστάσεις κατά τις οποίες η αγορά αντιμετωπίζει προβλήματα τα οποία:

- είναι ικανά να δημιουργήσουν σημαντική και παρατεταμένη υπερπροσφορά,
- που οφείλονται στη διενέργεια εσωτερικών μεταφορών και
- συνεπάγονται σοβαρή απειλή για την οικονομική ισορροπία και την επιβίωση σημαντικού αριθμού επιχειρήσεων που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές.

2.4.2. Επιπλέον το άρθρο 5 περιλαμβάνει διάταξη με χρονικά περιορισμένη ισχύ η οποία αποσκοπεί στην αποφυγή διαταραχών της αγοράς κατά τα έτη 1993, 1994 και 1995. Τα κράτη μέλη μπορούν εφόσον συμφωνήσει και η Επιτροπή, να λαμβάνουν μέτρα με σκοπό να περιορίζουν τις εσωτερικές μεταφορές. Αυτό ισχύει όμως με την προϋπόθεση ότι οι εσωτερικές μεταφορές αποτελούν τουλάχιστον το 5% των εθνι-

κών μεταφορών, υπολογιζόμενο σε τόνους ανά χιλιόμετρο. Σ' αυτή την περίπτωση, το ποσοστό των εσωτερικών μεταφορών στο σύνολο των εθνικών οδικών μεταφορών μπορεί να καθορισθεί σε 5% των εθνικών οδικών μεταφορών το 1993, σε 6% το 1994 και σε 7% το 1995. Στην αιτιολογική έκθεση η διάταξη αυτή δικαιολογείται με το επιχείρημα ότι είναι αναγκαίο να προσαρμόζεται ο τομέας των μεταφορών στη νέα κατάσταση που δημιουργείται.

2.4.3. Στην πράξη έχει εξαιρετική σημασία η έκταση στην οποία θα γίνει χρήση των δύο αυτών δυνατοτήτων κρίσης με σκοπό να περιορισθούν οι εσωτερικές μεταφορές σε ορισμένες περιοχές. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην χρησιμοποιηθούν οι δύο αυτές δυνατότητες με απερίσκεπτο τρόπο. Από την πρόταση διαφαίνεται επίσης ότι το βάρος της απόδειξης εναπόκειται σαφώς στην Επιτροπή ώστε να είναι περιορισμένος ο κίνδυνος της πολιτικής κατάχρησης. Ωστόσο, δεδομένου ότι η έννοια της κρίσης δεν προσδιορίζεται σαφώς στο άρθρο 4 είναι δυνατό να προκληθούν στην πράξη προβλήματα ερμηνείας.

2.4.4. Τίθεται ωστόσο το ερώτημα, με ποιο τρόπο τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να συγκεντρώσουν τα απαραίτητα στοιχεία για να επιστημάνουν μια κρίση. Η λειτουργία, κυρίως, του μηχανισμού κρίσης που αναφέρει το άρθρο 5 εξαρτάται απόλυτα από την καθοριστική ευθύνη του μεταφορέα που εκτελεί εσωτερικές μεταφορές. Μόνο εφόσον είναι γνωστό το ποσοστό των μεταφορών αυτών στις εθνικές οδικές μεταφορές μπορεί να κριθεί αν οι εσωτερικές μεταφορές αποτελούν ενδεχομένως την αιτία της διαταραχής της αγοράς. Ωστόσο, δεν έχει διευκρινισθεί με ποιο τρόπο θα συγκεντρώνονται στο μέλλον τα απαραίτητα στοιχεία. Αξίζει ωστόσο να αναφερθεί σχετικά ότι οι εσωτερικές μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται ακόμη και με μια κοινοτική άδεια χωρίς να χρειάζεται η συμπλήρωση ενός παραστατικού μεταφοράς.

2.5. Αμοιβαία συνδρομή των κρατών μελών (άρθρο 6)

2.5.1. Απαιτείται η ενεργός συνδρομή των κρατών μελών, κυρίως σε ό,τι αφορά την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και την παροχή διοικητικής βοήθειας με σκοπό την αντιμετώπιση της καταχρηστικής εφαρμογής και της παραβίασης του κανονισμού και των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που διέπουν τις εσωτερικές μεταφορές. Κυρώσεις που προβλέπει η πρόταση είναι η προειδοποίηση, η προσωρινή ή η οριστική απαγόρευση εκτέλεσης εσωτερικών μεταφορών σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος, καθώς και η αφαίρεση της κοινοτικής άδειας.

2.5.2. Εξάλλου, σχετικά με το θέμα αυτό μπορεί να γίνει συνδυασμός με τον κοινοτικό κανονισμό σχετικά με την πρόσβαση στην κοινοτική αγορά δεδομένου ότι οι εσωτερικές μεταφορές μπορούν να πραγματοποιηθούν και με την κοινοτική άδεια. Όπως και στον προαναφερθέντα κανονισμό και στην εξεταζόμενη πρόταση τίθεται το ερώτημα αν οι αρμόδιες αρχές εποπτείας είναι πράγματι σε θέση να εφαρμόσουν ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου καθώς επίσης και αν είναι δυνατόν να επιτευχθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονισμού, όπως προτείνεται, σε όλα τα κράτη μέλη.

2.6. Η διενέργεια ελέγχων (άρθρο 7)

2.6.1. Το άρθρο αυτό απαγορεύει ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα της Κοινότητας. Σε ό,τι αφορά τον έλεγχο που διενερ-

γείται στον τομέα των εσωτερικών μεταφορών ισχύουν οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4060/89.

2.7. Η εφαρμογή του κανονισμού (άρθρο 8)

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις νομοθετικές κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση του κανονισμού και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

2.8. Έναρξη της ισχύος (άρθρο 9)

Ο κανονισμός αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1993.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΟΚΕ διερωτάται ποια είναι η έννοια στο άρθρο 1 του προσωρινού χαρακτήρα των εσωτερικών μεταφορών και διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή η έννοια αυτή δεν σημαίνει τη «μόνιμη στάθμευση ενός οχήματος σε ένα άλλο κράτος μέλος». Η ΟΚΕ κρίνει ότι η Επιτροπή οφείλει να προσδιορίσει σαφέστερα τον ορισμό αυτό.

3.2. Στο άρθρο 3 προσδιορίζονται σε ορισμένα σημεία οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του κράτους μέλους υποδοχής οι οποίες ισχύουν για τις εσωτερικές μεταφορές. Ο πολύπλοκος χαρακτήρας των ρυθμίσεων, καθώς και η έλλειψη εναρμόνισης μεταξύ των νομικών συστημάτων των διαφόρων κρατών μελών, μπορεί ωστόσο να αποτελέσει εμπόδιο για την εκτέλεση εσωτερικών μεταφορών. Υπό το πρίσμα αυτό, η εναρμόνιση των διατάξεων που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη είναι απολύτως ευκαίτια.

3.3. Είναι αναγκαίο να ληφθεί μέριμνα, ώστε η προσφυγή στις ρήτρες διασφάλισης όπως προβλέπονται στο άρθρο 4 να πραγματοποιείται υπό ικανοποιητικές συνθήκες, δηλαδή αφενός να πραγματοποιείται σε περίπτωση διαταραχής, αφετέρου να μην αποτελεί μέσο παρεμπόδισης της πρόσβασης στην αγορά. Συνεπώς, η διαδικασία αυτή εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού κρίσης ο οποίος λειτουργεί μόνον εφόσον διασφαλίζεται η παρακολούθηση της αγοράς.

3.4. Η Επιτροπή δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο της πρότασής της στην εναρμόνιση των κοινωνικών όρων. Είναι ωστόσο αναγκαίο να εναρμονισθούν οι συνθήκες εργασίας, με εξαίρεση των μισθών, ώστε να αποφευχθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός. Ο χρόνος οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών ρυθμίζεται από πλευράς διεθνών μεταφορών, οι συνθήκες όμως σχετικά με το θέμα αυτό διαφέρουν από κράτος μέλος σε κράτος μέλος.

3.5. Σε ό,τι αφορά τον έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεων καθώς και την ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών (άρθρο 6), τίθεται το ερώτημα αν είναι δυνατόν να υπάρξει αποτελεσματικό σύστημα εποπτείας και αν είναι δυνατό να επιτευχθεί σε όλα τα κράτη μέλη ομοιόμορφη εφαρμογή της οδηγίας. Η ΟΚΕ κρίνει ότι ο κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει και τη δυνατότητα της αίτησης για την προσβολή μιας απόφασης.

3.6. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι χρειάζεται να καταβληθεί προσπάθεια ώστε επιτέλους και για τις μεταφορές για ίδιο λογαρια-

σμό να θεσπισθεί ρύθμιση ή να καταστεί αντικείμενο επεξεργασίας ένας ειδικός κανονισμός.

3.7. Συμπεράσματα

Η ΟΚΕ επιμένει στην άποψη ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να επιτραπεί η άνευ όρων πραγματοποίηση εσωτερικών οδικών μεταφορών από μη εγκατεστημένους μεταφορείς από την 1η Ιανουαρίου 1993. Η ΟΚΕ κρίνει ότι το Συμβούλιο δεσμεύεται, με βάση την απόφαση του Ευρωπαϊ-

κού Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 1985, να λάβει τα απαραίτητα μέτρα. Σε περίπτωση που, για οποιοδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να τηρηθεί η προθεσμία της 1ης Ιανουαρίου 1993, το Συμβούλιο οφείλει να λάβει μέριμνα ώστε:

- 1) να επιτραπεί η άνευ όρων πραγματοποίηση εσωτερικών οδικών μεταφορών από μη εγκατεστημένους μεταφορείς το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 1996·
- 2) να αυξηθεί, έως την ημερομηνία αυτή, το ποσοστό των αδειών για την πραγματοποίηση των μεταφορών αυτών κατά 40 % το χρόνο.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της γνωμοδότησης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Η ακόλουθη τροπολογία στη γνωμοδότηση του τμήματος που υποβλήθηκε σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό απορρίφθηκε κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.

Σελίδα 6

Να τροποποιηθεί η παράγραφος 3.4 ως εξής:

«Η Επιτροπή δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο της πρότασής της στην εναρμόνιση των όρων εργασίας. Η εναρμόνιση καθίσταται απαραίτητη ιδιαίτερα για τη ρύθμιση σε κοινοτικό επίπεδο του χρόνου υπηρεσίας όπως έχει ήδη γίνει σε ορισμένα κράτη μέλη. Η εναρμόνιση πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν αρχίσει να ισχύει η ενιαία αγορά.»

Αιτιολογία

Οι υπάρχοντες κανόνες για τη διάρκεια οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών συνεπάγονται στην πραγματικότητα ωράριο εργασίας 16 ωρών ημερησίως, ενώ δεν θα έπρεπε να ξεπερνώνται οι 10 ώρες, όπως ακριβώς έχει οριστεί μέσω συμβάσεων σε ορισμένες χώρες της Κοινότητας.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Ψήφοι υπέρ: 39, ψήφοι κατά: 45, αποχές: 6.

Γνωμοδότηση «Από την Ενιαία Πράξη στη μετά το Μάαστριχτ περίοδο. Τα μέσα για την εξυπηρέτηση των φιλοδοξιών μας»

(92/C 169/12)

Στις 11 Φεβρουαρίου 1992, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτίω ανακοίνωση.

Η Υποεπιτροπή «Δέσμη Delors II», η οποία συστάθηκε βάσει του άρθρου 17 του Εσωτερικού Κανονισμού και στην οποία ανατέθηκε η προετοιμασία των εργασιών, υιοθέτησε με 18 ψήφους υπέρ και 3 αποχές το σχέδιο γνωμοδότησης της ΟΚΕ στις 24 Απριλίου 1992. Εισηγητής ήταν ο κ. Vasco Cal και συνεισηγητής ο κ. Meyer-Horn.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 30ής Απριλίου 1992), υιοθέτησε κατά πλειοψηφία, μια ψήφο κατά και 12 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Οι σημαντικές αποφάσεις που ελήφθησαν στο Μάαστριχτ από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων σημειώνουν την αρχή ενός νέου και αποφασιστικού σταδίου για την οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2. Η επίτευξη της εσωτερικής αγοράς και η δημιουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η σταθεροποίηση της συνοχής ως μέσο απαραίτητο για την άμβλυση των αποκλίσεων που αφορούν την ανάπτυξη, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της βιομηχανίας καθώς και η δημιουργία των διευρωπαϊκών δικτύων, οι εξωτερικές δράσεις για τη συμβολή στην ειρήνη και η συνεργασία αποτελούν τις βασικές γραμμές που χάραξε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τα επόμενα έτη.

1.2.1. Οι όροι για τη σύγκλιση που θεσπίζονται στη συνθήκη του Μάαστριχτ σχετικά με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση θα περιορίσουν στο μέλλον τόσο το ρόλο ανακατανομής όσο και τον σταθεροποιητικό ρόλο παραδοσιακά διαδραματιζόταν από τον εθνικό προϋπολογισμό μέσω του χειρισμού της εθνικής φορολογικής και νομισματικής πολιτικής. Βάσει αυτού του δεδομένου, είναι πιθανό να αναμένεται, όπως ο προϋπολογισμός της Κοινότητας διαδραματίζει έναν μεγαλύτερο ρόλο, ειδικότερα από τις ασθενέστερες οικονομίες. Η παρούσα δέσμη των προτάσεων σημειώνει τα πρώτα βήματα για οποιαδήποτε, ενδεχόμενη σταδιακή πρόοδο απ' όπου αναμένεται μια πολύ μεγαλύτερη ευθύνη στα δημοσιονομικά θέματα από την Κοινότητα.

1.2.2. Τα κράτη μέλη δεσμεύονται, κατά τρόπο αμετάκλητο, στην υλοποίηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης ως φυσικής και απαραίτητης συνέχειας της υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς.

1.2.3. Στη συνθήκη του Μάαστριχτ αποδίδεται αξία επειδή ανέπτυξε την ιδέα της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η οποία δεν περιορίζεται στις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και υπογραμμίζει ότι ο στόχος της συνοχής θα πρέπει να ληφθεί υπόψη σε κάθε κοινοτική πολιτική.

1.2.4. Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευνοϊκότερου για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικο-

νομίας αποτελεί μια αναγκαιότητα που προκύπτει από την επίτευξη της εσωτερικής αγοράς, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της διεθνούς οικονομίας.

1.2.5. Ο πολιτικός ρόλος, όλο και πιο έντονος, που καλείται να διαδραματίσει η Κοινότητα στο ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο επιβάλλει την ανάλογη προσαρμογή των πόρων και των μέσων που προορίζονται για τις εξωτερικές δράσεις.

1.3. Η πλήρης χρησιμοποίηση των κοινοτικών αρμοδιοτήτων, η ανάπτυξη των κοινών πολιτικών ή δράσεων, η υλοποίηση με τη μορφή κανονιστικών και πρακτικών όρων των στόχων που έχουν διατυπωθεί, θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικά μέσα για την περάτωση των κοινοτικών δράσεων.

1.4. Η επίτευξη των φιλόδοξων και τονωτικών στόχων που εγκρίθηκαν στο Μάαστριχτ θα πρέπει επίσης να υλοποιηθεί σε μια προσπάθεια ισομερούς συμμετοχής, με στόχο να εδραιωθεί η εσωτερική αγορά και να επιτραπεί σε όλα τα κράτη μέλη η δημιουργία των συνθηκών για την οικονομική σύγκλιση, που είναι απαραίτητες για τη διέλευση στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

1.5. Η προσπάθεια αυτή θα αναπτυχθεί σε ένα πλαίσιο λιγότερο ευνοϊκό από αυτό των τελευταίων ετών, πράγμα το οποίο οδηγεί στην ανάγκη ενός μεγαλύτερου δημοσιονομικού ελέγχου, στην επίτευξη οικονομικών βάσει του παρόντος προϋπολογισμού με την καταπολέμηση της απάτης και στην κατάλληλη εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας (η οποία θα επιτρέψει κυρίως την επίτευξη οικονομικών βάσει του εθνικού προϋπολογισμού μέσω συντονισμένων δράσεων σε κοινοτικό επίπεδο).

1.6. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν είναι και δεν μπορεί να είναι μια απλή παράθεση κρατών τα οποία λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των εταίρων μόνο στο μέτρο που αυτό εξυπηρετεί τα δικά τους συμφέροντα. Όπως διατυπώνεται στο πρώτο άρθρο, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η τελευταία «έχει ως αποστολή να οργανώσει κατά τρόπο συνεκτικό και αλληλέγγυο τις σχέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη και ανάμεσα στους λαούς τους».

1.7. Όπως αναφέρεται στο νέο άρθρο 2 της συνθήκης, «Η Κοινότητα έχει ως αποστολή, μέσω της επίτευξης της κοινής αγοράς και της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης καθώς και της εφαρμογής των κοινών πολιτικών ή δράσεων οι οποίες διατυπώνονται στα άρθρα 3 και 3 Α — να προωθήσει, σε όλη την κοινοτική επικράτεια, μια αρμονική και ισορροπημένη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, μια ενισχυμένη και μη πληθωριστική ανάπτυξη που σέβεται το περιβάλλον ένα υψηλό βαθμό σύγκλισης όσον αφορά τη συμπεριφορά των εθνικών οικονομιών, ένα υψηλό επίπεδο όσον αφορά την εργασία εθνικών και την κοινωνική προστασία, την αύξηση του επιπέδου και της ποιότητας της ζωής, την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση και την αλληλεγγύη ανάμεσα στα κράτη μέλη». Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει ήδη εκφράσει τη συμφωνία της όσον αφορά αυτούς τους στόχους, οι οποίοι ταυτίζονται στα βασικά σημεία τους με τις προτάσεις που έχει υποβάλει η Επιτροπή.

1.8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Μάαστριχτ θεώρησε ότι η Κοινότητα όφειλε να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τους ίδιους πόρους και τα συναφή θέματα κατά το έτος 1992, ώστε να επιτραπεί η μεταγενέστερη έναρξη των διαπραγματεύσεων όσον αφορά την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει της επικυρωθείσας συνθήκης.

1.9. Ήδη το 1988, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών, το οποίο ενέκρινε τα μέτρα που στόχευαν στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, είχε αποφασίσει ότι κατά το 1992 θα έπρεπε να προβεί σε έναν απολογισμό των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί καθώς και στην εφαρμογή των μέτρων που αποκαλύφθηκε ότι είναι απαραίτητα για την εμβάθυνση της κοινοτικής ολοκλήρωσης.

2. Η Επιτροπή υπέβαλε στις 11 Φεβρουαρίου 1992 μια ανακοίνωση [έγγρ. COM(92) 2000] σχετικά με τον απολογισμό της Ενιαίας Πράξης, τις προτεραιότητες που καθορίστηκαν στο Μάαστριχτ καθώς και το ύψος των ιδίων πόρων που απαιτούνται για την περίοδο 1993-1997.

2.1. Η εν λόγω ανακοίνωση συμπληρώθηκε από τέσσερις άλλες ανακοινώσεις: η πρώτη αναφέρεται στα δημόσια οικονομικά της Κοινότητας και αναπτύσσει τις προτάσεις για τον καθορισμό του δημοσιοοικονομικού πλαισίου [έγγρ. COM(92) 2001], η δεύτερη αναφέρεται στο σύστημα ιδίων πόρων [έγγρ. COM(92) 81], η τρίτη στην εκτέλεση της διοργανικής συμφωνίας και στην παράτασή της [έγγρ. COM(92) 82], και η τέταρτη στον απολογισμό και τις προοπτικές της διαρθρωτικής πολιτικής της Κοινότητας [έγγρ. COM(92) 84], για τις οποίες η ΟΚΕ θα αποφανθεί επίσης μέσω ειδικών γνωμοδοτήσεων.

2.2. Η γνωμοδότηση κρίθηκε αναγκαία να περιορισθεί στο έγγραφο COM(92) 2000. Οι περιεχόμενες στο έγγραφο της Επιτροπής καταληκτικές ημερομηνίες και εκτιμήσεις δεν κατέστη δυνατόν να εξετασθούν από την ΟΚΕ. Αυτό ισχύει κυρίως για τους προτεινόμενους, κατά μέσο ετήσιο όρο, γενικούς οικονομικούς δείκτες ανάπτυξης, και για τον υπολογισμό της αύξησης του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων από 1,2 σε 1,37% του ΑΕΠ.

II. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3. Στο σύνολό τους, οι προτάσεις της Επιτροπής συνοψίζονται στα ακόλουθα κύρια σημεία, τα οποία αναφέρονται στις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 1993-1997.

3.1. Για την κοινή γεωργική πολιτική προβλέφθηκε αύξηση 2,9% ανά έτος (στις αρχικές δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 1988-1992 η αντίστοιχη αύξηση των διαρθρωτικών δράσεων ήταν 1,9% ανά έτος).

3.2. Για να υπάρξει ανταπόκριση στις δεσμεύσεις σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή, θεσπίζεται μια ετήσια αύξηση κατά 7,9% των πιστώσεων υποχρεώσεων σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία, αύξηση που θα φθάσει το 8,3% το χρόνο, αν ληφθεί υπόψη το νέο ταμείο συνοχής που αποφασίστηκε στο Μάαστριχτ (στις αρχικές δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 1988-1992 η αντίστοιχη αύξηση των διαρθρωτικών δράσεων ανέρχεται σε 14,6% ανά έτος).

3.3. Για την εσωτερική πολιτική, το νέο κεφάλαιο το οποίο θα συμπεριλαμβάνει την πολιτική έρευνας και ανάπτυξης, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, το περιβάλλον και τη συνοδευτική πολιτική για την εσωτερική αγορά (εκτός από τα μέτρα που προβλέφθηκαν στο κεφάλαιο της συνοχής) προβλέφθηκε αύξηση 11,3% ανά έτος.

3.4. Για τις εξωτερικές δράσεις, οι οποίες θα αποτελούν ένα ανεξάρτητο κεφάλαιο στις δημοσιονομικές προοπτικές, προβλέφθηκε ετήσια αύξηση 11,5%, χωρίς να συμπεριληφθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης το οποίο θα πρέπει να προικισθεί με πιστώσεις κατά την προσεχή μεταρρύθμισή του.

3.5. Για τις διοικητικές δαπάνες, οι οποίες θα συγκεντρωθούν ξεχωριστά στο ίδιο κεφάλαιο, προβλέφθηκε ετήσια αύξηση 4,8%.

3.6. Για τις έκτακτες δαπάνες, που αφορούν τις ανθρωπιστικές δράσεις και την επισιτιστική βοήθεια και για την ενδεχόμενη ενεργοποίηση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού σχετικά με πράξεις για δανειοδότηση, προβλέφθηκε η δημιουργία ενός αποθέματος 500 εκατομμύρια Ecu το 1993, το οποίο θα αυξηθεί σε 900 εκατομμύρια Ecu το 1997 (ετήσια αύξηση 15,8%).

3.7. Στο ίδιο κεφάλαιο με το προηγούμενο, διατηρείται ένα απόθεμα για τη γεωργία ύψους 100 εκατομμύριων Ecu ετησίως μέχρι το 1994 και 500 εκατομμύριων Ecu ετησίως από το 1995.

4. Συνολικά, πιστώσεις υποχρεώσεων που ανέρχονται σε 69 990 εκατομμύρια Ecu το 1993 φθάνουν τις 87 500 εκατομμύρια Ecu το 1987, δηλαδή παρουσιάζουν μέσο ετήσιο συντελεστή αύξησης 5,7%.

4.1. Η αύξηση των πόρων που είναι απαραίτητοι για να αντιμετωπισθούν οι ευθύνες της Κοινότητας, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή, την ενί-

σχυση της ανταγωνιστικότητας και τις εξωτερικές δράσεις υπολογίζεται σε 5,7% ανά έτος. Επειδή προβλέπεται ότι το κοινοτικό ΑΕΠ αυξάνει κατά 2,5% περίπου ανά έτος, καθίσταται απαραίτητο να επιτευχθεί ένα ανώτατο όριο των ιδίων πόρων από 1,2% έως 1,37% του κοινοτικού ΑΕΠ, συμπεριλαμβάνοντας ένα περιθώριο 0,03% για επανεξέταση.

4.2. Παράλληλα, η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί το σχετικό βάρος των πόρων από το ΑΕΠ και να μειωθεί το σχετικό βάρος των πόρων από τον ΦΠΑ, ώστε «να ληφθεί περισσότερο υπόψη η ικανότητα συνεισφοράς των διαφόρων κρατών μελών στο σύστημα των ιδίων πόρων» σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που επικυρώθηκαν από τους αρχηγούς κυβερνήσεων στο Μάαστριχτ στο Πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

III. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

5.1. Για τα επόμενα πέντε έτη θα υπάρξει μια διαφορετική οικονομική συγκυρία από αυτήν που ακολούθησε μετά την επικύρωση των δημοσιονομικών προοπτικών για την περίοδο 1988-1992. Η οικονομική αύξηση της Κοινότητας θα είναι πιο βραδεία και δεν θα είναι δυνατόν να προβλεφθούν όλες οι επιπτώσεις των διαπραγματεύσεων της ΓΣΔΕ, των αποφάσεων σχετικά με τη νέα ένταξη κρατών στην Κοινότητα ούτε οι επιπτώσεις του προϋπολογισμού από τη διαδικασία αφοπλισμού που θα ακολουθήσει μετά από τις αλλαγές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

5.2. Η υποεπιτροπή υπογραμμίζει ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές για το 1993-1997 πρέπει να είναι οι τελευταίες στο παρόν θεσμικό πλαίσιο, διότι, από το 1997 προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ η Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

5.3. Έστω και αν έχει διαπιστωθεί η ανάγκη να γίνει επανεξέταση των χρηματοδοτικών προοπτικών, η ύπαρξη ενός πολυετούς συνεκτικού πλαισίου αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα για την εδραίωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης καθώς και για την ενίσχυση της σταθερότητας και της δυνατότητας πρόβλεψης της κοινοτικής παρέμβασης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

6.1. Οι αποκλίσεις μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών αποτελεί κώλυμα στη συνεχή οικονομική ανάπτυξη της Κοινότητας στο σύνολό της, στην προώθηση του ρόλου της Επιτροπής σε διεθνές επίπεδο, και τέλος, στο συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών.

6.2. Η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής αποτελεί αναμφισβήτητο στυλοβάτη του κοινοτικού οικοδομήματος. Η συνθήκη του Μάαστριχτ επιδοκιμάζεται, επειδή ανέπτυξε την ιδέα της συνοχής η οποία δεν περιορίζεται στις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων. Πράγματι το άρθρο 130 Β διατυπώνει ότι ο στόχος της συνοχής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές από το στάδιο της διατύπωσής τους μέχρι το στάδιο της εκτέλεσής τους.

6.3. Οι συνεισφορές του κοινοτικού προϋπολογισμού για τις διαρθρωτικές δράσεις, αν και περιορισμένες, διότι δεν θα υπερβούν στο τέλος της περιόδου το 33% περίπου του προϋπολογισμού, πράγμα το οποίο θα αντιστοιχεί περίπου σε 0,47% του κοινοτικού ΑΕΠ, ενδέχεται, εντούτοις, να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις περιφέρειες που έχουν προτεραιότητα, ενισχύοντάς τις στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού ή μετατροπής και βοηθώντας τις να ξεπεράσουν τους δικούς τους δημοσιονομικούς ή χρηματοδοτικούς περιορισμούς.

6.3.1. Για τα επόμενα πέντε έτη, η αύξηση του προτείνει η Επιτροπή για τις διαρθρωτικές δράσεις με τη συμπερίληψη του Ταμείου Συνοχής, αντιστοιχεί σε ποσοστό λιγότερο από 1 τοις χιλίοις (0,1%) του ΑΕΠ της Κοινότητας (βλέπε πίνακα στο παράρτημα).

6.4. Ακόμα και αν ληφθεί υπόψη ο μικρός συντελεστής των χρημάτων που λαμβάνονται εκ των έξω στις χρηματοδοτούμενες δράσεις, ένα σημαντικό μέρος των κεφαλαίων που μεταβιβάζονται στις περιφέρειες που επωφελούνται επιστρέφει στους εταίρους τους με τη μορφή εισαγωγών. Εκτός τούτου, η μεγαλύτερη πρόσβαση θα διευκολύνει τη διείσδυση προϊόντων που προέρχονται από την ευρωπαϊκή αγορά.

7.1. Σήμερα, το επίπεδο υποδομών των περιοχών του στόχου 1 δεν έχει υπερβεί το 50-60% περίπου του μέσου κοινοτικού όρου και διαπιστώνεται μια ακόμα μεγαλύτερη καθυστέρηση στην έρευνα και ανάπτυξη, στην κατάρτιση των εργαζομένων, στις τηλεπικοινωνίες και στο βαθμό πληροφόρησής.

7.2. Για να ανέλθει το ΑΕΠ ανά κάτοικο (ισοτιμία της αγοραστικής δύναμης) από 50% σε 70% περίπου, είναι απαραίτητο για τα επόμενα 20 χρόνια, η ανάπτυξη σε αυτές τις περιφέρειες να υπερβαίνει κατά 1,75% το μέσο κοινοτικό όρο. Σήμερα, ακόμα και με το διπλασιασμό των πιστώσεων που εγκρίθηκε στην περίοδο 1988-1993, η συμβολή των πιστώσεων αυτών στην αύξηση του ετήσιου ΑΕΠ των περιφερειών του στόχου 1, κυμαινόταν ανάμεσα στο 0,3 και 0,7 τοις εκατό.

7.3. Σε ό,τι αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή, η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι τα προτεινόμενα δημοσιονομικά μέτρα αντιστοιχούν στο κατώτατο όριο που είναι απαραίτητο για να επιτρέψει στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές και κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν υπό τις καλύτερες συνθήκες τον αντίκτυπο της δημιουργίας της εσωτερικής αγοράς καθώς και της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι μελέτες και τα διδάγματα που αντλούνται από την πείρα σχετικά με τη μεταρρύθμιση πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως εγγύηση για μια μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων.

7.4. Ο στενός δεσμός ανάμεσα στην ανάπτυξη, τη συνοχή και τη σύγκλιση απαιτεί επίσης μια πολιτική διαρθρωτικών παρεμβάσεων αποτελεσματικών και κατάλληλων για να συμβάλουν στη ρύθμιση της προσφοράς μέσω της ανάπτυξης της παραγωγικής ικανότητας, της εξειδίκευσης των εργαζομένων και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας. Οι εν λόγω στόχοι θα επιτευχθούν ακόμα πιο

εύκολα, όταν τα κράτη μέλη φέρουν εις πέρας τις οικονομικές πολιτικές που συνδέονται με τους στόχους της Κοινότητας στο σύνολό της. Από την άλλη πλευρά, θα είναι δύσκολο να διατηρηθεί μια ισορροπία ανάμεσα στη συνοχή και τη σύγκλιση διότι η ύπαρξη δημοσιονομικών ελλειμμάτων μπορεί να προκαλέσει μείωση των πόρων που προορίζονται για δημόσιες επενδύσεις σε ορισμένα κράτη μέλη.

7.5. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τη συγκέντρωση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων καθώς και την προτεραιότητα που δόθηκε στις περιοχές του στόχου 1, στις οποίες θα πρέπει να προστεθούν τα νέα κρατίδια της Γερμανίας.

8.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το νέο ταμείο συνοχής αποτελεί ένα νέο μέσο, το οποίο θα υποστηρίξει την οικονομική πολιτική και τη δημοσιονομική πολιτική των τεσσάρων λιγότερο ευημερούντων κρατών μελών, ώστε να μπορέσουν να προσαρμοστούν πιο εύκολα στις ανάγκες των κοινοτικών πολιτικών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα και το περιβάλλον. Πράγματι οι επενδύσεις στα διευρωπαϊκά δίκτυα και στην πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος, οι οποίες επιβάλλονται από τους κοινοτικούς κανόνες, θα διευκολυνθούν και θα επιτρέψουν στους κοινοτικούς συντελεστές παρέμβασης να φθάσουν το 85 έως 90 % του συνολικού κόστους.

8.2. Το ταμείο συνοχής δεν αποτελεί ένα μηχανισμό μεταβίβασης πόρων, αλλά πρέπει να θεωρηθεί ως επένδυση της Κοινότητας στο σύνολό της, η οποία θα διασφαλίσει την αρμονία ανάμεσα στην προσπάθεια συνοχής και στην μεγαλύτερη σύγκλιση των οικονομιών, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλει όπως η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της καταστούν ένας αυτόνομος πόλος ανάπτυξης.

9.1. Σε ό,τι αφορά τις περιφέρειες του στόχου 2, η υποεπιτροπή εκφράζει τη λύπη της επειδή οι βραδείες και δυσανάλογες διαδικασίες έναντι των ποσών που έχουν δεσμευθεί, και τα οποία εγκρίθηκαν το 1988, οδήγησαν σε σημαντικές καθυστερήσεις όσον αφορά την εκτέλεση των αντίστοιχων λειτουργικών προγραμμάτων, και εμποδίζουν σήμερα μια πληρέστερη εκτίμηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στις εν λόγω περιφέρειες.

9.2. Υψηλό ποσοστό ανεργίας, ανέχεια και κοινωνική στέφρηση υφίστανται ακόμα στις περιοχές του στόχου 2, σε βαθμό που αποτελεί πρόκληση για την κοινωνική συνοχή της Κοινότητας. Η επίτευξη ενός βαθμού ρύθμισης σε αυτές τις περιοχές, ο οποίος είναι απαραίτητος στις παρούσες οικονομικές συνθήκες αποτελεί δύσκολο έργο και απαιτεί σημαντικούς πόρους, ειδικότερα στις περιοχές εκείνες που υποφέρουν από υψηλές δαπάνες για τις μεταφορές και τις τηλεπικοινωνίες που συνδέονται με την περιφερειακή εγκατάσταση.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει το έργο αυτό και προτείνει αύξηση κατά 50 % για τα διαρθρωτικά ταμεία που διατίθενται στις περιοχές του στόχου 2. Εντούτοις, η εν λόγω αύξηση πρέπει να θεωρηθεί με την προοπτική των οικονομικών συνθηκών που ενδεχομένως θα επικρατήσουν στις περιοχές του στόχου 2 τα επόμενα πέντε έτη. Τόσο η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, όσο και η μετάβαση προς ένα ενιαίο νόμισμα θα αυξήσουν τις δυσκολίες για την επίτευξη της οικονομικής

μεταρρύθμισης σε πολλές περιοχές του στόχου 2. Επίσης, η πολιτική της Κοινότητας όσον αφορά τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης καθώς και η περαιτέρω απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου με τη λήξη του εμπορικού γύρου της ΓΣΔΕ θα καταστήσουν πιο εύαλητη τη βιομηχανία στις περιοχές του στόχου 2. Πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί ότι η βιομηχανική διάρθρωση των περιοχών του στόχου 2 καθιστά απίθανο ότι οι περιοχές αυτές θα συμμετάσχουν σημαντικά σε οποιαδήποτε σταθερή βελτίωση του μέσου όρου της οικονομικής ανάπτυξης στο σύνολο της Κοινότητας.

Σε δύο πρόσφατες γνωμοδοτήσεις της, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι δεν υπάρχει καμία σχετική ένδειξη βελτίωσης της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των περιοχών του στόχου 2. Συνεπώς, η ΟΚΕ κρίνει ότι οι διατιθέμενοι στις περιοχές του στόχου 2 πόροι των διαρθρωτικών ταμείων πρέπει να αυξηθούν κατά δύο τρίτα όπως πρότεινε η Επιτροπή για τις περιοχές του στόχου 1.

10.1. Οι στόχοι 3 και 4 που αφορούν την ανεργία μακράς διάρκειας και την επαγγελματική ένταξη των νέων, ήταν οι στόχοι που προκάλεσαν τα μεγαλύτερα προβλήματα σχετικά με την εκτέλεσή τους. Παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζεται, ότι το επίπεδο της ανεργίας βρίσκεται σε συνάρτηση με την οικονομική ανάπτυξη και την εξέλιξη της παραγωγικότητας, είναι αλήθεια ότι η ανεργία στην Κοινότητα η κατάσταση της οποίας είχε βελτιωθεί κατά την περίοδο ανάπτυξης στη δεκαετία του ογδόντα, δεν μειώθηκε σύμφωνα με τα αναμενόμενα. Αντίθετα, ως συνέπεια της επιβράδυνσης της ανάπτυξης, η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται όλο και περισσότερο και παρουσιάζει ένα συντελεστή ανεργίας υπερβολικά υψηλό.

10.2. Η υποεπιτροπή συμφωνεί, με τη νέα αποστολή που ανατίθεται στο Κοινωνικό Ταμείο σχετικά με την προσαρμογή των εργαζομένων στις μεταλλαγές της βιομηχανίας καθώς και στην εξέλιξη των συστημάτων ανάπτυξης, επειδή επιδιώκει να προβλέψει τις επιπτώσεις των εν λόγω μεταλλαγών στην επαγγελματική απασχόληση. Η κατάσταση αυτή πρέπει να εξετασθεί διεξοδικά για να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα των διαφόρων περιοχών σύμφωνα με τους διαφόρους τύπους κοινοτικής παρέμβασης, όσον αφορά την επαγγελματική απασχόληση.

11. Οι δράσεις που αφορούν τη βελτίωση των γεωργικών διαρθρώσεων και την ανάπτυξη της υπαίθρου, στόχοι 5α και 5β, είναι ανάγκη να επανεξεταστούν με τη συνεκτίμηση των προσανατολισμών που έγιναν αποδεκτοί στη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής. Τα συνοδευτικά μέτρα της ΚΓΠ χρειάζεται να συμπεριλάβουν τις ενέργειες που έχουν προβλεφθεί για τη βελτίωση των γεωργικών διαρθρώσεων, ενώ τα μέτρα που αφορούν την ανάπτυξη της υπαίθρου χρειάζεται να διευρυνθούν και να ενισχυθούν. Είναι επίσης απαραίτητο, με οποιοδήποτε τρόπο, να επικεντρωθούν οι δράσεις στους περιθωριακούς καλλιεργητές, οι οποίοι θα θιγούν περισσότερο από τη μεταρρύθμιση.

12. Σε ό,τι αφορά τις διαρθρωτικές δράσεις στον τομέα της αλιείας, η ΟΚΕ είχε ήδη προτείνει όπως οι δράσεις αυτές αποτελέσουν ένα συγκεκριμένο στόχο στους κόλπους των Διαρθρωτικών Ταμείων και χαιρεί για την πρόταση της Επιτροπής.

ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

13. Η κοινή γεωργική πολιτική θα εξακολουθήσει να αποτελεί κατά τα επόμενα έτη το βασικό κεφάλαιο του κοινοτικού προϋπολογισμού, και αυτό μέχρις ότου η μεταρρύθμιση επιτύχει τους στόχους της. Η χρηματοδότηση της ΚΓΠ προσδιορίζεται επίσης από την αβεβαιότητα που προκύπτει από τις διαπραγματεύσεις της ΓΣΔΕ.

13.1. Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, όπως προτείνεται από την Επιτροπή, συνίσταται στην προοδευτική ευθυγράμμιση των κοινοτικών τιμών στις τιμές της διεθνούς αγοράς καθώς και στη θέσπιση άμεσης βοήθειας στο εισόδημα για να αντισταθμιστεί η πτώση των τιμών της παραγωγής.

13.2. Όσον αφορά τις γεωργικές δαπάνες, η αύξηση από 35 340 εκατομμύρια Ecu περίπου το 1993 σε 39 600 εκατομμύρια Ecu περίπου το 1997, αντιπροσωπεύει έναν ετήσιο συντελεστή ανάπτυξης που ανέρχεται σε ποσοστό 2,9%, πράγμα το οποίο υπερβαίνει το συντελεστή ανάπτυξης του ΑΕΠ κατά την ίδια περίοδο.

13.3. Η εν λόγω αύξηση απορρέει κυρίως από την προτεινόμενη έκτακτη αύξηση κατά 1 500 εκατ. Ecu στην κατευθυντήρια γραμμή που αφορά τη γεωργία, η οποία προκύπτει από τις δαπάνες της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, αύξηση που θα διατηρηθεί μέχρι το 1997 και η οποία αρχικά υποτίθεται ότι θα απορροφηθεί σε δύο έτη.

13.4. Στα διάφορα έγγραφα της Επιτροπής δεν έχει εκτιμηθεί ποσοτικά η κατανομή, εντός της κατευθυντήριας γραμμής που αφορά τη γεωργία, ανάμεσα στις δαπάνες υπό μορφή εμπορικής πολιτικής και στα νέα συνοδευτικά μέτρα και ενισχύσεις που προορίζονται άμεσα για τους καλλιεργητές.

13.5. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι, για να καταστεί αποδεκτό το συνολικό ποσό που προτείνεται από την κατευθυντήρια γραμμή, είναι απαραίτητο να επαληθευθεί, αφενός, στην εσωτερική κατανομή της, μια έντονη μείωση σε ό,τι αφορά τη στήριξη των τιμών, που θα αντισταθμισθεί από τα μέτρα που προκύπτουν από τη μεταρρύθμιση και αφετέρου, οι αυξήσεις να έχουν περιορισμένη διάρκεια, και να εξασφαλίζουν ότι στο μέλλον οι γεωργικές δαπάνες θα μειωθούν σημαντικά. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα υπάρξει μια μείωση εκ μέρους του τμήματος ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις και μια αύξηση εκ μέρους του τμήματος ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός.

13.6. Η δημοσιονομική εξέλιξη των τελευταίων ετών δεικνύει, ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για την επίτευξη οικονομικών σε ό,τι αφορά τις δαπάνες για την κοινή γεωργική πολιτική και ότι η Επιτροπή δεν τις λαμβάνει επαρκώς υπόψη στις «δημοσιονομικές προοπτικές».

13.7. Εκτός από το φθίνον μερίδιο της γεωργίας στο εθνικό προϊόν, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η αγροτική ανάπτυξη θα εξακολουθεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον αγώνα κατά της παρακμής της επαγγελματικής απασχόλησης και των συνθηκών ζωής στην ύπαιθρο, καθώς και στις ζημιές που προκαλούνται στο περιβάλλον από την υπο-χρησιμοποίηση ή την ερήμωση του εδάφους.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

14. Η συγκέντρωση των εσωτερικών πολιτικών οριζόντιου χαρακτήρα στο ίδιο κεφάλαιο των δημοσιονομικών προοπτικών, αποτελεί αναγνώριση του προγράμματος για τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς και για τις συνέπειές της. Η ΟΚΕ συμερίζεται τη σπουδαιότητα που δίδει η Επιτροπή σχετικά με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη.

14.1. Σε ό,τι αφορά τη νέα προσέγγιση στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στο σύνολο των ευρωπαϊκών βιομηχανιών, όπως έχει εγκριθεί, προϋποθέτει ότι οι κοινοτικές συνεισφορές οφείλουν να αποφύγουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να δημιουργήσουν ευνοϊκότερες γενικές συνθήκες για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των βιομηχανιών, τις καινοτομίες, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών καθώς και την προώθησή τους σε όλο το δίκτυο που αφορά τις βιομηχανίες, και ότι δεν θα πρέπει να επικεντρωθούν στη χρηματοδότηση της E&A των μεγάλων επιχειρήσεων ούτε στην εμπορική χρήση των προϊόντων τους. Η κοινοτική συμβολή θα πρέπει να συνδέεται με την απαίτηση ενός μεγαλύτερου συντονισμού των προσπαθειών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και μιας μεγαλύτερης συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κέντρων E + A.

14.2. Τα κατευθυντήρια σχέδια των διευρωπαϊκών δικτύων, τα οποία θα εκπονηθούν μέσω μιας ευρείας διεργασίας για τη συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και η επιδεινωση των επιτοκίων ή η εγγύηση των δανείων σε περιπτώσεις κοινοτικού συμφέροντος σχετικά με τα προγράμματα, αποτελούν τους δύο τρόπους παρέμβασης που έχουν προβλεφθεί σε αυτό το κεφάλαιο. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να ενισχύσει το ταχύτερο δυνατόν τις δράσεις, ώστε να ευνοηθεί η δυνατότητα αμοιβαίας λειτουργίας και η διασύνδεση των δικτύων, τα οποία δημιουργήθηκαν σύμφωνα με μια εθνική λογική [Βλέπε γνωμοδότηση ΟΚΕ σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, που εγκρίθηκε στις 30 Οκτωβρίου 1991⁽¹⁾].

14.3. Οι οριζόντιες δράσεις που αφορούν την κοινοτική πολιτική σχετικά με το περιβάλλον θα χρηματοδοτηθούν βάσει αυτού του κεφαλαίου, εκτός από ό,τι έχει προβλεφθεί στις διαρθρωτικές δράσεις.

14.3.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι διάφορες τρέχουσες δράσεις, ή οι δράσεις που εμφανίζονται απαραίτητες, πρέπει να συμπεριληφθούν σ' αυτό το κεφάλαιο του προϋπολογισμού διότι απευθύνονται προς όλη την κοινοτική επικράτεια και δεν μπορούν να περιορισθούν, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα, στις περιφέρειες όπου έχει δοθεί προτεραιότητα, βάσει των διαρθρωτικών ταμείων.

14.3.2. Τα νομοθετικά, κανονιστικά ή δημοσιονομικά μέτρα που αφορούν την περιβαλλοντική πολιτική, πρέπει να επικεντρωθούν στην πρόληψη και επανόρθωση των ζημιών που έχουν προκληθεί στο περιβάλλον, με τη συνεκτίμηση των θετικών αποτελεσμάτων που απορρέουν από το παράδειγμα της Κοινότητας και του γεγονότος ότι το κοινοτικό επίπεδο είναι το πλέον κατάλληλο για το συντονισμό των δημοσιονομικών μέτρων που συνδέονται με το περιβάλλον, και αφού ληφθούν υπόψη οι αναγκαίες διαπραγματεύσεις με τους κύριους εμπορικούς εταίρους της Κοινότητας. Η Κοινότητα θα μπορούσε να θεσπίσει φορολογικά μέτρα τα οποία συνδέονται με το περιβάλλον μόνο σε περίπτωση που οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της συμπεριφερθούν με ανάλογο τρόπο.

(¹) ΕΕ αριθ. C 14 της 20. 1. 1992.

14.4. Τα συνοδευτικά μέτρα που αφορούν την ολοκλήρωση της Κοινότητας θα πρέπει να ενισχυθούν, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την πληροφόρηση των βιομηχανιών και των ΜΜΕ ειδικότερα και τους οικονομικούς φορείς γενικότερα. Η μελέτη και ανάλυση των προβλημάτων της απασχόλησης της εκπαίδευσης και της δημόσιας υγείας της εισαγωγής νέων τεχνολογιών, των καθεστώτων για την κοινωνική προστασία, σε σχέση με την ΟΝΕ, και των παρεμβάσεων με τη μορφή κοινωνικού διαλόγου είναι ορισμένοι από τους τομείς που περιλαμβάνονται στα εν λόγω συνοδευτικά μέτρα και που η ΟΚΕ θεωρεί απαραίτητους για τη διασφάλιση μιας μεγαλύτερης γνώσης και διαφάνειας της εσωτερικής αγοράς.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

15. Οι εξωτερικές δράσεις της Κοινότητας αποτέλεσαν τον τομέα όπου οι δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 1988-1992 ξεπεράστηκαν τα μέγιστα. Οι αλλαγές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, η πρόσφατη εξέλιξη στις χώρες της Μεσογείου δικαιολογούν το γεγονός ότι ο εν λόγω τομέας θα διαθέτει ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο, όπως έχουν υπογραμμίσει διάφορες γνωμοδοτήσεις στην ΟΚΕ. Κατί αυτόν τον τρόπο η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση των πιστώσεων του εν λόγω κεφαλαίου.

15.1. Η Κοινότητα έχει ιδιαίτερη ευθύνη όσον αφορά τη βοήθεια στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Τα ενδεχόμενα προβλήματα που μπορούν να προκύψουν από τη διάλυση των οικονομιών τους, θα κοστίσουν πολύ περισσότερο στην Κοινότητα απ' ό,τι η συνεισφορά για την ενίσχυση των μεταρρυθμίσεών τους. Η τεχνολογική κατάρτιση και βοήθεια για τη δημιουργία διαρθρώσεων απαραίτητων για τη λειτουργία των οικονομιών τους αποτελεί την πλέον χρησιμοποιούμενη μορφή παρέμβασης.

15.1.1. Εξάλλου, τα διδάγματα που εξάγονται από την αποκτηθείσα πείρα σχετικά με την ενίσχυση στον τομέα της ανάπτυξης, δεικνύουν ότι πιο σημαντικό από την εξωτερική βοήθεια είναι να δοθεί στις χώρες αυτές η δυνατότητα να επωφεληθούν πλήρως από τις ικανότητές τους, να ικανοποιήσουν τις βασικές ανάγκες των λαών τους να αυξήσουν τις εξαγωγές τους και να ενταχθούν σύμφωνα με τις αρχές του νόμιμου ανταγωνισμού, στη διεθνή οικονομία. Ο σεβασμός των κοινωνικών διατάξεων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων που αναγνωρίζονται στα άλλα ευρωπαϊκά κράτη θα πρέπει να αποτελέσει έναν από τους προσανατολισμούς των παρεμβάσεων και της τεχνολογικής ενίσχυσης της Κοινότητας.

15.1.2. Ο συντονισμός των παρεμβάσεων των κρατών μελών και της Κοινότητας στο σύνολό της, έχει ιδιαίτερη σημασία σε αυτόν τον τομέα.

15.2. Η συνεργασία με τις χώρες της Λεκάνης της Μεσογείου και του Μαγκρέπ αποτελεί ήδη στόχο του Συμβουλίου, το οποίο καθόρισε ένα πολυετές πλαίσιο που λαμβάνουν υπόψη οι δημοσιονομικές προοπτικές. Οι γνωμοδοτήσεις της ΟΚΕ σχετικά με τον εν λόγω τομέα προσανατολίζονται προς

την ίδια κατεύθυνση και δεικνύουν σαφώς την ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα σε σχέση με τις χώρες αυτές.

15.2.1. Όσον αφορά την Εγγύς Ανατολή, αναμένεται όπως η διαδικασία ειρήνευσης στην περιοχή δημιουργήσει συνθήκες ώστε να καταστεί δυνατή η συνεισφορά για τα προγράμματα τεχνικής και χρηματοδοτικής βοήθειας.

15.3. Για τα κράτη της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας καταρτίστηκε επίσης ένα πολυετές πρόγραμμα που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το 1990 και το οποίο εντάσσεται σήμερα στο εν λόγω κεφάλαιο του προϋπολογισμού.

15.4. Η επισιτιστική και ανθρωπιστική βοήθεια θα χρηματοδοτηθεί επίσης μέσω αυτού του κεφαλαίου του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή ίδρυσε πρόσφατα την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία η οποία θα συντονίζει τις εν λόγω δραστηριότητες σε όλες τις χώρες όπου απαιτείται. Η αποτελεσματικότητα αυτού του είδους της βοήθειας είναι σκόπιμο να ενισχυθεί.

15.5. Οι εξωτερικοί παράγοντες ορισμένων κοινοτικών πολιτικών, όπως η αλιεία και το περιβάλλον, θα χρηματοδοτηθούν επίσης μέσω αυτού του κεφαλαίου.

15.6. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) θα πρέπει να ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό, επί ευκαιρία της επανεξέτασης του δημοσιονομικού του πρωτοκόλλου το 1995, πράγμα το οποίο θα μεταβάλει το ανώτατο όριο που ανέρχεται σε 1,37% που προτείνεται σε αυτές τις προοπτικές.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

16. Οι διοικητικές δαπάνες μαζί με το προσωπικό και τις εγκαταστάσεις θα εμφανισθούν στο ίδιο κεφάλαιο του προϋπολογισμού, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για τις αποσύρσεις και τις επιστροφές.

16.1. Η προβλεφθείσα αύξηση δαπανών για το προσωπικό ανέρχεται σε 5% ανά έτος, πράγμα το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί υπερβολικό, ακόμα περισσότερο επειδή λαμβάνονται υπόψη οι προσανατολισμοί των αρχών για τον προϋπολογισμό σύμφωνα με τους οποίους οι δαπάνες ενίσχυσης («μικρός προϋπολογισμός») εγγράφονται σε αυτό το μέρος του προϋπολογισμού και επειδή η Κοινότητα οφείλει να ανταποκριθεί στο νέο έργο που καθορίστηκε στη συνθήκη του Μάαστριχτ.

16.2. Οι δαπάνες που αφορούν την ενοικίαση κτιρίων έχουν ήδη λάβει μεγάλη έκταση και προβλέπεται ότι αυξάνονται κατά 10% ανά έτος. Η Κοινότητα οφείλει να επανεξετάσει το θέμα της έδρας καθώς και την πολιτική που έχει ακολουθηθεί μέχρι σήμερα, η οποία βασίζεται κυρίως στην αρχή της ενοικίασης εγκαταστάσεων.

ΑΠΡΘΕΜΑΤΑ

17. Προτάθηκε ένα απόθεμα για τη γεωργία καθώς και ένα απόθεμα για τις έκτακτες δαπάνες, ως βοήθεια εκτάκτου

ανάγκης ή ως εγγύηση δανειοδότησης. Αν το πρώτο ήδη υφίστατο στις προηγούμενες προοπτικές, το δεύτερο θα πρέπει να υποδιαιρεθεί κατά τρόπον ώστε να μπορεί να συμβάλλει σε μια μεγαλύτερη ελαστικότητα στη διαχείριση του προϋπολογισμού καθώς και σε μία πιο ευνοϊκή παρέμβαση της Κοινότητας, όταν το απαιτούν οι περιστάσεις.

IV. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΤΕ ΠΟΡΟΥΣ

18.1. Οι αυξανόμενες ευθύνες με τις οποίες περιβάλλει η συνθήκη του Μάαστριχτ τις κοινοτικές δράσεις οδηγούν σε αύξηση των κοινοτικών δαπανών οι οποίες υπερβαίνουν τις προβλέψεις του προϋπολογισμού των κρατών μελών, πράγμα το οποίο μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο εάν υπάρξει αποτελεσματική μεταβίβαση των δαπανών των κρατών μελών προς την Κοινότητα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

18.2. Για «να ληφθεί περισσότερο υπόψη η ικανότητα συμβολής των διαφόρων κρατών μελών στο σύστημα των ιδίων πόρων» και για «να μελετηθούν τρόποι που θα επιτρέψουν να διορθωθούν για τα λιγότερο ευημερούντα κράτη μέλη τα φθίνοντα στοιχεία του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων»

όπως δήλωσαν οι αρχηγοί κυβερνήσεων στο Πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή, θα ήταν απαραίτητο ένα σύστημα με το οποίο κάθε κράτος μέλος θα συμβάλλει σύμφωνα με το δικό του ΑΕΠ στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

18.3. Η εν λόγω κατάσταση όμως, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί την παρούσα στιγμή.

18.3.1. Οι αποκαλούμενοι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, παρά τη μείωσή τους, που θα συνεχίσει να οξύνεται, θα εξακολουθήσουν να αντιπροσωπεύουν περίπου το 25% των συνολικών πόρων. Το ανάλογο τμήμα του ΦΠΑ είναι 55% και, παρά τα προτεινόμενα μέτρα, θα μειωθεί περίπου κατά 35% του συνόλου.

18.3.2. Η εισαγωγή στοιχείων προοδευτικής τάξεως, που αντισταθμίζουν τους παράγοντες φθίνουσας τάξεως που αναφέρθηκαν, θα επιφέρει ακόμα περισσότερα προβλήματα.

18.3.3. Συνεπώς, σύμφωνα με την παρούσα κατάσταση η πρόταση που αφορά την αύξηση του σχετικού βάρους της συνεισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΠ φαίνεται η πλέον κατάλληλη.

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό των τιμών των γεωργικών προϊόντων και ορισμένα συναφή μέτρα (1992/1993)

(92/C 169/13)

Στις 6 Απριλίου 1992, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για τις ανωτέρω προτάσεις.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να αναθέσει στο γενικό εισηγητή κ. Pricolo την προετοιμασία των σχετικών εργασιών.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 296η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 30ής Απριλίου 1992), υιοθέτησε χωρίς ψήφους κατά και με 16 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ οφείλει κατ' αρχάς να διαπιστώσει ότι η γενική χειροτέρευση των γεωργικών αγορών αποτελεί φαινόμενο το οποίο διαρκεί ήδη από πολλών ετών στην Κοινότητα.

1.1.1. Η ελαφρά άνοδος των τιμών των σιτηρών και των γαλακτοκομικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά κατά το 1991 δεν μετέβαλε ουσιαστικά την κατάσταση αυτή που εμφανίζει αντιθέτως συμπτώματα επιδεινώσεως.

1.2. Όλα τα μέτρα συγκρατήσεως της παραγωγής που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο των γεωργικών σταθεροποιητών δεν φαίνεται να επέδρασαν καθοριστικά επί της εξισορρόπησης μεταξύ ζήτησεως και προσφοράς των γεωργικών προϊόντων και επί της σταθεροποίησης των τιμών στην παραγωγή.

1.3. Τουναντίον, παρατηρείται αισθητή επιδείνωση της εισοδηματικής καταστάσεως των γεωργών καθώς και μείωση των γεωργοπαραγωγών και του αριθμού των εργατών που απασχολούνται στη γεωργία. Κατά την τελευταία διετία παρατηρήθηκε επιπρόσθετη μείωση των γεωργικών εισοδημάτων σε πραγματικές τιμές της τάξεως του 11,5%, λαμβανομένου υπόψη μόνο του κύριου δείκτη, ήτοι της καθαρής προστιθέμενης αξίας ανά μονάδα απασχόλησης στον τομέα της γεωργίας.

1.4. Η μείωση αυτή πρέπει να αποδοθεί και στο γεγονός ότι δεν ελήφθη υπόψη — κατά την επεξεργασία των προτάσεων για τις τιμές — η πραγματική εξέλιξη του κόστους παραγωγής.

1.4.1. Στο παρελθόν, η εφαρμογή της αντικειμενικής μεθόδου είχε θετικό αποτέλεσμα στην υποστήριξη των γεωργικών εισοδημάτων, παρέχοντας χρήσιμα στοιχεία για την κατανόηση του κόστους παραγωγής, με σκοπό τον καθορισμό του επιπέδου των τιμών.

1.4.2. Είναι σκόπιμο να επισημάνουμε σχετικά ότι οιαδήποτε συζήτηση επί των τιμών όπως και επί της μεταρρυθμίσεως της ΚΓΠ δεν είναι δυνατό να μην εξετάζει το συντελεστή του κόστους και τη συνακόλουθη επίλυση του προβλήματος κόστους-κέρδους, προκειμένου να εξασφαλισθεί αποτελεσματική και ανταγωνιστική γεωργία στην Κοινότητα.

1.5. Η ολική εξέλιξη των δαπανών του ΕΓΤΠΕ/Τμήμα Εγγυήσεων δείχνει καθαρή συγκράτηση των γεωργικών

δαπανών, και μάλιστα την τελευταία τριετία 1989/1991 οι δαπάνες αυτές παρέμειναν σαφώς εντός της κατευθυντήριας γραμμής.

1.5.1. Το γεγονός ότι ο ρυθμός των δαπανών παρέμεινε κάτω του δείκτη αναφοράς είναι σημάδι όχι υπερβολικών χορηγήσεων — τουλάχιστον σε ό,τι αφορά ορισμένους τομείς, δηλαδή τα σιτηρά, το ρύζι, τη ζάχαρη, τις λιπαρές ουσίες, τα οπωροκηπευτικά, το κρασί, τα γαλακτοκομικά προϊόντα — αλλά της κοινής παρουσίας διαφόρων στοιχείων όπως είναι η εφαρμογή των σταθεροποιητών, η μείωση της παραγωγής ορισμένων τομέων λόγω των κλιματολογικών συνθηκών (οπωροκηπευτικά, όινος), μια πιο συγκρατημένη αυξομείωση του δολαρίου των ΗΠΑ εν σχέσει με την τιμή του Ecu και ίσως μια πιο συνετή πολιτική της διάθεσης των αποθεμάτων.

1.6. Η ΟΚΕ συμμερίζεται την ανησυχία της Επιτροπής για τις ανισοροπίες που υφίστανται σε ορισμένες γεωργικές αγορές αλλά δεν δύναται να αποδεχθεί την ανάλυσή της σε όλα τα σημεία.

1.6.1. Για μια πολιτικο-οικονομική εξέταση των διάφορων ανωμαλιών της ΚΓΠ και των αιτιών τους, παραπέμπουμε στη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της ΟΚΕ της 27ης Νοεμβρίου 1991, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο «Εξέλιξη και μέλλον της ΚΓΠ»⁽¹⁾.

1.6.2. Κρίνεται σκόπιμο μόνο να υπενθυμισθεί ότι η επιδείνωση των γεωργικών αγορών και η ανασύσταση των πλεονασμάτων αποδίδονται επίσης — για να αναφερθούμε σε κάποια σημαντικά παραδείγματα — στην πολιτική ανεπάρκεια σε ό,τι αφορά την ποιότητα και στην ανυπαρξία σε ορισμένες περιπτώσεις των κοινοτικών προτιμήσεων.

1.6.3. Η έλλειψη σαφών και αποτελεσματικών ποιοτικών κανόνων, σε ό,τι αφορά τα γεωργικά προϊόντα που επωφελούνται από την εγγύηση της τιμής, έχει δημιουργήσει νοθευτικά αποτελέσματα κυρίως στον τομέα των δημητριακών, τομέα «κλειδί» της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Τα πλεονάσματα ήταν πολύ περιορισμένων διαστάσεων εάν θεσπιζόταν μια πιο αισθητή διαφορά αναφορικά με τα κριτήρια που καθορίζουν τα επίπεδα των τιμών μεταξύ των δημητριακών αρτοποιίας και των δημητριακών για τις ζωτροφές.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 40 της 17. 2. 1992, σ. 56.

1.6.4. Δεν μπορεί να παραγνωριστεί το γεγονός, ότι οι μεγάλες εισαγωγές υποκατάστατων των δημητριακών προϊόντων, που ευνοούνται από τη μειωμένη προστασία στα σύνορα, κατέστησαν λιγότερο πρόσφορη τη χρήση των κοινοτικών δημητριακών στις ζωοτροφές, προκαλώντας πολλαπλασιασμό της παρέμβασης.

1.7. Η απτή εφαρμογή μιας «πολιτικής για την ποιότητα» στον τομέα των δημητριακών θα συνέβαλε στο να αποφευχθεί η προσφυγή σε μηχανισμούς πολύπλοκης διαχείρισης που είναι δύσκολο να ελεγχθούν — των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων και των ποσοστών συνυπευθυνότητας — καθιστώντας εξισορροπητή της παραγωγής αποκλειστικά και μόνον την τιμή παρεμβάσεως.

1.7.1. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα πρέπει να δοθεί εκ νέου στην παρέμβαση ο ρόλος του «προστατευτικού δικτύου» για να αποφευχθεί η συνέχιση της παραγωγής για την παρέμβαση αντί για την αγορά.

1.8. Η ΟΚΕ θεωρεί υπερβολική την έμφαση με την οποία τονίζεται η πλεονασματική κατάσταση ορισμένων παραγωγικών τομέων — όπως του σκληρού σίτου και της ορύζης — και όταν μάλιστα δεν υποδεικνύονται αντικειμενικώς οι αιτίες που αποδίδονται:

- σε ό,τι αφορά τον σκληρό σίτο στον ανεπαρκή ορισμό των κριτηρίων ποιότητας — που δεν λαμβάνουν όπως θα έπρεπε υπόψη την πραγματική ποιοτική διαφορά των παραδοσιακών παραγωγών εν σχέσει προς τις νέες καλλιέργειες σκληρού σίτου που απαντούν σε περιοχές λιγότερο κατάλληλες από κλιματολογική άποψη, περιοχές στις οποίες εξάλλου υφίστανται πραγματικές δυνατότητες εναλλακτικής καλλιέργειας,
- σε ό,τι αφορά την ορύζα στο γεγονός ότι δεν λαμβάνονται διόλου υπόψη, στα πλαίσια του ορισμού των παραμέτρων διαμεθοριακής προστασίας, στοιχεία που να καθορίζουν την ορθή αξία των ορύζων που εισάγονται εν σχέσει με τις ορύζες που παράγονται στην Κοινότητα.

1.9. Το θεμελιώδες πρόβλημα στο σύνολό του είναι να εφαρμοσθούν κατά τρόπο συγκεκριμένο και συνεπή οι στόχοι τους οποίους επανειλημμένως έχει προτείνει η Επιτροπή:

- δημιουργία αποτελεσματικότερων μέσων για την εξισορρόπηση των αγορών,
- διαφύλαξη των εισοδημάτων των παραγωγών και της αγροτικής οικονομίας.

1.10. Το πάγωμα των τιμών για την εσοδεία 1992/1993 στα ίδια επίπεδα με την προηγούμενη εσοδεία, κατά την άποψη της ΟΚΕ αντιπροσωπεύει, στη σημερινή κατάσταση, τη μόνη δυνατή λύση, έστω και αν αυτό θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στο εισόδημα των γεωργών.

1.10.1. Στην οπτική αυτή το οικονομικό έτος 1992/1993 θα πρέπει να θεωρηθεί σαν ένα μεταβατικό οικονομικό έτος εν αναμονή του τελικού διαλόγου για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και η ΟΚΕ υπενθυμίζοντας τις θέσεις που διατύπωσε στη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της 27ης Νοεμβρίου 1991 για την «Εξέλιξη και το μέλλον της ΚΓΠ» εκφράζει την ευχή ότι αυτή θα προωθηθεί αποφασιστικά.

1.11. Η ΟΚΕ μολονότι εκφράζει τη συμφωνία της με την πρόταση για το πάγωμα των τιμών, θεωρεί ότι η υιοθέτηση των επιπέδων εγγυήσεως του περασμένου οικονομικού έτους θα πρέπει να είναι πραγματική και γενικευμένη. Δεν θα πρέπει κατ' άμεσο ή έμμεσο τρόπο να προκαλέσει μείωση της στηριζέως ορισμένων παραγωγικών τομέων ούτε και να επιφέρει προκαταβολικώς τροποποιήσεις ορισμένων κοινών οργανώσεων της αγοράς, η εξέταση των οποίων μόνον στο πλαίσιο της μεταρρυθμίσεως της ΚΓΠ μπορεί να επιτευχθεί.

1.11.1. Το πάγωμα θα πρέπει σε τελευταία ανάλυση να πραγματοποιηθεί ως καθαρή και απλή εφαρμογή για το οικονομικό έτος 1992/1993 των ίδιων τιμών και των ίδιων κανόνων που ίσχυσαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος χωρίς καμία ανανέωση ή τροποποίηση.

1.11.2. Για το λόγο αυτό η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει εκ νέου τη θέση που διατυπώνει σε ορισμένες προτάσεις, οι οποίες εμπνέονται από ορισμένες τεχνικές αιτιολογίες όπως ορίζονται αλλά και οι οποίες είναι δυνατόν να μειώσουν τα επίπεδα εγγυήσεως και να επιδεινώσουν τη μείωση των εισοδημάτων των γεωργών, τα οποία ήδη επλήγησαν από την αύξηση του κόστους παραγωγής (+ 3,5% το 1991) καθώς και σε ορισμένες περιπτώσεις από ρυθμούς πληθωρισμού υψηλότερους από το μέσο κοινοτικό όρο.

1.12. Οι διορθώσεις που σύμφωνα με την ΟΚΕ πρέπει να γίνουν υποδεικνύονται στη συνέχεια.

2. Παρατηρήσεις σχετικά με ορισμένους τομείς

2.1. Σιτηρά

2.1.1. Οι γεωργοί του τομέα αυτού θα πληγούν με υψηλότερες μειώσεις των τιμών σε περίπτωση που οι προτάσεις της Επιτροπής εγκριθούν όπως έχουν.

2.1.1.1. Συνολικά θα εφαρμοζόταν μείωση της τάξεως του 11%: μείωση της τιμής παρεμβάσεως κατά 3% και καταβολή μιας επιπρόσθετης εισφοράς 3% της τιμής παρεμβάσεως, λόγω της υπερβάσεως της ελάχιστης εγγυημένης ποσότητας που διαπιστώθηκε κατά το οικονομικό έτος 1991/1992. Επιπλέον η Επιτροπή προτείνει τη διατήρηση της βασικής εισφοράς σε 5% της τιμής παρεμβάσεως δηλαδή στο ίδιο επίπεδο με του προηγούμενου οικονομικού έτους.

2.1.1.2. Η ΟΚΕ είναι αντίθετη με μια τόσο μεγάλη μείωση της τιμής που αναμφισβήτητα θα έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα εισοδήματα των γεωργών του τομέα των σιτηρών.

2.1.1.3. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι η μείωση κατά 3% της τιμής παρεμβάσεως είναι η αυτόματη συνέπεια των σταθεροποιητών και ότι για το λόγο αυτό δεν μπορεί να αμφισβητηθεί.

2.1.2. Η ΟΚΕ εντούτοις είναι αναγκασμένη να επισημάνει ότι σε ό,τι αφορά τις βασικές και συμπληρωματικές εισφορές συνυπευθυνότητας — δεν υφίσταται σήμερα καμία νομική βάση για την εφαρμογή τους.

2.1.2.1. Το Συμβούλιο, πράγματι, δεν έχει ακόμη αποφανθεί σχετικά με την υιοθέτηση του συστήματος συνυπευθυνότητας

για το οικονομικό έτος 1992/1993 και κατά συνέπεια για την τροποποίηση του κανονισμού βάσεως του τομέα των δημητριακών που προτάθηκε στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ.

2.1.2.2. Έως ότου το Συμβούλιο αποφασίσει τη λήψη ενός τέτοιου μέτρου, η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα ήταν δυνατό να μειωθεί σε λογικά πλαίσια η επίπτωση μιας τόσο υψηλής απώλειας εσόδων, εάν αφενός προβλεπόταν η μείωση κατά 2% της βασικής εισφοράς και αφετέρου η εξαίρεση από την πληρωμή εισφορών συνυπευθυνότητας για τους παραγωγούς σιτηρών που εφαρμόζουν την αγρανάπωση.

2.1.2.3. Από την άλλη πλευρά πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η υπερβολική μείωση της τιμής για τα δημητριακά θα μπορούσε να στρέψει τους γεωργούς προς συμπληρωματικές παραγωγές και παραγωγές υποκατάστατων προϊόντων όπως οι ελαιόσποροι με τελικό αποτέλεσμα τη ματαίωση της δράσεως για τη συγκράτηση που έχει ήδη αποφασισθεί για τις εν λόγω παραγωγές.

2.2. Μεταποιημένες τομάτες

2.2.1. Η ΟΚΕ επισύρει την προσοχή στο γεγονός ότι για το οικονομικό έτος 1992/1993 θα πρέπει να ισχύσει η πειθαρχία που ισχύει κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος και κατά συνέπεια η ΟΚΕ δεν συμφωνεί με την πρόταση τροποποίησης του μηχανισμού επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υπερβάσεως του προβλεπόμενου κατωφλίου εγγυήσεως.

2.2.1.1. Σήμερα για τα μεταποιημένα προϊόντα με βάση την τομάτα ισχύει το καθεστώς των ποσοτώσεων παραγωγής που σημαίνει ότι η καταβολή της ενισχύσεως περιορίζεται σε ένα καθορισμένο ποσοστό, ισχύει για τέσσερα οικονομικά έτη και εκπνέει με το οικονομικό έτος 1991/1992.

2.2.1.2. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ το καθεστώς αυτό θα πρέπει να παραταθεί όπως έχει και για το οικονομικό έτος 1992/1993.

2.3. Καπνός

2.3.1. Η διατήρηση της υφιστάμενης καταστάσεως για τον τομέα αυτό πρέπει να ισχύσει και για το μέγιστο όριο των κυρώσεων που συνεπάγονται οι παραγωγικές υπερβάσεις.

2.3.1.1. Η απόφαση του Συμβουλίου — που ελήφθη τον περασμένο Μάρτιο — να αυξηθεί από 15 σε 23% η μείωση της ενισχύσεως στη μεταποίηση σε περίπτωση αγορών που ξεπερνούν ορισμένες ποσότητες, αποτελεί προκαταρκτική εφαρμογή, έστω και μερική, της μεταρρύθμισης της κοινής οργάνωσης της αγοράς του τομέα, που θα ήταν πιο σωστό να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Η ΟΚΕ είναι υποχρεωμένη, συνεπώς, να εκφράσει σχετικά τη διαφωνία της.

2.4. Βοοειδή

2.4.1. Η πριμοδότηση για τις θηλάζουσες αγελάδες θα πρέπει να οριστεί στο ύψος της περιόδου 1991/1992, λόγω της δυσχερούς κατάστασης στην οποία συνεχίζει να βρίσκεται η αγορά.

2.5. Γάλα

2.5.1. Η ΟΚΕ δεν συμφωνεί με την πρόταση εφαρμογής έως το τέλος της περιόδου 1992/1993 της μείωσης κατά 1% των ποσοτώσεων δεδομένου ότι το πρόβλημα των μεταγενέστερων ποσοτώσεων της παραγωγής και των επιπέδων της εμπίπτει στο γενικότερο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και όχι στις διαπραγματεύσεις για τις τιμές.

2.5.1.1. Η ορθή λύση συνίσταται στην παράταση για το οικονομικό έτος 1992/1993 ακέραίου του ισχύοντος συστήματος ποσοτώσεων.

2.5.1.1.1. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε, τον περασμένο Μάρτιο, απόφαση ακριβώς προς αυτή την κατεύθυνση.

2.5.1.2. Πρέπει εντούτοις να διευκρινισθεί ότι εφόσον στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ υιοθετηθούν μεταγενέστερες μειώσεις των ποσοτώσεων, αυτές θα ισχύσουν κατ' ανάγκη κατά το οικονομικό έτος που θα ακολουθήσει μετά τη λήψη των αποφάσεων του Συμβουλίου. Η αναδρομική ισχύς τους θα ήταν απαράδεκτη.

2.6. Γεωργονομισματικά μέτρα

2.6.1. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι είναι απολύτως βάσιμη η πρόταση της Επιτροπής να μηδενίσει τα ακόμα υφιστάμενα νομισματικά αντισταθμιστικά ποσά. Η επιβίωσή τους μετά την 1η Ιανουαρίου 1993 θα αποτελούσε στα πλαίσια της κοινής αγοράς εμπόδιο στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και αιτία στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί ιδρύσεως Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία⁽¹⁾

(92/C 169/14)

Στις 25 Οκτωβρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 22 Απριλίου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. ETTY.

Κατά την 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει αποφασίσει σαφώς ότι η προαγωγή της υγείας, της ασφάλειας και της υγιεινής στο χώρο εργασίας αποτελεί θεμελιώδη προτεραιότητα μιας αποτελεσματικής κοινωνικής πολιτικής. Έχει επίσης εντοπίσει ορισμένους βασικούς παράγοντες για την υλοποίηση της προτεραιότητας αυτής. Αυτοί, είναι, μεταξύ άλλων, η πρόσβαση και η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών, καθώς και η συγκέντρωση αξιόπιστων και αντικειμενικών οικονομικών, επιστημονικών και τεχνικών δεδομένων για τη θέσπιση μέτρων από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα.

1.2. Η Επιτροπή, ενώ εξακολουθεί να είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τεχνικής εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, προτείνει να ιδρυθεί μια Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία, ως μηχανισμός κατάλληλος για να συμβάλει τόσο στην παροχή τεχνικής επιστημονικής και οικονομικής βοήθειας και συντονισμού στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, όσο και στη διοργάνωση μαθημάτων επιμόρφωσης. Η ανάγκη να υπάρχει μια πηγή πληροφοριών και ειδικών γνώσεων, όπως η προτεινόμενη Υπηρεσία, αναγνωρίζεται από τα αντίστοιχα κοινοτικά όργανα, τους εκπροσώπους των εργαζομένων και των εργοδοτών, καθώς και άλλους φορείς στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας. Η δυναμική φύση της κοινοτικής νομοθεσίας συνεχιζεί να δημιουργεί αυξανόμενη ζήτηση για πληροφορίες, συμβουλές και κατάρτιση, και απαιτεί αυτή καθεαυτή τη σύσταση μιας σταθερής βάσης πληροφοριών.

1.3. Εκτός από την ίδια την Υπηρεσία, η Επιτροπή προτείνει τη σύσταση «θεματικών κέντρων» στα κράτη μέλη, των οποίων το επίκεντρο δραστηριοτήτων θα είναι συγκεκριμένα θέματα και τομείς ενδιαφέροντος. Η Υπηρεσία θα βασίζεται στα συστήματα και τα δίκτυα παροχής πληροφοριών για την υγεία και την ασφάλεια που υπάρχουν στις χώρες της Κοινότητας. Συμφωνίες θα συναφθούν με τα εν λόγω κέντρα και δίκτυα.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών και της συνεργασίας με και μεταξύ

ειδικευμένων τεχνικών οργανισμών και άλλων φορέων στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής ενίσχυσης για τεχνική κατάρτιση, είναι πράγματι επιθυμητή. Μια Ευρωπαϊκή Υπηρεσία, που θα λειτουργεί ορθά στους τομείς αυτούς, θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στη μείωση του κινδύνου επικαλύψεων. Σχετικά, η ΟΚΕ αποδέχεται, με γενικό τρόπο, την πρωτοβουλία της Επιτροπής, με την επιφύλαξη των εξής παρατηρήσεων.

2.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το φάσμα των δραστηριοτήτων και η προβλεπόμενη υψηλή ποιότητα εργασιών της Υπηρεσίας, αποτελούν ασφαλώς φιλόδοξο στόχο ιδίως επειδή οι πιστώσεις οι οποίες προβλέπονται προς το σκοπό αυτό είναι περιορισμένες.

2.3. Όσον αφορά το διοικητικό συμβούλιο, η ΟΚΕ επικρίνει τόσο τη σύνθεσή του όσο και τον τρόπο διορισμού των εκπροσώπων των εργαζομένων και των εργοδοτών.

2.4. Σημειώνεται ότι το σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής δεν περιέχει πρόταση για την έδρα της Υπηρεσίας.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Άρθρο 1

3.1.1. Η ΟΚΕ δεν θεωρεί καθήκον της να υποβάλει πρόταση για την έδρα της Υπηρεσίας. Ωστόσο θα επιθυμούσε να τονίσει ότι για να λειτουργεί σωστά η Υπηρεσία, η έδρα της πρέπει να είναι τέτοια που να εξασφαλίζει την άριστη πρόσβαση στους πόρους της ΕΚ και στις υπηρεσίες της Επιτροπής. Αυτό πρέπει να αποτελεί αυστηρή προϋπόθεση για την έδρα της Υπηρεσίας. Η λειτουργική σύνδεση της Υπηρεσίας με το Ευρωπαϊκό δίκτυο για τη βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας του Δουβλίνου επιβάλλεται να συνεκτιμηθεί σοβαρά κατά την επιλογή της έδρας της.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 271 της 16. 10. 1991, σ. 3.

3.2. Άρθρο 2

3.2.1. Η παροχή πληροφοριών όπως αναφέρεται στο άρθρο αυτό, έχει μεγάλη σημασία, αλλά χρειάζεται να διασαφηνισθεί (για παράδειγμα όσον αφορά το ρόλο και τη συμβολή των εθνικών δικτύων). Οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει φυσικά να περιορίζονται σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

Τούτο θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση του αριθμού των καθυκόντων της Υπηρεσίας που αναφέρονται στο άρθρο 3.

3.3. Άρθρο 3

3.3.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η Υπηρεσία αυτή με τον προβλεπόμενο περιορισμένο προϋπολογισμό δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσει με ικανοποιητικό τρόπο όλα τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό. Ακόμη και να υποθεθεί ότι το προσωπικό μπορεί να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα τρίτων που εργάζονται σε ένα καλά οργανωμένο δίκτυο, φαίνεται ότι οι στόχοι της Επιτροπής είναι υπερβολικά φιλόδοξοι. Η εντύπωση αυτή ενισχύεται από ορισμένες αναφορές στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα π.χ. για το ρόλο της Υπηρεσίας ως ενός «πρότυπου κέντρου» τεχνικών και επιστημονικών θεμάτων του τομέα της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

3.3.2. Το άρθρο 3 στοιχείο α) πρέπει να επαναδιατυπωθεί για να αποφευχθεί η πιθανή ερμηνεία ότι χρειάζεται να δοθεί στην Υπηρεσία ένας ρόλος στα πλαίσια των νομικών αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.3.3. Διάφορα εθνικά ιδρύματα που δρούν στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας συντονίζουν ήδη τις δραστηριότητές τους κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Η Επιτροπή και το ΄δρυμα του Δουβλίνου συμμετέχουν εν μέρει στο συντονισμό αυτό.

3.3.3.1. Η αποτελεσματική και καλή προετοιμασία των κοινών συνεδριάσεων πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της συμβολής της Υπηρεσίας στον καλύτερο συντονισμό, άρθρο 3 στοιχείο β).

3.3.4. Δεδομένου ότι ορισμένα εθνικά ιδρύματα διεξάγουν ήδη εντατικές δραστηριότητες κατάρτισης, η Επιτροπή θα μπορούσε να επανεξετάσει το κείμενο του άρθρου 3 στοιχείο δ) και να δώσει περισσότερη προσοχή, όσον αφορά τον τομέα της κατάρτισης, στις εγκυκλίους για την κοινοτική ρύθμιση της ασφάλειας και της υγείας. Η ΟΚΕ κρίνει ότι, σε γενικές γραμμές, τα μαθήματα κατάρτισης πρέπει να δίδονται σε εθνικό επίπεδο.

3.3.5. Η εξασφάλιση της συγκρισιμότητας των εθνικών δεδομένων για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας, αποτελεί σημαντικό καθήκον. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι το ΄δρυμα του Δουβλίνου έχει διεξαγάγει σχετικές εργασίες.

3.3.6. Η ΟΚΕ φρονεί ότι το άρθρο 3 στοιχείο ι) πρέπει να απαλειφθεί. Ο κατάλογος καθηκόντων της Υπηρεσίας είναι ήδη μακροσκελέστατος και ασαφής χωρίς το γενικότερο αυτό κείμενο.

3.4. Άρθρο 4

3.4.1. Η λέξη «μπορούν» στις παραγράφους 3 και 4 είναι υπερβολικά ασαφής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποδείξουν ένα «εθνικό εστιακό σημείο» και θα πρέπει να ορίσουν φορείς ή οργανισμούς όπως προτείνεται.

3.5. Άρθρο 5

3.5.1. Η λέξη «μπορεί» στο κείμενο του άρθρου είναι υπερβολικά ασαφής. Και στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή πρέπει να διευκρινίσει ότι επιθυμεί να εφαρμόσει η Υπηρεσία τις συμφωνίες με τους φορείς ή τα ιδρύματα που ανήκουν στο εθνικό δίκτυο.

3.5.2. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η Υπηρεσία θα πρέπει πάντα να λαμβάνει υπόψη κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το «εθνικό εστιακό σημείο», στις ρυθμίσεις συμφωνίες με άλλους φορείς ή ιδρύματα που ανήκουν στο σχετικό εθνικό δίκτυο.

3.6. Άρθρο 7

3.6.1. Το άρθρο αυτό θα μπορούσε να διασαφηνισθεί εξηγώντας ότι η έκφραση «την πιο εκτεταμένη νομική ικανότητα που παραχωρείται σε νομικά πρόσωπα βάσει των νομοθεσιών τους» συμφωνεί απόλυτα με το άρθρο 211 της συνθήκης.

3.7. Άρθρο 8

3.7.1. Η παράγραφος 1 στοιχείο β) θέτει τους εκπροσώπους των εργαζομένων και των εργοδοτών σε θέση πολύ πιο μειονεκτική από ό, τι το ΄δρυμα του Δουβλίνου. Μια παρόμοια περιορισμένη εκπροσώπηση των εκπροσώπων των εργαζομένων και των εργοδοτών δεν θα ήταν επιθυμητή, αν ληφθούν υπόψη τα πολυποίκιλα καθήκοντα της Υπηρεσίας και το επίπεδο των αναμενόμενων ικανοτήτων και αν ληφθούν επίσης υπόψη οι σημαντικές διαφορές που εξακολουθούν να υπάρχουν στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στα κράτη μέλη.

3.7.2. Η ΟΚΕ έχει επιφυλάξεις όσον αφορά την επιλογή των εκπροσώπων των εργαζομένων και των εργοδοτών στην Υπηρεσία μετά από διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη. Η ΟΚΕ θα επιθυμούσε να προτείνει ως εναλλακτική λύση οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και των εργοδοτών να διορίζονται από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, και αφού υποδειχθούν προηγουμένως από τις πιο αντιπροσωπευτικές ευρωπαϊκές συννομοσπονδίες συνδικαλιστικών ενώσεων και ενώσεων εργοδοτών.

3.7.2.1. Η ΟΚΕ έχει επίσης ορισμένες αμφιβολίες για την πιθανή κοινή συμμετοχή της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Υπηρεσίας, επειδή αυτό ενδέχεται να προκαλέσει σύγχυση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων.

3.7.3. Η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα εναλλαγής στο αξίωμα της προεδρίας της Υπηρεσίας μεταξύ των Ομάδων που εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

3.7.4. Όσον αφορά τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στην παράγραφο 3.7.1 δεν μπορεί να αποδεχθεί τις διατάξεις του άρθρου 8 σημείο 6 σύμφωνα με τις οποίες οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Υπηρεσίας θα πρέπει να λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*

Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία σε αλιευτικά σκάφη — 10η ειδική οδηγία της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ⁽¹⁾

(92/C 169/15)

Στις 23 Δεκεμβρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 118 Α της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του, στις 22 Απριλίου 1992 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. ETTY.

Κατά τη 269η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί μια ακόμη ειδική οδηγία που υπάγεται στην «οδηγία πλαίσιο» (89/391/ΕΟΚ), η οποία αφορά τη λήψη μέτρων με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία. Στο παράρτημα της «οδηγίας πλαίσιο» απαριθμούνται οι τομείς στους οποίους θα ληφθούν ειδικά μέτρα. Μεταξύ αυτών αναφέρεται και ο τομέας της αλιείας.

1.2. Ένας σοβαρός λόγος για τον οποίο η Επιτροπή προτείνει μια ειδική οδηγία για το χώρο εργασίας στα αλιευτικά σκάφη είναι ο υψηλός κίνδυνος ατυχημάτων που παρουσιάζει ο τομέας της αλιείας. Οι συνθήκες εργασίας, η ασφάλεια στο χώρο εργασίας και οι συνθήκες υγείας συμβάλλουν αποφασιστικά στον υψηλό αυτό κίνδυνο. Οι στατιστικές των ατυχημάτων δείχνουν ότι ο τομέας της θαλάσσιας αλιείας, στα κράτη μέλη που ασχολούνται με αυτήν, είναι ο πλέον επικίνδυνος μεταξύ όλων των μεγάλων τομέων της βιομηχανίας. Ο μέσος όρος των θανατηφόρων ατυχημάτων είναι σχεδόν δέκα φορές

υψηλότερος στην αλιεία, από οποιοδήποτε άλλον υψηλού κινδύνου τομέα, όπως π.χ. ορυχεία, κατασκευές και γεωργία. Στα μικρά σκάφη η συχνότητα των ατυχημάτων είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη των μεγάλων σκαφών. Το 1989, ο τομέας αυτός απασχολούσε 280 000 αλιείς.

1.3. Είναι αξιοσημείωτο, ότι στη νομοθεσία ορισμένων κρατών μελών δεν προβλέπονται καθόλου διατάξεις, παρά τα ατυχήματα που έχουν συμβεί έως σήμερα, για ορισμένα από τα ζητήματα που εκθέτονται στην παρούσα πρόταση της Επιτροπής.

1.4. Σημαντικές διεθνείς πράξεις που θέσπισε, μεταξύ άλλων, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) αφορούν κατ' ουσίαν, την εσωτερική ασφάλεια των σκαφών και τα μέσα διάσωσης, ενώ ασχολούνται σε πολύ μικρότερη έκταση με τους τομείς της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Λίγα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχουν επικυρώσει τις εν λόγω πράξεις. Η ΟΚΕ παροτρύνει τα κράτη μέλη να εξετάσουν και πάλι τη δυνατότητα επικύρωσης. Επίσης, κατά την αναζήτηση της βελτίωσης της ασφάλειας και υγείας των αλιέων, τα κράτη μέλη είναι σκόπιμο να καθοδηγηθούν από τα ακόλουθα διεθνή θεσπίσματα και κωδικές πρακτικές: Συμβάσεις ΔΟΕ 112, 113, 119, 125, 134, 140. Συστάσεις ΔΟΕ 108

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 237 της 31. 12. 1991, σ. 21.

126, 139, 142. έγγραφο για την παροχή οδηγιών όσον αφορά την κατάρτιση και απονομή τίτλων στους αλιείς των ΟΓΤ/ΔΟΕ και ΔΣΟΝ, κώδικας για την ασφάλεια των αλιέων των ΟΓΤ/ΔΟΕ και ΔΣΟΝ (μέρη Α και Β) και Σύμβαση ΔΣΟΝ για την ασφάλεια των αλιευτικών σκαφών (Σύμβαση του Torremolinos) και η σχετική σύσταση.

1.5. Το παρόν σχέδιο οδηγίας πρέπει να εξετασθεί μαζί με άλλες ειδικές οδηγίες σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο.

1.6. Το σχέδιο οδηγίας δεν πραγματοποιείται τα προβλήματα του τομέα της αλιείας. Ας σημειωθεί ότι ο τομέας βρίσκεται σήμερα σε δύσκολη οικονομική κατάσταση. Η ΟΚΕ όμως, δεν θα ασχοληθεί με αυτά στη γνωμοδότησή της για την πρόταση της Επιτροπής. Αναφέρεται στη γνωμοδότηση που καταρτίζει τώρα σχετικά με την έκθεση του 1991 για την αλιευτική πολιτική της Κοινότητας.

1.7. Οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε πολυάριθμα αλιευτικά σκάφη κρατών μελών είναι δυσχερείς και περικλείουν κινδύνους π.χ. εξαιρετικά μεγάλες εβδομάδες εργασίας, κάτω από πολύ απαιτητικές συνθήκες — σύντομες περίοδοι ανάπαυσης, στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής, επικίνδυνος εξοπλισμός. Οι δυσχερείς αυτές συνθήκες πρέπει να κριθούν στο πλαίσιο του ειδικού χαρακτήρα που εμφανίζει η θαλάσσια αλιεία.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ καλωσορίζει την πρόταση της Επιτροπής. Είναι πλέον καιρός να ληφθούν μέτρα σχετικά με την ασφάλεια και την εργονομία της θέσης εργασίας, το σχεδιασμό του εξοπλισμού, την ορθή οργάνωση της εργασίας, αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στο σκάφος, την υγεία και την ασφάλεια των υπό εκπαίδευση αλιέων καθώς και την ειδική κατάρτιση καθενός που ενδεχομένως, κυβερνά ένα σκάφος.

2.2. Η ΟΚΕ παρατηρεί όμως ότι ενώ ορισμένες πτυχές καλύπτονται από άλλες κοινοτικές οδηγίες, 89/391/ΕΟΚ⁽¹⁾, 89/654/ΕΟΚ⁽²⁾, 89/656/ΕΟΚ⁽²⁾, 90/269/ΕΟΚ⁽³⁾, 90/270/ΕΟΚ⁽³⁾, τα ακόλουθα θέματα δεν καλύπτονται:

— διατροφή (προμήθεια και συντήρηση τροφίμων καλής ποιότητας που συμβάλλουν στην υγεία των αλιέων),

— διορισμό ενός εκπροσώπου για τον τομέα της ασφάλειας των αλιευτικών σκαφών με πλήρωμα που υπερβαίνει τα 5 άτομα,

— ανακρίσεις για ατυχήματα και στατιστικές,

— επιθεώρηση εργασίας.

Ώρες εργασίας: Η Επιτροπή οφείλει να προτρέψει τις οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών να εξεύρουν λύσεις μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων σχετικά με τις υπερβολικά μακρές ώρες εργασίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να εμπνευσθούν από τη Σύσταση αριθ. 7 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ). Η Σύσταση αυτή αφορά τον περιορισμό των ωρών εργασίας στον τομέα της βιομηχανικής αλιείας (1920). Ιδιαίτερα, στις συλλογικές συμβάσεις πρέπει να προσδιορίζονται οι ελάχιστες περίοδοι ανάπαυσης επί των σκαφών και μεταξύ ταξιδιών.

Η ΟΚΕ σημειώνει ότι η προτεινόμενη οδηγία, λόγω της νομικής βάσης της, δεν μπορεί να καλύψει την ασφάλιση των αλιέων κατά θανάτου, αναπηρίας και ασθένειας.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Άρθρο 2 (Ορισμός)

Σε γενικές γραμμές, η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να προσαρμοστούν οι ορισμοί της με εκείνους της ΔΟΕ και της ΟΜΙ.

Η ΟΚΕ μπορεί να συμφωνήσει με τους ορισμούς που δίδονται από την Επιτροπή για τα αλιευτικά σκάφη. Παρατηρεί όμως, ότι το 60-70% των αλιευτικών στόλων των κρατών μελών αποτελείται από σκάφη των οποίων το μήκος μεταξύ των κατακορύφων είναι μικρότερο των 12 μ. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η επαγγελματική ασφάλεια στους χώρους εργασίας και οι κίνδυνοι για την υγεία είναι υψηλότεροι στα εν λόγω μικρότερα σκάφη. Έτσι, η ΟΚΕ, φρονεί ότι επιβάλλεται ορισμένη και λεπτομερής επαγγελματική ασφαλιστική κάλυψη και η διασφάλιση των συνθηκών υγείας σε όλα τα αλιευτικά σκάφη, ανεξάρτητα από το μήκος τους.

Εκτιμώντας ότι η Επιτροπή επιθυμεί να συμπεριλάβει τους ανεξάρτητους εργαζόμενους στον ορισμό της για τους αλιευτές ναυτικούς, η ΟΚΕ συμφωνεί με τον προτεινόμενο ορισμό.

3.2. Άρθρο 3 (Γενικές διατάξεις)

Η ΟΚΕ φρονεί ότι αναλυτικές εκθέσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στο σκάφος, όπως αναφέρεται στο κείμενο που ακολουθεί μετά την τρίτη παύλα του άρθρου αυτού, πρέπει να απαιτούνται από τα αλιευτικά σκάφη, ως ορίζεται από την οδηγία, ανεξάρτητα από το τι ορίζουν οι παρόντες κανονισμοί ή η νομοθεσία των κρατών μελών για το θέμα αυτό. Συνιστάται θερμά όπως η Επιτροπή προβεί στην τυποποίηση του εγγράφου της έκθεσης.

3.3. Άρθρο 7 (Τροποποίηση των σκαφών)

Στην πρώτη περίπτωση, σχετικά με την τεχνική συντήρηση «τα ελαττώματα (...) όταν αυτά μπορεί να επηρεάσουν την ασφάλεια και την υγεία των αλιέων ναυτικών,» πρέπει να διορθώνονται «χωρίς καθυστέρηση» αντί «το ταχύτερο δυνατό».

3.4. Άρθρο 8 (Πληροφόρηση των αλιέων)

Στο εν λόγω άρθρο θα έπρεπε να υπάρχει διάταξη σχετικά με τη γλώσσα(ες) στην οποία θα γίνεται η σχετική πληροφό-

(1) ΕΕ αριθ. L 183 της 29. 6. 1989.

(2) ΕΕ αριθ. L 393 της 30. 12. 1989.

(3) ΕΕ αριθ. L 156 της 21. 6. 1990.

ρηση ώστε να καθίσταται βέβαιο ότι τα μέλη του πληρώματος που προέρχονται από άλλες χώρες μπορούν να την κατανοήσουν.

3.5. Άρθρο 9 (Κατάρτιση των αλιέων)

Η ΟΚΕ φρονεί ότι το κείμενο του άρθρου αυτού δεν πρέπει να αναφέρεται μόνο στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στα αλιευτικά σκάφη αλλά και ειδικότερα στην πρόληψη ατυχημάτων.

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η βασική κατάρτιση για την ασφάλεια πρέπει να παρέχεται πριν από την απασχόληση επί αλιευτικών σκαφών. Το κείμενο της οδηγίας πρέπει επίσης να καλύπτει την πυρόσβεση.

Στο άρθρο αυτό χρειάζεται να συμπεριληφθεί διάταξη που θα αφορά την ειδική κατάρτιση των υπεύθυνων στον τομέα της ασφάλειας.

Πρέπει επίσης να περιέχει διάταξη για τη γλώσσα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3.4.

Όλοι οι αλιείς πρέπει να λαμβάνουν βασικά κολυμβητικά μαθήματα.

3.6. Άρθρο 13 (Τελικές διατάξεις)

Στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού πρέπει να αναφέρεται η Κοινή Επιτροπή περί των κοινωνικών προβλημάτων στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας και να περιλαμβάνεται στον κατάλογο των οργανισμών που θα ενημερώνει η Επιτροπή.

3.7. Παράρτημα I

(Ελάχιστες απαιτήσεις για τα αλιευτικά σκάφη διατυπώνονται για πρώτη φορά.)

3.7.1. (Παράγραφος 4: Οδοί, μέσα διαφυγής και έξοδοι κινδύνου)

Στην παράγραφο 4.2 η διατύπωση «πρέπει να εξαρτώνται» να αντικατασταθεί με τη φράση «πρέπει να κρίνονται σε σχέση με».

3.7.2. (Παράγραφος 5: Πυρανίχνευση και πυρόσβεση)

Στην παράγραφο αυτή πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται υλικά (π.χ. αμιάντος) που είναι επικίνδυνα για την υγεία του πληρώματος.

3.7.3. (Παράγραφος 6: Εξαερισμός των κλειστών χώρων εργασίας)

Στην πρώτη φράση η διατύπωση «λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι αλιείς» πρέπει να απαλειφθεί.

3.7.4. (Παράγραφος 9: Δάπεδα, εσωτερικές επενδύσεις και οροφές αιθουσών)

Η παράγραφος 9.1 στην πρώτη πρόταση πρέπει να ορίζει ότι τα δάπεδα επιβάλλεται να είναι ελεύθερα εμποδίων χωρίς ελαιοκηλίδες και άλλες ακαθαρσίες.

3.7.5. (Παράγραφος 12: Διευθέτηση χώρων εργασίας)

Στην παράγραφο 12.1 πρέπει επίσης να ορίζεται ότι οι κλίμακες και οι κλίμακες επιβίβασης επιβάλλεται να είναι εφοδιασμένες με αντιολισθητική επένδυση.

Στην παράγραφο 12.2 επιβάλλεται να υπάρχει πρόβλεψη για να τηρούνται καθαρές οι περιοχές εργασίας από ελαιοκηλίδες και ακαθαρσίες.

Στην παράγραφο 12.7 η φράση «να μειωθεί στο ελάχιστο» να αντικατασταθεί με το «να αποφεύγεται».

3.7.6. (Παράγραφος 16: Θόρυβος)

Στην παράγραφο αυτή πρέπει να διατυπωθεί σαφώς ότι, το πρόβλημα του θορύβου επιβάλλεται να αντιμετωπισθεί στην πηγή του ήδη από τη φάση του σχεδιασμού. Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι η οδηγία 86/188/ΕΟΚ της 12ης Μαΐου 1986⁽¹⁾ που ισχύει για το θόρυβο, δεν εφαρμόζεται για τα αλιευτικά σκάφη. Η οδηγία αυτή είναι σήμερα υπό τροποποίηση. Η τροποποιημένη οδηγία θα αναφέρεται στα επίπεδα θορύβου, όχι μόνο κατά την εργασία, αλλά και κατά την περίοδο ανάπαυσης, και θα συμπεριλαμβάνει επίσης και τα αλιευτικά σκάφη.

3.7.7. Η Επιτροπή πιθανόν να εξετάσει την προσθήκη μιας παραγράφου για τον τρόπο εργασίας.

3.8. Παράρτημα II

(Ελάχιστες προδιαγραφές για τα αλιευτικά σκάφη που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί)

3.8.1. (Παράγραφος 6: Εξαερισμός των κλειστών χώρων εργασίας)

Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι σε ορισμένες γλώσσες το κείμενο της παραγράφου αυτής είναι ταυτόσημο και στο Παράρτημα I και στο II και ότι σε ορισμένες άλλες το τρίτο εδάφιο («Πρέπει να υπάρχει . . . . αλιευτικών ναυτικών») της ίδιας παραγράφου του Παραρτήματος I έχει παραλειφθεί στο Παράρτημα II. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η συντομότερη διατύπωση του Παραρτήματος II είναι και η ορθή.

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την άποψη της Επιτροπής και της ζητεί να προσθέσει το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του Παραρτήματος I και στο Παράρτημα II.

3.8.2. (Παράγραφος 13: Ενδιαίτηματα)

Στην παράγραφο 13.1 να αντικατασταθεί το ρήμα «ελαχιστοποιούνται» με το «αποφεύγονται». Επίσης στο ίδιο εδάφιο, οι διατάξεις από την αντίστοιχη παράγραφο του Παραρτήματος I περί «Λήψεως των καταλλήλων μέτρων για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλείται από το κάπνισμα», πρέπει να διατηρηθούν.

Στην παράγραφο 13.2 πρέπει να ορίζεται ότι υγεία ή άλλος εξοπλισμός αποθήκευσης τροφίμων σε χαμηλή θερμοκρασία δεν πρέπει να τοποθετούνται στα ενδιαίτηματα του πληρώματος.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 137 της 24. 5. 1986.

Στην παράγραφο αυτή πρέπει να συμπεριληφθεί διάταξη για κατάλληλο εξαερισμό οπουδήποτε είναι εφικτός.

- φορητό ραδιοτηλέφωνο,
- πομπός.

3.9. Παράρτημα III

(Τρόποι διάσωσης και υλικό επιβίωσης)

3.9.2. Από το Παράρτημα αυτό λείπει παράγραφος για τη συντήρηση.

3.9.1. (Παράγραφος 3: Σωσίβιες σχεδίες και λέμβοι)

3.10. Παράρτημα IV

(Προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός)

Στον κατάλογο του υλικού πρέπει να προστεθούν και τα εξής αντικείμενα:

- φωτοβολίδες,

3.10.1. Ελαφρά σωσίβια πρέπει να φέρουν όλοι οι αλιείς που εργάζονται στο κατάστρωμα.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Michael GEUENICH

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί της οργάνωσης του ευρωπαϊκού έτους των ηλικιωμένων και της αλληλεγγύης των γενεών, 1993⁽¹⁾

(92/C 169/16)

Στις 29 Ιανουαρίου 1992, και σύμφωνα με το άρθρο 100Α της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 22 Απριλίου 1992, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Roseingrave.

Κατά την 296η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου 1992), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ, στη γνωμοδότησή της, της 4ης Ιουλίου 1990⁽²⁾, επικρότησε το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για τους ηλικιωμένους και υποστήριξε την ιδέα της κήρυξης του 1993 ως «Ευρωπαϊκού Έτους των ηλικιωμένων».

1.2. Η παρούσα πρόταση μπορεί, συνεπώς, να υποστηριχθεί και πρέπει να προωθηθεί σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στα πλαίσια του Κοινωνικού Χάρτη και του σχετικού προγράμματος δράσης, σε απάντηση προς τα αυξανόμενα αιτήματα για τη χάραξη πολιτικών υποστηρίξι-

που θα επιτρέψουν στους ηλικιωμένους να συμμετέχουν ως πλήρεις «πολίτες» στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα τους εξασφαλίσουν βασικά δικαιώματα και κατάλληλη μέριμνα.

1.3. Η ΟΚΕ προτείνει ένας σαφής στόχος του Ευρωπαϊκού Έτους να είναι η κατάρτιση ενός Κοινοτικού Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων των Ηλικιωμένων, και η θέσπιση ενός προγράμματος δράσης, στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται και μέτρα για την προώθηση της αλληλεγγύης των γενεών, προς εφαρμογή του, το οποίο θα αποβλέπει στην εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των στόχων του Έτους. Είναι προφανές ότι δεν θα προκύψει κανένα όφελος αν οι στόχοι παραμείνουν απλές επιδιώξεις. Ένας τέτοιος Χάρτης και ένα τέτοιο πρόγραμμα μπορούν να εμπνευσθούν από τα άρθρα 24 και 25 του υπάρχοντος Κοινωνικού Χάρτη, που αναφέρονται στους πόρους που πρέπει να διαθέτει κάθε εργαζόμενος τη

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 25 της 1. 12. 1992, σ. 5.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 225 της 10. 9. 1990.

στιγμή της συνταξιοδότησής του, και να επεκταθούν ακόμη πιο πολύ ώστε να συμπεριλάβουν βασικά θέματα, όπως το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια και την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος των ηλικιωμένων. Τα ανωτέρω συμφωνούν και με το στόχο της ευρωπαϊκής υπηκοότητας, όπως αυτός προβλέπεται στη συνθήκη του Μάαστριχτ.

1.3.1. Ο «Χάρτης» και το πρόγραμμα δράσης πρέπει να συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων, τα εξής δικαιώματα:

1.3.1.1. Όσον αφορά τους εργαζόμενους μιας ορισμένης ηλικίας:

- δικαίωμα στην εκπαίδευση και επανεκπαίδευση,
- δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη κατά των διακρίσεων στην αγορά εργασίας για λόγους ηλικίας,
- δικαίωμα στον προγραμματισμό της συνταξιοδότησης μέσω της επιμόρφωσης που θα παρέχεται προ της συνταξιοδότησης και μέσω των κέντρων παροχής συμβουλών σχετικά με τη συνταξιοδότηση.

1.3.1.2. Όσον αφορά τους συνταξιούχους

- δικαίωμα σε επαρκή μέσα διαβίωσης και σε υγειονομική και κοινωνική βοήθεια, ανάλογα με τις ανάγκες τους, μη εξαρτωμένη από το εισόδημά τους. Τα ανωτέρω αποσκοπούν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας των ηλικιωμένων,
- δικαίωμα, ενδεχομένως, σε φορολογικές ελαφρύνσεις,
- δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή σ'όλη την επικράτεια της Κοινότητας η οποία να συνοδεύεται από το δικαίωμα στη μέριμνα και αρωγή,
- δικαίωμα να εισπράττουν τόσο τη βασική όσο και την επικουρική σύνταξη στο κράτος μέλος που έχουν επιλέξει να κατοικήσουν ή να διαμείνουν χωρίς επιπρόσθετα φορολογικά και γραφειοκρατικά προσκόμματα ή προσκόμματα οφειλόμενα στις κυμαινόμενες νομισματικές ισοτιμίες.

1.3.1.3. Όσον αφορά τους ηλικιωμένους πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- το δικαίωμα σε ένα ευρωπαϊκό δελτίο εκπτώσεων για τους ηλικιωμένους και δικαίωμα να απολαμβάνουν των ιδίων εκπτώσεων που χορηγούνται στους ηλικιωμένους πολίτες του κράτους μέλους «υποδοχής» όσον αφορά τις μεταφορές, τις πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, την ψυχαγωγία κλπ.,
- δικαίωμα σε κατάλληλη στέγαση,
- το δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή μέριμνα και μεταχείριση για όσους έχουν κλονισμένη σωματική και πνευματική υγεία, κάτω από υγειονομικές και κοινωνικές συνθήκες που θα παρακολουθούνται αυστηρά. Επίσης, δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη και δικαίωμα στη διατήρηση ενός λογικού επιπέδου οικονομικής ανεξαρτησίας (σχετικά, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα των προδιαγραφών και της διεύθυνσης των οίκων ευγηρίας),
- οι ανάγκες των μειονοτήτων, ιδιαίτερα οι οικονομικές και κοινωνικο-πολιτιστικές απαιτήσεις,

— η ανάγκη να τους παρέχεται από το υπάρχον νομικό σύστημα μεγαλύτερη προστασία κατά της βίας τόσο στις αστικές όσο και τις μη αστικές περιοχές (το πρόγραμμα δράσης θα πρέπει να προβλέψει τη σύσταση δημοσίων υπηρεσιών που θα τους βοηθούν σχετικά με την εκπαίδευση και την ενημέρωσή τους όσον αφορά την προσωπική τους ασφάλεια και προστασία),

— η ανάγκη ενημέρωσης της κοινής γνώμης όσον αφορά την αναγνώριση της θετικής συμβολής των ηλικιωμένων στην κοινωνία και η ανάπτυξη αντιπροσωπευτικών οργάνων και μέσων συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων,

— η χρηματοδοτική και κοινωνική προώθηση των επαγγελματιών του τομέα των δραστηριοτήτων αρωγής των ηλικιωμένων,

— (...).

1.3.2. Αυτά τα βασικά κοινωνικά δικαιώματα των ηλικιωμένων θα πρέπει να συνοδεύονται από μια σημαντική προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη συνδρομή και την εκτίμηση του ρόλου που διαδραματίζουν σύζυγοι και μέλη της οικογένειας (π.χ. άτομα με ορισμένο βαθμό συγγένειας με εκείνα για τα οποία μεριμνούν, και τα οποία αποτελούν έναν από τους κύριους στυλοβάτες της κοινωνικής ευημερίας). Τέτοια βοήθεια προς τους παρέχοντες τις εν λόγω υπηρεσίες καλής θέλησης πρέπει να δίδεται μέσω περισσότερων προγραμμάτων ομαδικής υποστήριξης όσον αφορά την παροχή νομικών συμβουλών, την κοινωνική πρόνοια, τα ιατρικά και τα οικονομικά προβλήματα, τις αποζημιώσεις για την παρεχόμενη μέριμνα, την εξασφάλιση προσωρινής μέριμνας εκτός κατοικίας, τα ημερήσια κέντρα, την κατ'οίκο βοήθεια, τις υπηρεσίες νοσοκόμου κλπ. Το Ευρωπαϊκό Έτος πρέπει να αφιερώνει τη δέουσα προσοχή στο ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν τα μέλη της οικογένειας που παρέχουν τις υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη πρέπει να δεχτούν τις ευθύνες τους για την παροχή πλήρων και επαγγελματικών υπηρεσιών σε ένα πλαίσιο καθορισμένων κανόνων που έχουν προκύψει μετά από συμφωνία.

2. Ειδικά σχόλια σχετικά με το σχέδιο απόφασης

2.1. Άρθρο 1 (απόφαση) γίνεται δεκτό.

2.2. Άρθρο 2 (στόχοι)

Να προστεθούν οι εξής δύο περιπτώσεις:

«— να καταρτισθεί ένας Κοινοτικός Χάρτης και ένα Πρόγραμμα Δράσης για τα Θεμελιώδη Κοινωνικά Δικαιώματα των Ηλικιωμένων» (συνοπτικά στο σημείο 1.3.1),

«— να δοθεί προτεραιότητα στη βοήθεια για την υποστήριξη της πολιτικής που αφορά τους ηλικιωμένους και βασικά να δοθεί συνδρομή στα μέλη των οικογενειών που παρέχουν υπηρεσίες» (σημείο 1.3.2).

2.2.1. Άρθρο 2 (μέτρα)

Όπως και σε προηγούμενη γνωμοδότησή της, η ΟΚΕ τονίζει την ανάγκη για την κατάλληλη χρηματοδότηση «πειραματικών προγραμμάτων» και τη δημιουργία δικτύων που θα βασίζονται σε καινοτόμες εμπειρίες και σωστή πρακτική, στον τομέα αυτό. Σχετικά, πιθανόν να είναι χρήσιμο ένα εγχειρίδιο για όλη την κοινοτική επικράτεια.

2.3. Άρθρο 3 (προϋπολογισμός)

Η ΟΚΕ φρονεί ότι ο προτεινόμενος προϋπολογισμός είναι τελείως ανεπαρκής για την πλήρη επιτυχία των στόχων και των προγραμμάτων του Έτους. Εξάλλου, κρίνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν, διαμέσου του Συμβουλίου, χρηματοδοτική υποστήριξη καθώς και συμβουλές και τα απαραίτητα στατιστικά δεδομένα για να εξασφαλισθεί η επιτυχία της πρωτοβουλίας.

2.4. Άρθρο 4 (συμβουλευτική επιτροπή)

Όπως και στο τρέχον Ευρωπαϊκό Έτος για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στο χώρο εργασίας

(1992), η ΟΚΕ πρέπει να συμμετάσχει απ' ευθείας στις εργασίες της διευθύνουσας ή συμβουλευτικής επιτροπής.

2.5. Άρθρο 5 (δημοσιονομική ενίσχυση)

Βλέπε παρατηρήσεις σχετικά με το σημείο 2.3.

2.6. Άρθρο 6 (έκθεση)

Η ΟΚΕ φρονεί ότι πρέπει να της αποσταλεί η προβλεπόμενη έκθεση εκτέλεσης του προγράμματος.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1992.

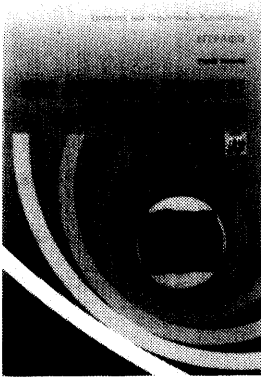
Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Michael GEUENICH

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ**

ΕΝΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΝΩΦΕΙ ΤΟΥ 1992
Patrick Venturini

Σκοπός του τεύχους αυτού είναι να παρουσιάσει, μετά από μια σύντομη ιστορική αναδρομή, τις διάφορες όψεις του κοινωνικού χώρου και τις δυναμικές της αλληλεπίδρασής τους: απασχόληση, ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και επαγγελματική κινητικότητα, οικονομική και κοινωνική συνοχή, εργασιακό περιβάλλον, εταιρικό δίκαιο, κοινωνικά μέτρα προς υποστήριξη των τεχνολογικών μεταβολών, συστήματα εργασιακών σχέσεων. Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά σημεία του εμβρυακού «Ευρωπαϊκού κοινωνικού χώρου».

131 σελίδες — 17,6 × 25 cm

ISBN 92-825-8702-9 — Αριθ. καταλόγου: CB-PP-88-B05-GR-C

Τιμή στο Λουξεμβούργο (χωρίς ΦΠΑ): 9,75 Ecu

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Florence Nicolas σε συνεργασία με τον Jacques Repussard

Στόχος του βιβλίου αυτού είναι να εξηγήσει τη λειτουργία του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης, τους πόρους που αυτό διαθέτει, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα αυτό προσαρμόζεται στα κοινοτικά όργανα και διασυνδέεται με τα εθνικά και διεθνή συστήματα. Περιέχει επίσης πρακτικά παραδείγματα που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως βάση για ένα εγχειρίδιο ευρωπαϊκής τυποποίησης.

86 σελίδες — 17,6 × 25 cm

ISBN 92-825-8553-0 — Αριθ. καταλόγου: CB-PP-88-A01-GR-C

Τιμή στο Λουξεμβούργο (χωρίς ΦΠΑ): 9,00 Ecu

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΑΛΕΙ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
Office for Official Publications of the European Communities
2, rue Mercier, L-2985 Luxembourg

Σας παρακαλώ να μου στείλετε τις δημοσιεύσεις που έχω σημειώσει παραπάνω

Όνοματεπώνυμο: .....

Διεύθυνση: .....

..... Τηλ.: .....

Ημερομηνία: ..... Υπογραφή: .....

